

Talousarvio ja talous- suunnitelma 2018-2020

Kaupunginjohtajan alkusanat

Vuoden 2018 talousarvio ja vuosien 2019–2020 taloussuunnitelma on aikaisempien vuosien tapaan laadittu hyvässä ja rakentavassa yhteistyössä keskusten kanssa. Taloussuunnitelmakauden tavoiteasetantaa toteutetaan kaupungin strategian ja tulevan maakuntauudistuksen pohjalta. Talousarvioraami 2018 on rakennettu oletuksella, että toimintamenoissa saavutetaan noin kahden miljoonan euron kokonaissäästöt. Keskuksilta edellytetään edelleen tuottavuutta pysyvästi parantavien ja kustannusten kasvua hillitsevien ratkaisujen löytämistä.

Vuoden 2018 talousarvio on ensimmäinen sähköisessä muodossa esitettävä talousarvio. Uusi esittämistapa mahdollistaa talousarvion helpon lukemisen eri päätelaitteilla, myös älypuhelimella. Myös osavuositarkastukset ovat sähköisessä muodossa, joten talousarvion toteutumisen seuranta on siten myös entistä helpompaa.

Epävarmuus sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen sekä maakuntauudistuksen aikataulusta ja uudistusten sisällöstä on muodostanut oman haasteensa talousarvion ja taloussuunnitelman laatimiselle. Tässä vaiheessa on hyvin vaikeata arvioida mitä toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia uudistuksilla tulee olemaan esimerkiksi Loviisan kaupungille. Taloussuunnitelman laadinnassa on huomioitu Kuntaliiton syyskuussa 2017 antama ohjeistus siitä, että kunnat laativat taloussuunnitelmansa vuodelle 2020 huomioimatta mahdollisia sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen ja maakuntauudistuksen tuomia muutoksia. Kokonaisuudessaan suunnitteilla olevia muutoksia ei voi olla toiminnassa huomioimatta, muun muassa on varauduttava uudistuksiin liittyvien selvitysten tekemiseen. Laskennallisesti taloussuunnitelma on kuitenkin tehty kaupungin nykyisten tehtäviin pohjautuen.

Tulevien vuosien suurena haasteena on Loviisan kaupungissa toteutettavat merkittävät ja suuret investoinnit. Loviisan ruotsinkielisen koulukeskuksen hankkeelle, jonka arvioidaan maksavan yhteensä 15,7 miljoonaa euroa, on vuodelle 2018 varattu 0,3 miljoonaa euroa suunnittelukuluihin. Koskenkylän uutta kouluhanketta varten, jonka arvioidaan maksavan yhteensä 8,3 miljoonaa euroa, varataan suunnittelukuluihin vuodelle 2018 0,25 miljoonaa euroa. Palvelutalo Onnelan toteuttamiseen on vuodelle 2019 budjetoitu 2,6 miljoonaa euroa. Lisäksi pääkirjaston sisäilmaongelman ratkaisemiseksi on tehtävä päätöksiä tulevana vuonna, vuodelle 2018 hankkeelle on varattu 1,7 miljoonaa euroa.

Vuonna 2018 etenee moni jo käynnistynyt hanke seuraaviin vaiheisiinsa. Yllä mainittujen investointihankkeiden lisäksi muun muassa toisen asteen ammatilliseen koulutukseen liittyvät uudet järjestelyt etenevät ja joudumme päättämään miten haluamme Loviisan kaupungin puolesta olla mukana koulutusta järjestämässä. Valmisteilla olevalla organisaatiouudistuksella tähdätään Loviisan kaupungin elinvoiman kannalta tärkeisiin ja toimiviin rakenteisiin. Organisaatiouudistuksen eteenpäin vieminen tulee olemaan yksi uuden kaupunginjohtajan tärkeimmistä tehtävistä vuonna 2018.

Haasteet ovat suuret tuleville vuosille. Valtion alullepanemat rakenteelliset uudistukset ja niiden vaikutukset kuntien toimintaympäristöön, omat investointipaineet ja toiminnan sopeuttamiset vallitseviin taloudellisiin olosuhteisiin vaativat rohkeutta päätöksenteossa sekä asioiden valmistelijoilta että päätöksentekijöiltä. Sitoutumalla yhteisiin, määrätietoisien strategien kautta toteutettaviin, tavoitteisiin sekä pyrkimällä hyvässä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa priorisoimaan oikein, sopeuttamaan toimintaa ja löytämään uusia toimintatapoja palvelujen tuottamiseksi, Loviisan kaupungilla on kaikki edellytykset selvittää myös uusista tulevaisuuden haasteista.

Kristina Lönnfors
hallintojohtaja, vt. kaupunginjohtaja

Suunnittelun lähtökohdat

Loviisan kaupunginvaltuusto hyväksyi uuden kaupunkistrategian 14.12.2016. Vuoden 2018 talousarvioesitys pohjautuu uuteen kaupunkistrategiaan.

Visio

Loviisan on Suomen paras pikkukaupunki. Meillä on aktiivisia ja osallistuvia asukkaita ja yrittäjiä. Meillä on merellistä asumisidylliä, elinvoimaisia kyliä ja luonnonrauhaa. Tarjoamme hyvät palvelut kahdella kielellä sekä vakaan kuntatalouden.

”Loviisa – pieni kaupunki, suuria elämyksiä”

Loviisan kaupungin visio ja kaupunkistrategia rakentuvat yhteiselle arvopohjalle, jonka tärkeät elementit ovat avoimuus, yhdessä tekeminen, luovuus, rohkeus ja joustavuus.

Strategiset tavoitteet

- 1) Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.
- 2) Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.
- 3) Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.
- 4) Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.
- 5) Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestönkehityksen positiivisena.

Talousarvion laadinnan lähtökohdat

Strategiaa toteutetaan talousarvion avulla. Uudet valtuutetut aloittivat luottamustehtäväänsä kesäkuussa 2017. Strategian purkaminen talousarviotavoitteiksi käynnistettiin elokuussa 2017 uusille valtuutetuille suunnatulla strategiakyselyllä. Strategiakyselyn tarkoituksena oli toimia alkuorientaationa elokuussa toteutetulle valtuutettujen talouskoululle ja samalla valtuutetuilla oli mahdollisuus tuoda esille mielipiteensä siitä, mitä kaupungin elinvoiman ja hyvinvoinnin tekemiseksi pitäisi tehdä ja miten resursseja tulisi jatkossa kohdistaa.

Strategiakysely toteutettiin sähköisenä kyselynä ja siihen vastasi 73,5 prosenttia kaikista valtuutetuista.

Valtuutetuille **kaupungin elinvoima** tarkoittaa kyselyn mukaan erityisesti hyviä asumis- ja rakentamismahdollisuuksia, elinkeinojen ja yrittäjyyden vahvistamista sekä tasapainoista taloutta.

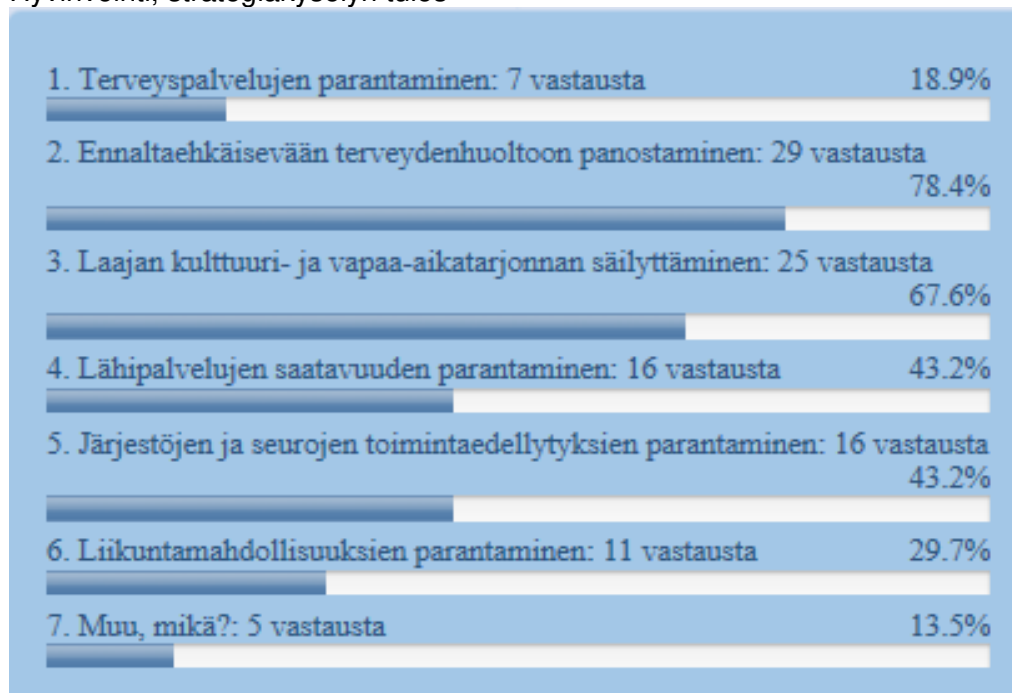
Kaupungin hyvinvoinnilla tarkoitetaan puolestaan ennaltaehkäisevään terveydenhuoltoon panostamista sekä monipuolisia kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluja, hyviä lähipalveluja ja kolmannen sektorin toimintaedellytyksiin panostamista.

Kyselyn yksityiskohtaisemmat tulokset esitetään seuraavissa kuvioissa.

Elinvoima, strategiakyselyn tulos

Hyvinvointi, strategiakyselyn tulos

Kaupungin elinvoima ja hyvinvointi

Miten niukat resurssit tulisi optimaalisesti allokoida, jotta kaupungin elinvoima ja hyvinvointi olisi kuntalaisten tarpeiden kannalta parhaalla mahdollisella tasolla?

Asiaan paneuduttiin valtuutettujen tuomien näkemysten pohjalta ja strategiakyselystä saatuja tuloksia käytettiin koulutusseminaarissa ryhmätöiden lähtökohtana. Ryhmätöissä sekä valtuutetut että viranhaltijat miettivät yhteisesti tavoitetta ja niukkojen resurssien käytön mahdollisuuksia. Yksityiskohtaisemmat tulokset esitetään liitteenä olevassa taulukossa.

Ryhmätöiden tuloksia edelleen jatkojalostettiin ja muotoiltiin tavoitteiden muotoon laajennetussa johtoryhmätyöskentelyssä, jonka jälkeen valtuustokauden avaintavoitteet ovat muotoutuneet seuraavanlaisiksi. Tavoiteasetantaan palataan keväällä 2018 kaupunginvaltuuston lähete keskustelun muodossa.

Ryhmätöiden tuloksia jatkojalostettiin edelleen ja muotoiltiin tavoitteiden muotoon laajennetussa johtoryhmätyöskentelyssä.

1) Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.

a) Työpaikkojen määrä kasvaa 200:lla valtuustokauden aikana.

2) Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.

a) Lasten ja nuorten (0–16 -vuotiaat) määrä kasvaa 0,5 prosentilla per vuosi.

b) Lasten ja nuorten elämänhallintaa vahvistetaan.

3) Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.

a) Palvelulupauksen antaminen kuntalaisille keskeisissä toiminnoissa valtuustokauden aikana.

4) Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.

a) Loviisalaisten turvallisuuden tunne on Itä-Uudenmaan korkein.

5) Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestönkehityksen positiivisena.

a) Asukasmäärä kasvaa Loviisassa 300 henkilöllä.

b) Veroprosentti on kilpailukykyinen.

Toimintaympäristö ja talousarvio-oletukset

Yleinen taloudellinen tilanne

Maailman talouskasvu nopeutuu

Maailman talous ja erityisesti kehittyneet taloudet ovat saaneet viime vuosina vauhtia kasvuunsa matalalle tasolle painuneesta öljyn hinnasta. Maailman talouden nykyistä kasvuvauhtia voidaan luonnehtia kohtalaiseksi. Maailmantalouden ennustetaan kasvavan tänä ja ensi vuonna 3,5 prosentilla. Yhdysvalloissa rahapolitiikkaa on jo alettu asteittain kiristää, kun taas euroalueella ohjauskorot ovat yhä nollassa. Kuitenkin Euroopan keskuspankkikin on ilmoittanut aikeistaan alkaa supistaa varsin mittavaa arvopaperien osto-ohjelmaansa viimeistään ensi vuodesta lähtien talouskasvun osoittauduttua aiempaa vahvemmaksi. Inflaatio on kuitenkin pysytellyt sekä Yhdysvalloissa että euroalueella enimmäkseen alle keskuspankkien asettamien tavoitetasojen.

Euroaluetta on viime vuosina vaivannut kasvun epätasaisuus valuuttaunionin jäsenmaiden välillä. Tänä vuonna kasvu on ollut kuitenkin hyvin laaja-alaista ja myös Etelä-Euroopan maat ovat päässeet hyviin kasvulukuihin.

Kiinan talouskasvu tukee maailmantalouden positiivista virettä. Kiinan kasvuennusteita on nostettu tälle (6,7 %) ja ensivuodelle (6,5 %). Kiinan kasvuun liittyy kuitenkin myös isoja riskejä, sillä velan suhde bruttokansantuotteeseen on maassa tasolla, joka ei ole kestävä pitkällä aikavälillä.

Suomen talous kasvuun menoleikkausten rydyttämänä

Suomen hallituksen omaksuma talouspolitiikan linja, jonka päätavoitteena on sisäisen devalvaation keinoin käynnistää talouskasvu ja menoleikkausten rydyttämänä tasapainottaa julkinen talous, näyttää tilastolukujen valossa tehoavan lähes toivotulla tavalla.

Hallituksen ja työmarkkinajärjestöjen päätös alentaa yritysten työvoimakustannuksia ja jädyyttää palkankorotukset palautti yritysten luottamuksen ja oli sytykkeenä vuonna 2015 käynnistyneelle yksityisen sektorin investointiaallolle. Kokonaistuotannon ennustaan saavuttavan tänä vuonna 6,8 prosenttia korkeamman tason kuin se oli vuonna 2015.

Tilastojen mukaan vuoden 2015 jälkeen Suomen julkisen talouden tasapainottuminen on ollut samaa luokkaa kuin euroalueella keskimäärin, mutta julkista velkaantumista ei ole saatu laskuun.

Suomen bruttokansantuote kasvaa tänä vuonna vajaat 3 prosenttia

Kansantalouden tilinpidon heinäkuussa julkaistujen tietojen mukaan Suomen bruttokansantuote kasvoi viime vuonna 1,9 prosenttia ja Elinkeinoelämän tutkimuslaitos Etlan arvion mukaan Suomen bruttokansantuotteen kasvuvauhti kiihtyy tänä vuonna 2,9 prosenttiin.

Työllisyystilanne kohenee

Työllisyystilanteen hidas koheneminen on jatkunut vuoden alkupuoliskolla ja koko maan työllisyyden ennustetaan kasvavan.

Työttömyysasteen arvioidaan alenevan valtakunnan tasolla tänä vuonna 8,5 prosenttiin, ja jatkavan laskuaan niin, että vuonna 2019 työttömyysaste olisi 7,8 prosenttia. Elokuussa 2017 työttömyysaste Loviisassa oli 10,1 prosenttia.

Maakuntauudistus

Maakuntauudistus palautui valmisteluun ja samanaikaisesti aikataulua siirrettiin alkuperäisestä suunnitelmasta vuodelle eteenpäin. Maakuntauudistuksen on tarkoitus toteutua vuonna 2020. Uudistukseen sisältyvä periaate asiakkaiden valinnanvapaudesta ei täyttänyt esitetystä muodosta perustuslain määräyksiä. Muutokseen liittyviä lakeja ei siten ole vielä hyväksytty eikä niitä ehdittäne hyväksyä vuoden 2017 aikana. Lakia valmistelevien tietojen perusteella ei voida tehdä päätöksiä tulevan lainsäädännön sisällöstä, vaan talousarviota valmisteltaessa on tukeuduttava olemassa olevaan lainsäädäntöön.

Uudistuksen aikataulun venymisestä johtuen Suomen Kuntaliitto antoi kunnille suosituksen, että maakuntauudistuksen vaikutusta ei huomioida kuntien talousarvioon sisältyvissä taloussuunnitelmavuosissa 2019 tai 2020. Loviisan kaupungin talousarvio 2018 ja taloussuunnitelma 2019–2020 on valmisteltu Kuntaliiton suosituksen mukaisesti eikä maakuntauudistuksen vaikutusta siten ole huomioitu vuoden 2020 luvuissa.

Loviisan kaupungin taloudelliset näkymät

Tulosennuste 2017

Alkuvuoden toteuman perusteella ennustetaan 1,3 miljoonan euron alijäämää. Talousarvio 2017 oli laadittu 2,4 miljoonaa euroa alijäämäiseksi.

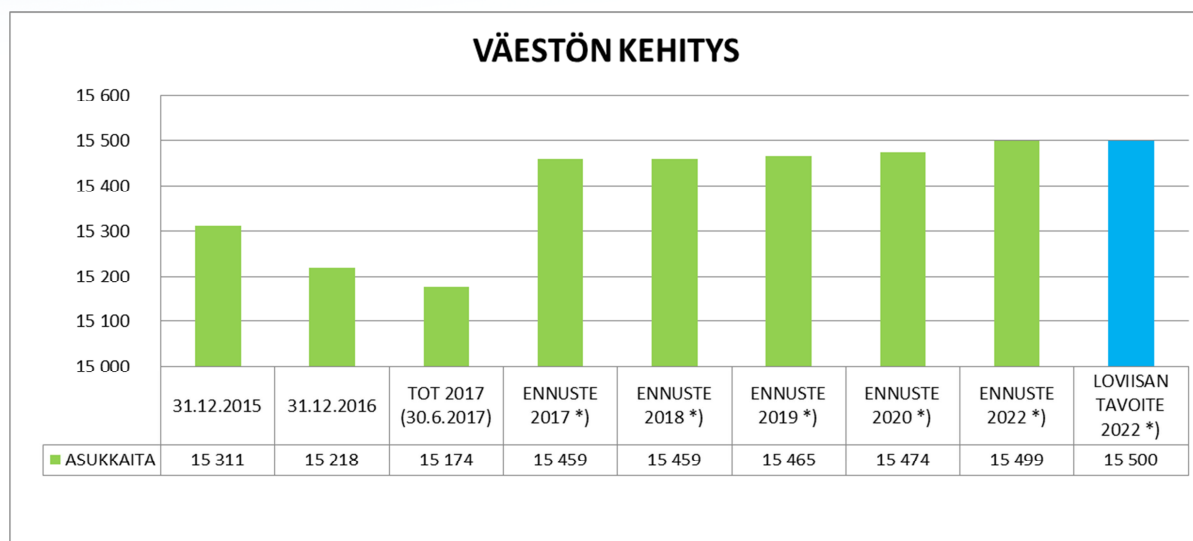
Myyntitulot ovat toteutuneet talousarviota suurempina. Lisäksi korkotaso on pysynyt matalalla ja korkokuluissa ennustetaan säästöä lähes puoli miljoonaa euroa. Toimeentulotuki siirtyi huhtikuun alussa Kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi ja avustusten arvioidaan toteutuvan 300 000 euroa talousarviota pienempinä.

Verotulojen ennuste on noin 0,3 miljoonaa euroa talousarviota pienempi. Valtionosuuksia puolestaan saadaan tämänhetkisten päätösten mukaan noin 0,4 miljoonaa euroa talousarviota enemmän.

Vaikka palkat ja palkkiot toteutuvat hieman talousarviota suurempina, kilpailukykysovimuksen vaikutus lomarahoihin ja sivukuluihin on niin merkittävä, että henkilöstömenot kokonaisuudessaan tulevat toteutumaan talousarviota pienempinä. Merkittävin yksittäinen poikkeama palkkamenoissa syntyy kaupunginjohtajan irtisanomisajan palkkakuluista, sekä samanaikaisesta varautumisesta uuden kaupunginjohtajan palkkamenoihin. Lisäksi ulkoistettujen ruoka- ja siivoustoimintojen ottaminen omaksi työksi kasvattaa palkkamenoja, mutta samanaikaisesti vähentää ostopalvelumenoja.

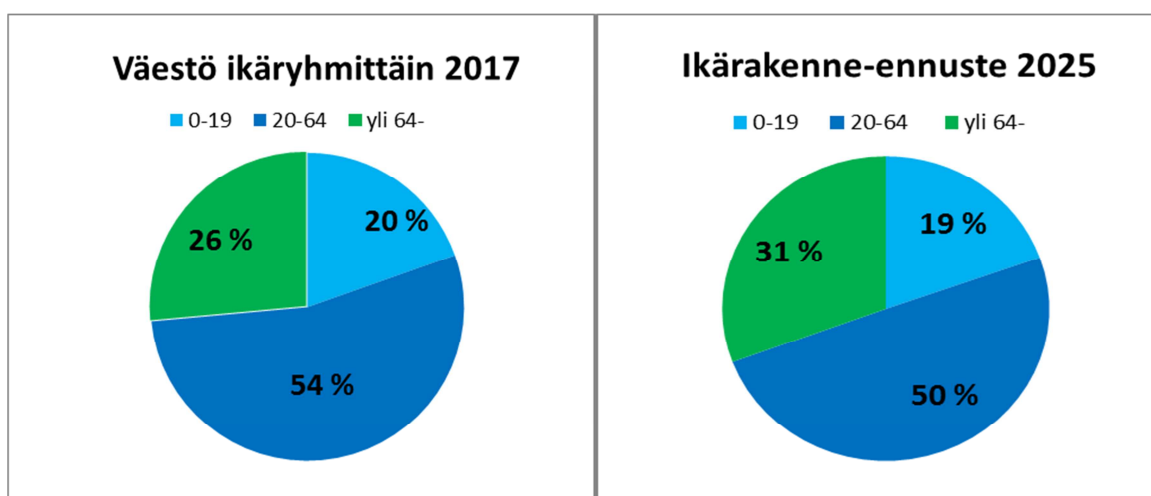
Kaupungin asukkaat

Kesäkuun 2017 lopussa Loviisan kaupungin asukasmäärä oli 15 174. Verrattuna 31.12.2016 asukasluku oli kesäkuussa 2017 vähentynyt 44 henkilöllä (- 0,29 prosenttia).

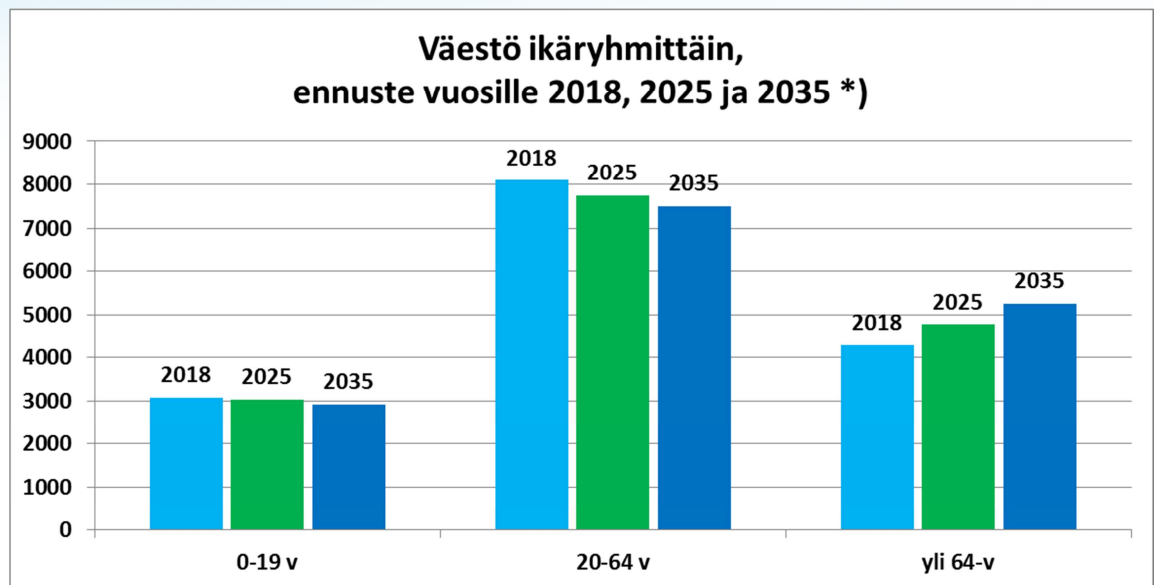
*) Lähde: Tilastokeskus 2015

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Loviisan asukasmäärä kasvaa ollen 15 499 asukasta vuonna 2022. Tavoite on yhtenäinen Loviisan kaupungin strategiassa esitetyn tavoitteen kanssa.

*) Lähde: Tilastokeskus, 31.12.2016

Loviisan kaupungin asukkaiden painopiste on työssäkäyvässä väestössä. 20–64-vuotiaiden osuus on 54 prosenttia koko asukasluvusta. Huomioitavaa on, että työikäisten osuus näyttää pienenevän noin puolen prosenttiyksikön vuosivauhdilla. Yli 65-vuotiaiden osuuden arvioidaan kasvavan samassa suhteessa. Loviisan kaupungin ikärakenteen ennustetaankin nousevan ja yli 65-vuotiaiden määrän ennustetaan kasvavan 26 prosentista 31 prosenttiin vuoteen 2025 mennessä. Lasten ja nuorten osuuden ennustetaan pysyvän suunnilleen samalla, 20 prosentin tasolla.

*) Lähde: Tilastokeskus 2015

Työpaikat ja työllisyys

Elokuussa 2017 Loviisan kokonaistyövoima oli 6 983 henkilöä ja työttömyysaste 10,1 prosenttia. Vastaavat luvut elokuussa 2016 olivat 7 148 henkilöä ja 12,5 prosenttia. Loviisassa oli elokuussa 2017 avoimia työpaikkoja yhteensä 64. Elokuussa 2017 Uudenmaan työttömyysaste oli 9,9 prosenttia. Loviisan työttömyysaste on laskenut vuoden aikana 2,4 prosentilla ja 190 henkilöllä eli työttömien määrä on vähentynyt 21 prosenttia.

Loviisan työpaikkaomavaraisuus on noin 83 prosenttia. Loviisassa asuvasta työllisestä työvoimasta 2 390 henkilöä kulkee työpaikoilleen muille paikkakunnille ja muilta paikkakunnilta Loviisassa käy puolestaan töissä noin 1 340 henkilöä, pääosin Kotkan, Kouvolan, Pyhtään, Porvoon, Helsingin ja Lapinjärven seuduilta (31.12.2014).

Loviisan kaupungin toteuma ja tulosennuste

Kaupunki ja vesiliikelaitos - Stad och affärsverket							
	2017	1-8/2017	2016	1-8/2016	2017	2017	2017
	Talousarvio	Toteuma	Tilinpäätös	Toteuma	Ennuste	Ennuste/ TA, %	Ennuste/ TA, €
	Budget	Utfall	Bokslut	Utfall	Prognos	Prognos/ BG, %	Prognos/ BG, €
TOIMINTATULOT - VERKSAMHETSINKOMSTER	21 993 524	13 438 835,14	22 836 545	13 056 336	22 076 343	100 %	82 819
Myyntitulot - Försäljningsinkomster	11 508 113	7 468 242,28	11 818 916	6 692 402	11 834 746	103 %	326 633
Maksutulot - Avgiftsinkomster	6 414 290	4 090 620,36	6 606 100	4 235 542	6 483 660	101 %	69 370
Tuet ja avustukset - Stöd och bidrag	1 386 475	937 153,38	2 287 972	1 267 170	1 406 061	101 %	19 586
Muut toimintatulot -							
Övriga verksamhetsinkomster	2 684 646	942 819,12	2 123 557	861 223	2 351 876	88 %	-332 770
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN - TILLVERKNING FÖR EGET BRUK			14 270				
TOIMINTAMENOT - VERKSAMHETSUTGIFTER	-110 378 016	-71 738 840,74	-108 749 299	-71 352 291	-109 621 467	99 %	756 549
Henkilöstömenot - Personalutgifter	-50 098 473	-32 664 711,60	-49 869 039	-34 266 861	-49 425 347	99 %	673 126
Palvelujen ostot - Köp av tjänster	-45 823 927	-30 200 461,36	-43 466 427	-27 718 247	-45 725 351	100 %	98 576
Aineet, tarvikkeet ja tavarat - Material, förnödenheter och varor	-6 945 863	-4 115 700,18	-6 902 628	-4 149 839	-7 247 821	104 %	-301 958
Avustukset - Bidrag	-5 912 550	-3 449 291,13	-6 942 134	-4 457 365	-5 498 200	93 %	414 350
Muut toimintamenot -							
Övriga verksamhetsutgifter	-1 597 203	-1 308 676,47	-1 569 070	-759 979	-1 724 748	108 %	-127 545
TOIMINTAKATE - VERKSAMHETSBIDRAG	-88 384 492	-58 300 005,60	-85 898 484	-58 295 955	-87 545 124	99 %	839 368
Verotulot - Skatteinkomster	65 064 000	43 880 575,14	65 953 625	42 781 988	64 748 000	100 %	-316 000
Valtionsosuudet - Statsandelar	24 800 000	16 797 513,00	26 173 523	17 263 072	25 196 303	102 %	396 303
Rahoitustulot ja -menot - Finansiella inkomster och utgifter	768 000	1 489 713,76	1 427 456	1 459 308	1 051 600	137 %	283 600
Korkotulot - Ränteinkomster	11 800	6 830,38	24 583	14 296	28 000	237 %	16 200
Muut rahoitustulot -							
Övriga finansiella inkomster	1 616 000	1 594 297,09	1 711 734	1 589 706	1 616 000	100 %	
Korkomenot - Ränteutgifter	-853 800	-106 054,04	-289 239	-137 838	-356 000	42 %	497 800
Muut rahoitusmenot -							
Övriga finansiella utgifter	-6 000	-5 359,67	-19 622	-6 857	-236 400	3940 %	-230 400
UUOSIKATE - ÅRSBIDRAG	2 247 508	3 867 796,30	7 656 119	3 208 412	3 450 779	154 %	1 203 271
POISTOT JA ARVONALENTUMISET - AVSKRIVNINGAR OCH NEDSKRIVNINGAR	-4 360 000	-2 883 178,34	-5 467 628	-3 028 156	-4 428 985	102 %	-68 986
Sunnitelman mukaiset poistot - Avskrivningar enligt plan	-4 360 000	-2 883 178,34	-5 467 628	-3 028 156	-4 428 985	102 %	-68 986
Arvonalentumiset - Nedskrivningar							
SATUNNAISET ERÄT - EXTRAORDINÄRA POSTER	-500 000	-253 559,33	-130 207		-500 000	100 %	
Satunnaiset tulot - Extraordinära inkomster							
Satunnaiset menot - Extraordinära utgifter	-500 000	-253 559,33	-130 207		-500 000	100 %	
TILIKAUDEN TULOS - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-2 612 492	731 058,63	2 058 284	180 256	-1 478 206	100 %	
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av avskrivningsdifferens	190 000		665 827		46 000	24 %	-144 000
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av reserver			-2 000 000				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+) - Ökning (-) eller minskning (+) av fonder		175 800,00			175 800		175 800
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ - RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	-2 422 492	906 858,63	724 111	180 256	-1 256 406	52 %	1 166 086

Lähtökohdat talousarviovuodelle 2018 ja taloussuunnitelmalle 2019-2020

Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen kirjanpidollinen tulos oli 0,7 miljoonaa euroa ylijäämäinen tilinpäätöksessä 2016. Tulos sisältää 2 miljoonan euron varauksen tulevia kouluinvestointeja varten. Loviisan kaupungin velkamäärä kasvoi 185 euroa asukasta kohden tilikaudella 2016 ollen 2 263 euroa per asukas tilinpäätöksessä 2016.

Vuoden 2017 talousarvio on laadittu - 2,4 miljoonaa euroa alijäämäisenä. Alkuvuoden toteumatietojen perusteella laaditun ennusteen mukaan Loviisan kaupungin ja Loviisan Vesiliikelaitoksen tulos tulee kuitenkin olemaan talousarviota positiivisempi. Ennusteen alijäämä on - 1,3 miljoonaa euroa.

Positiiviseen ennusteeseen vaikuttavat muun muassa arvioitua suuremmat myyntituotot ja alhaisena säilynyt korkotaso. Lisäksi kilpailukyky sopimus alensi lomarahoja ja palkkojen sivukuluja.

Verotuloja arvioidaan kertyvän noin 64,8 miljoonaa euroa vuoden loppuun mennessä. Tämä alittaa talousarvion (65,1 miljoonaa euroa) noin 0,3 miljoonalla eurolla. Kiinteistöverotuottoja voi vielä heikentää Fortum Oyj:n tekemä ydinvoimala-alueen maapohjan arvostamista koskeva valitus, jonka perusteella Helsingin hallinto-oikeus määräsi verohallinnon laskemaan valituksen kohteena olevan maapohjan arvon kiinteistöverotuksessa uudestaan. Päätöstä ei verohallinnosta ole vielä saatu, joten osavuosikatsauksessa 1–8 pidettiin lähtökohtana, että kiinteistövero vuodelle 2017 toteutuu ennakoidusti. Riskinä kuitenkin on, että joudumme palauttamaan kiinteistöveroja takautuvasti vielä vuoden 2017 aikana alustavan arvion mukaan noin 700 000 euroa.

Loviisan Vesiliikelaitoksen ennustetaan pysyvän talousarviossa.

Verotulot ja valtionosuudet

Tuloveroprosentti

Kilpailukyky sopimus vaikuttaa tuloveroihin palkkatulojen vähenemisen kautta. Verotulomenetys kompensoidaan kunnille valtionosuuksissa. Lomarahojen leikkaus ja työajanpidennyksen vaikutukset taas puolestaan vähennetään kuntien saamista valtionosuuksista.

Kaupunginvaltuusto päättää vuosittain tuloveroprosentista, joka Loviisan kaupungissa on ollut 19,75 prosenttia vuodesta 2011.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Osakeyhtiöt ja muut yhteisöt maksavat tuloveroa yhteisöveron muodossa. Yhteisövero lasketaan kunkin yhteisön veronalaisten tulojen ja vähennyskelpoisten menojen erotuksena. Liikelaitosten, julkisyhteisöjen ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä laitosten yhteisöverovelvollisuus koskee vain elinkeinotuloja.

Kuntaryhmän osuudeksi vuonna 2018 ennakoidaan 31,47 prosenttia (30,34 prosenttia vuonna 2017).

Yhteisöverotuotto on merkittävä rahoituserä Loviisan kaupungin talousarviossa. Koska yhteisöverotuotto on riippuvainen yritysten tuloksesta, sen suuruutta on vaikea arvioida etukäteen.

Kiinteistöveroprosentti

Talousarvioesitys on laadittu sen pohjalta, että kiinteistöveroprosentit säilytetään vuoden 2017 tasolla. Oheisesta taulukosta selviävät Loviisan kaupungin voimassa olevat kiinteistöveroprosentit ja ehdotus vuoden 2018 kiinteistöveroprosenteiksi sekä kiinteistöverolaissa säädetyt ylä- ja alarajat.

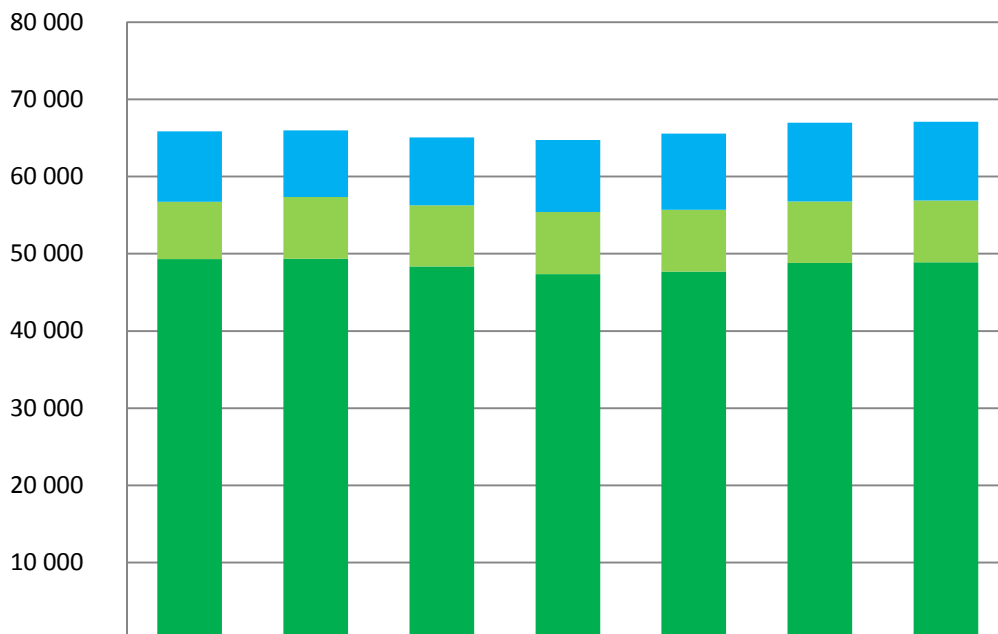
KIINTEISTÖVERO- PROSENTIT	2016 Verotusarvo 1 000 €	2018 arvio 1 000 €	VAIHTELU- VÄLI	2017	2018	KIINTEISTÖ- VEROTUOTTO 2018 1 000 €
Yleinen kiinteistövero	230 765	235 842	0,93–2,00 %	1,00 %	1,00 %	2 358
Vakituisten asuntojen kiinteistövero	303 156	302 144	0,37–0,80 %	0,50 %	0,50 %	1 511
Muiden kuin vakituisten asuntojen kiinteistövero	51 919	52 437	0,93–2,00 %	1,20 %	1,20 %	629
Voimaloiden kiinteistövero	116 069	111 720	maks. 3,1 %	3,10 %	3,10 %	3 463
Yleishyödylliset yhteisöt	3 590	3 564	0,00–2,00 %	0,00 %	0,00 %	
Rakentamattomat rakennuspaikat	1 067	1 065	2,00–6,00 %	3,00 %	3,00 %	32
YHTEENSÄ:	706 566	706 772				7 994

Verotulot yhteensä

Talousarvio 2018 pohjautuu oletukselle, että verotuloja saadaan yhteensä 65,6 miljoonaa euroa (65,0 miljoonaa euroa vuoden 2017 talousarviossa). Elokuun 2017 ennusteen mukaan verotuloja arvioidaan kertyvän noin 64,7 miljoonaa euroa vuoden loppuun mennessä. Talousarviossa 2018 verotuloissa ennustetaan 0,9 miljoonan euron kasvua vuodesta 2017.

Verotulojen kehitys - Skatteinkomstutveckling

Tuhatta euroa -
Tusen euro

	TP/BS 2015	TP/BS 2016	TA/BG 2017	Ennuste/ Prognos 2017	TA/BG 2018	TS/EP 2019	TS/EP 2020
■ Yhteisövero-Samfundsskatt	9 103	8 586	8 782	9 359	9 873	10 189	10 200
■ Kiinteistövero-Fastighetsskatt	7 425	8 001	7 942	8 013	7 994	7 994	7 994
■ Kunnallisvero-Kommunalskatt	49 304	49 367	48 340	47 376	47 700	48 794	48 900

Valtionosuudet

Kaupungin valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta: valtionvarainministeriön hallinnoimasta peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuusrahoituksesta.

Kilpailukyky sopimuksen johdosta kuntien valtionosuutta leikattiin 356 miljoonaa euroa (- 64 euroa asukasta kohden) vuonna 2017. Sopimukseen sisältyvän työajan pidentämisen arvioidaan tuottavan kunnissa lisää säästöjä vuonna 2018, mistä johtuen valtionosuudesta leikattava euromäärä kasvaa vuonna 2018 yhteensä 468 miljoonaa euroon (- 85 euroa asukasta kohden). Uutta kilpailukyky sopimuksesta johtuvaa leikkausta tulee siis 21 euroa asukasta kohden (yhteensä 119 miljoonaa euroa) vuonna 2018. Kilpailukyky sopimuksesta johtuvien valtionosuusleikkausten määrä on Loviisan kaupungin osalta vuosina 2017–2018 yhteensä noin 1,3 miljoonaa euroa.

Vuodesta 2015 alkaen valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus on tehty joka vuosi. Kustannustenjaon tarkistuksessa valtionosuuden perusteena käytettävät kustannukset tasataan koko maan tasolla yhtä suuriksi kuin kuntien yhteenlasketut todelliset kustannukset samana vuonna ovat olleet. Vuodelle 2018 tehtävän kustannustenjaon tarkistuksen pohjana ovat kuntien todelliset kustannukset valtionosuuteen oikeuttavissa tehtävissä vuonna 2015. Koska vuonna 2015 kuntien yhteenlasketut todelliset kustannukset olivat pienemmät kuin valtionosuuden laskennallinen kustannus, laskennallista kustannusta alennetaan perushintoja pienentämällä. Tässä johtuen myös valtionosuus vuonna 2018 alenee yhteensä noin 177 miljoonaa euroa.

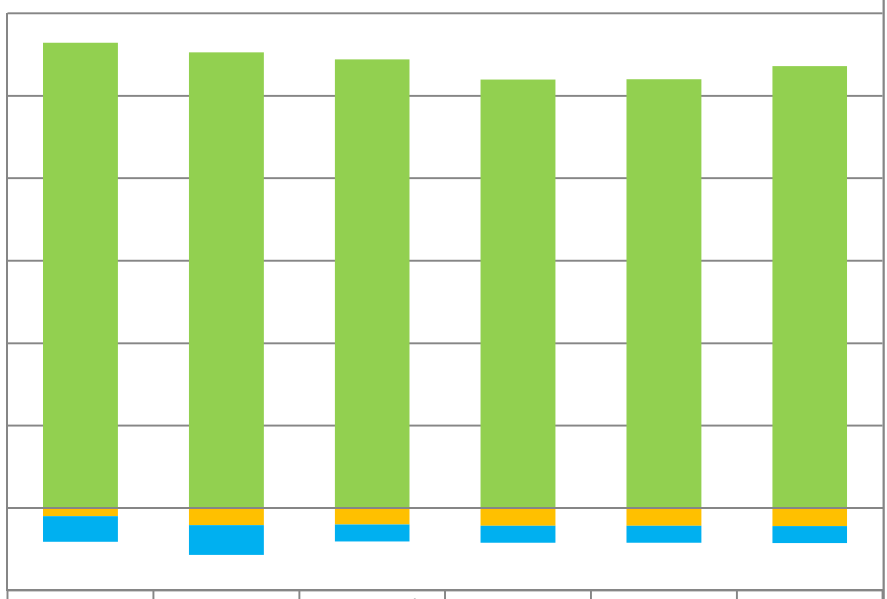
Kilpailukyky sopimuksesta aiheutuvia veromenetyksiä kompensoidaan kunnille yhteensä noin 131 miljoonaa euroa. Lisäksi kunnille kompensoidaan varhaiskasvatusmaksujen alentamisesta aiheutuvia tulomenetyksiä noin 25 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton ennakkotietojen mukaan Loviisan kaupunki tulee saamaan valtionosuuksia vuonna 2018 noin 23,9 miljoonaa euroa, joka on noin 1,3 miljoonaa euroa vähemmän kuin kuluvana vuonna (25,2 miljoonaa euroa tilinpäätösennusteessa 2017).

Valtionosuudet - Statsandelar

Tuhatta euroa -
Tusen euro

30 000
25 000
20 000
15 000
10 000
5 000
0
-5 000

■ Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet - Undervisning och kultur	-1 561	-1 800	-1 023	-1 023	-1 023	-1 023
■ Valtionosuuden tasaus - Utjämningsystem	-484	-1 033	-995	-1 075	-1 080	-1 100
■ Peruspalveluiden valtionosuudet - Basservicens statsand	28 218	27 633	27 214	25 986	26 000	26 800

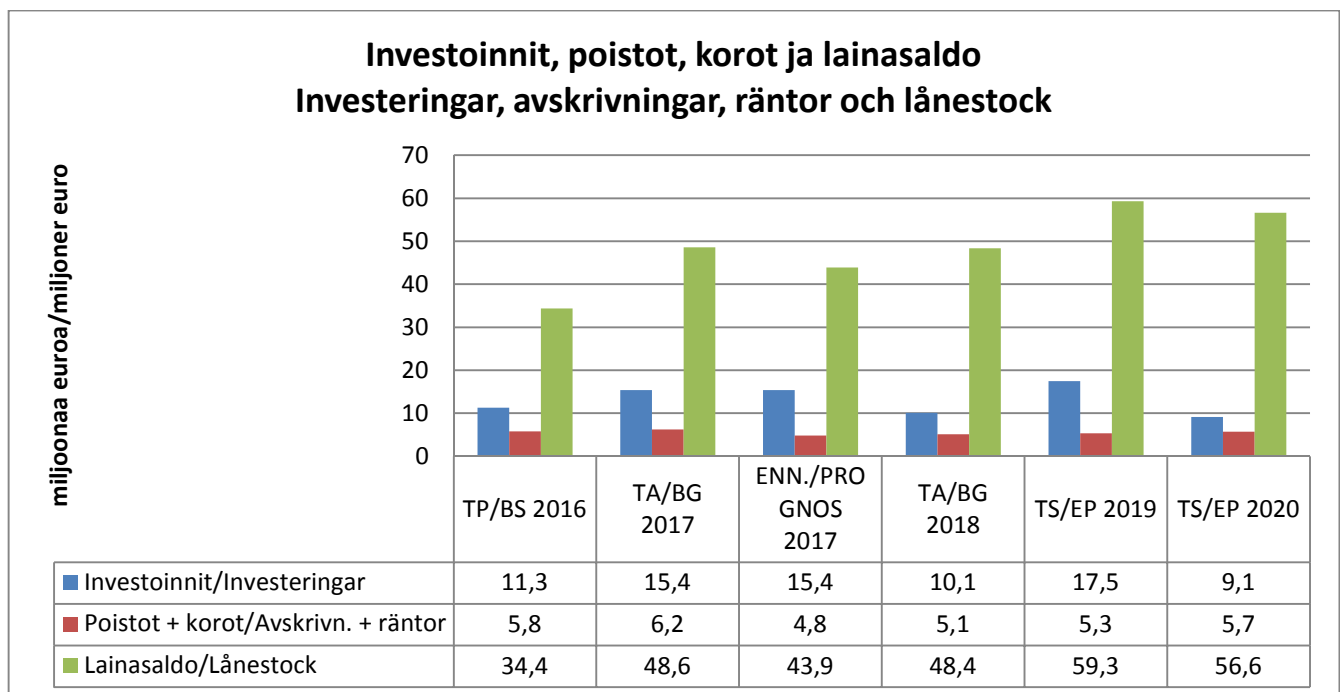
Lainanotto ja rahoitustarve

Kaupungin lainakanta liikelaitos mukaan lukien tilinpäätöksessä 2016 oli 34,4 miljoonaa euroa, eli 2 263 euroa jokaista loviisalaista kohden. Vuoden 2017 loppuun mennessä lainamäärän arvioidaan nousevan noin 43,9 miljoonaan euroon (2 837 euroa asukasta kohden). Vuonna 2017 maan keskiarvo on ennakkotietojen mukaan 3 508 euroa asukasta kohden.

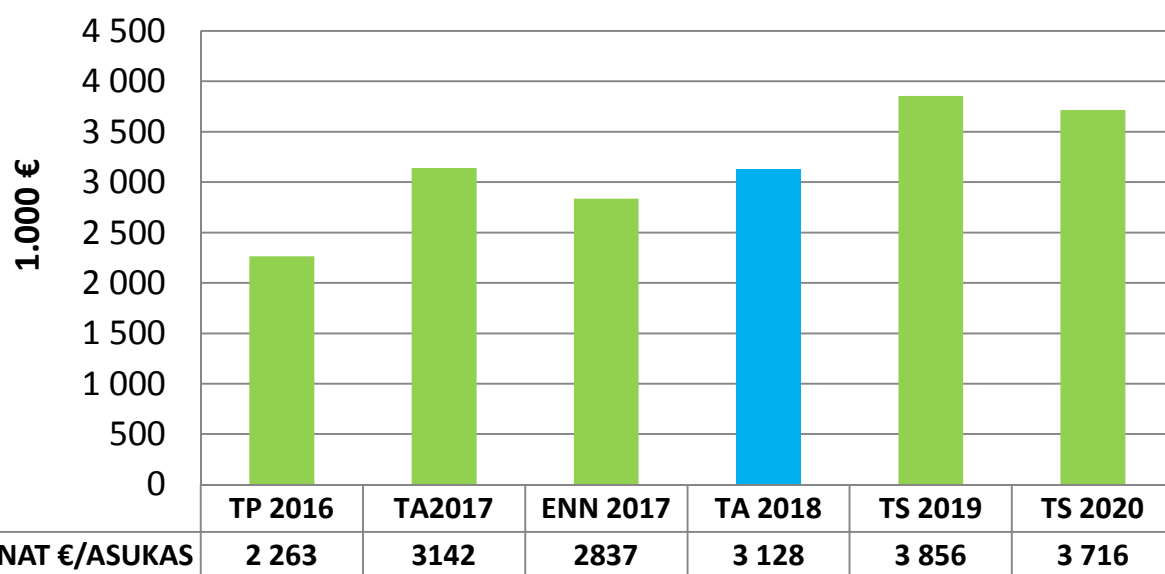
Loviisan kaupungin investointitarve on edelleen varsin mittava verrattuna kaupungin tulorahoitukseen. Nykyisen investointisuunnitelman 2018–2022 mukaan lainakanta kasvaa liian voimakkaasti ja varsinaisessa taloussuunnitelmassa lainamäärä ylittää 3 700 euroa asukasta kohden. Talousarviovuonna 2018 lainaa ennakoidaan olevan noin 48,4 miljoonaa euroa, eli 3 128 euroa asukasta kohden. Kuntaliiton arvioiden mukaan vuonna 2018 kuntien velkaantuminen jatkuu ja keskiarvo asukasta kohden olisi noin 3 803 euroa. Uuden kuntalain myötä tunnusluku mitataan konsernitasolla.

Konsernitasolla lainat olivat tilinpäätöksessä 2016 yhteensä 54,4 miljoonaa euroa ja asukasta kohden laskettuna 3 572. Suunnitelmakauden loppuun mennessä arvio nousee 80 miljoonaan euroon ja asukasta kohden 5 175 euroon. Tilinpäätöksessä 2016 maan keskiarvo oli 6 159 euroa per asukas.

Suhteellinen velkaantuneisuus ja konsernilainat asukasta kohden vaikuttavat talouden arviointikriteereihin, siksi on edelleen tärkeää miettiä myös muita rahoitusvaihtoehtoja tulevien investointihankkeiden rahoituksen järjestämiselle. Investointisuunnitelman sopeuttaminen tulorahoitukseen vaikuttaa olennaisesti velkaantumisen kehittymiseen.

LAINAT €/ASUKAS

Talousarvion yhteenveto

TULOSLASKELMA

Loviisan kaupunki ja vesiliikelaitos

	2016	2017	2018	2019	2020
	Tilinpäätös	Talousarvio	Talousarvio	TS	TS
TOIMINTATULOT	32 815 248	31 956 874	32 227 027	32 645 978	33 070 376
<i>josta sisäiset</i>	9 978 704	9 963 350	10 485 669	10 623 197	10 752 598
Myyntitulot	15 333 220	16 698 112	16 915 187	17 135 085	17 222 073
Maksutulot	6 606 100	5 843 890	5 919 861	5 996 819	5 996 819
Tuet ja avustukset	2 287 972	1 064 080	1 077 913	1 091 926	1 091 926
Muut toimintatulot	8 587 955	8 620 945	8 733 017	8 846 547	8 842 955
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	14 270		124 124		
	-118 728 002	-120 341 366	-118 850 785	-120 645 845	-122 456 771
TOIMINTAMENOT					
<i>josta sisäiset</i>	-9 978 703	-9 963 350	-10 485 669	-10 621 983	-10 752 598
Henkilöstömenot	-49 869 039	-49 321 420	-49 962 598	-50 612 112	-50 571 065
Palvelujen ostot	-47 299 430	-49 547 718	-50 191 838	-50 836 862	-50 836 862
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 070 981	-6 956 194	-7 046 625	-7 138 231	-7 138 231
Avustukset	-6 942 134	-5 670 850	-5 744 571	-5 819 250	-5 819 250
Muut toimintamenot	-7 546 419	-7 354 603	-7 700 213	-8 050 316	-8 300 315
TOIMINTAKATE	-85 898 484	-88 384 492	-86 499 634	-87 999 867	-89 386 395
<i>josta sisäiset</i>					
ULKOINEN TOIMINTAKATE	-85 898 484	-88 384 492	-86 499 634	-87 999 867	-89 386 395
Verotulot	65 953 625	65 064 000	65 567 000	66 977 000	67 094 000
Valtionsosuudet	26 173 523	24 800 000	23 888 540	23 897 000	24 677 000
Rahoitustulot ja -menot	603 003	768 000	1 244 000	1 183 701	977 397
<i>josta sisäiset</i>	-824 453				
Korkotulot	34 729	11 800	28 000	28 000	28 000
Muut rahoitustulot	1 711 734	1 616 000	1 869 001	1 862 697	1 779 300
Korkomenot	-299 385	-853 800	-707 000	-907 000	-907 000
Muut rahoitusmenot	-844 075	-6 000	-6 300	-6 300	-6 300
VUOSIKATE	7 656 119	2 247 508	4 199 906	4 057 834	3 362 002
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-5 467 628	-4 360 000	-4 560 000	-4 560 000	-4 560 000
Sunnitelman mukaiset poistot	-5 467 628	-4 360 000	-4 560 000	-4 560 000	-4 560 000
Arvonalentumiset					
SATUNNAISET ERÄT	-130 207	-500 000	-100 000		
Satunnaiset tulot					
Satunnaiset menot	-130 207	-500 000	-100 000		
TILIKAUDEN TULOS	2 058 284	-2 612 492	-460 094	-502 166	-1 197 998
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	665 827	190 000	66 000	116 000	116 000
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 000 000				
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	724 111	-2 422 492	-394 094	-436 166	-1 081 998

Loviisan vesiliikelaitos

Loviisan Vesiliikelaitos toimii kaupunginhallituksen alaisena kunnallisena liikelaitoksena. Liikelaitoksen toimintaa ohjataan kuntalaissa sekä liikelaitoksen johtosäännöllä. Vesiliikelaitoksella on oma johtokunta ja asiat johtokunnalle esittelee vesihuoltopäällikkö. Johtokunta päättää liikelaitoksen toiminnan kehittämisestä valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden rajoissa (kuntalaki 87 c §).

Liikelaitoksen talousarvion hyväksyy kuntalain mukaisesti johtokunta. Johtokunta myös päättää liikelaitoksen investoinneista ja muista pitkävaikutteisista menoista. Johtokunnan esitys talousarvioksi on talousarviokirjan liitteenä.

Valtuusto asettaa liikelaitokselle tuottotavoitteet ja hyväksyy mahdolliset vesiliikelaitokselle annettavat takaukset ja muut avustukset, mikäli vesiliikelaitos ei pysty niitä omalla tulonmuodotuksellaan kattamaan.

Vesiliikelaitoksen talousarvioesitys sisältää investointi- ja rahoitussuunnitelman. Kaikki investoinnit rahoitetaan lainanotolla ja mahdollisella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tuella, jota vesiliikelaitos hakee. Vuodelle 2018 Loviisan Vesiliikelaitoksen rahoituslaskelmassa pitkäaikaista lainaa esitetään otettavaksi 1,8 miljoonaa euroa.

Johtosäännön mukaisesti valtuusto antaa Loviisan Vesiliikelaitoksen johtokunnalle luvan nostaa lainaa maksimissaan rahoitussuunnitelmassa esitetyn euromäärän verran ja päättää samanaikaisesti, että vesiliikelaitoksen kaikki lainat kilpailutetaan yhdessä kaupungin talousarviolainojen kanssa. Kaupungin lainojen kilpailutuksesta vastaa talousjohtaja.

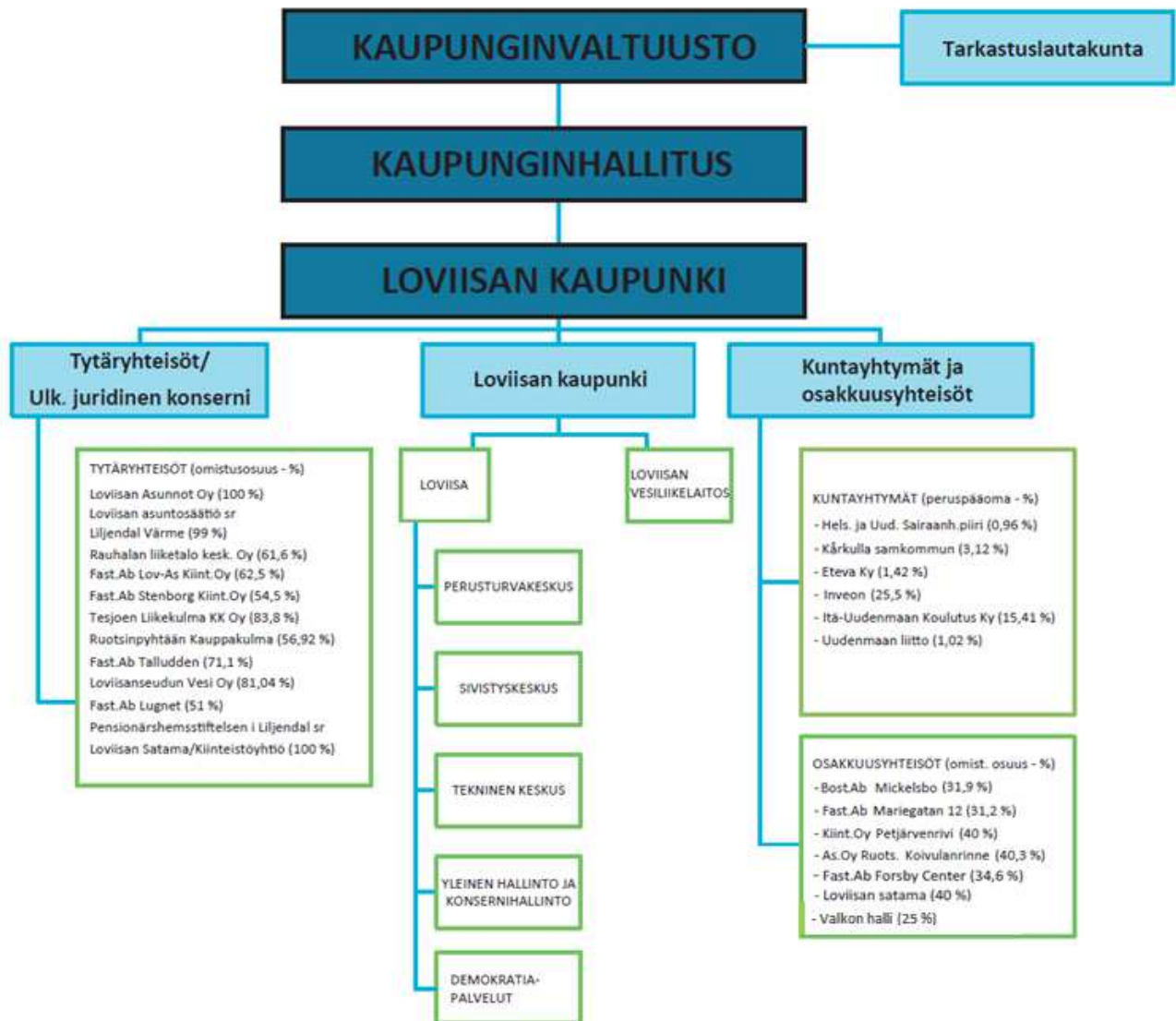
Loviisan Vesiliikelaitoksen tulee tavoitella positiivista tulosta vuosittain koko suunnitelmakaudella 2018–2019. Tuottavuutta on lisättävä ja toimintoja edelleen aktiivisesti kehitettävä. Hinnankorotusten on oltava maltillisia. Loviisan Vesiliikelaitos maksaa Loviisan kaupungille peruspääomalle korkoa 0,1 %.

Loviisa-konserni ja sen tavoitteet

Kuntakonserni tarkoittaa kunnan sekä yhden tai useampien juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin (emoyhteisöllä) tai yhdessä kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräysvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisöt).

Kuntakonsernin tilinpäätökseen yhdistellään myös osuudet osakkuusyhteisöjen voitosta ja tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhteisöjä ovat yhteisöt, joissa kaupungilla on merkittävä omistusosuus, mutta joissa edellä mainittua määräysvaltaa ei ole.

Kuntayhtymät sisältyvät kunnan konsernitilinpäätökseen riippumatta siitä, kuinka suuri osuus kunnalla on kuntayhtymässä.

Loviisan kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 4.3.2015. Konserniohjeessa määritellään puitteet konserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti ja määritellään konsernijohtamista koskevat yleiset tavoitteet ja toimintaperiaatteet. Konserniohjeet koskevat Loviisan kaupunkia ja tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä, sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjä ja kuntayhtymiä. Ohjeella on keskeinen merkitys kaupungin omistajapolitiikan välineenä.

Kaupunkia kuntayhtymissä edustaville henkilöille annetaan myös konserniohjeen mukaisia toimintaohjeita. Edustajia informoidaan siitä, että heidän on tärkeää välittää jatkuvasti asianmukaista tietoa kyseisen yhteisön toiminnasta kaupungille.

Kaupunginvaltuusto hyväksyy konsernille tavoitteet ja seuraa niiden toteutumista. Kuntalain muutoksen myötä valtuusto voi asettaa kunnan konsernijohtolle tavoitteita ja määrittää periaatteita tytäryhteisöjen toiminnan ja ohjauksen valvonnasta. Valtuusto voi lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisöjen toimielimissä. Kaupungin tilinpäätöksessä on selonteko asetettujen tavoitteiden toteutumisesta.

Loviisan kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ovat pääosin kiinteistöyhteisöjä, joiden tehtävänä on huolehtia kaupungin vuokra-asuntotarjonnasta. Konserniin kuuluu myös Loviisanseudun Vesi Oy, joka omistetaan yhdessä Lapinjärven ja Myrskylän kuntien kanssa.

Loviisanseudun Vesi Oy on käyttöveden hankinnasta vastaava yhtiö.

Kaupunginhallitus johtaa kuntakonsernia ja käyttää omistajan ohjausvaltaa. Operatiivinen johtaminen on kaupunginjohtajan vastuulla.

Uusi kuntalaki tuli voimaan 1.5.2015 ja laissa kunnan toiminta pyritään huomioimaan laajasti kuntakonserninäkökulmaa korostaen. Huomioitavaa on, että muun muassa kuntatalouden tunnusluvut lasketaan jatkossa kuntakonsernin tilinpäätösluvuista, joka edellyttää mahdollisuutta seurata koko Loviisan kaupunkikonsernin talouden kehitystä myös tilikauden aikana. Seurannan mahdollistavan raportoinnin edellytyksenä on tehokas ja tarkoituksemukainen konsernirakenne, joka edistää myös laadukasta konserniohjausta ja konsernivalvontaa.

Suurta osaa lain säännöksistä sovelletaan nykyisen valtuustokauden alusta 1.6.2017 lukien.

Kuntakonsernin 2018–2020 tavoitteet ovat

1. konsernirakenteen terävöittäminen ja konserniohjauksen edistäminen
 - Kaupungin omistamien asunto-osakkeiden keskittämistä Loviisan Asunnot Oy:lle selvitetään.
 - Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr:n asema suhteessa Loviisan asuntosäätiö sr selvitetään.
 - Selvitetään mahdollisuudet yhtiöittää Tesjoen aluelämpötoiminnot.
2. pitkän aikavälin investointisuunnitelman laatiminen ja yhteensovittaminen Loviisan Vesiliikelaitoksen, Loviisanseudun Vesi Oy:n ja omistajakuntien kanssa
3. omistajaohjauksen toteutumisen seuraaminen yhtiöissä ja mahdollisiin puutteisiin reagoiminen
4. huolehtia siitä, että kaupungin edunvalvonta kuntayhtymissä on toimivaa ja omistajaohjauksen linjausten mukaista.

Tytäryhteisöille asetetut tavoitteet on esitetty alla olevassa taulukossa.

YHTIÖ	TOIMINNALLINEN TAVOITE	TALOUDELLINEN TAVOITE
Loviisan Asunnot Oy	Vuokrausaste on korkea ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen. Yhtiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla. Yhtiön toiminta tukee kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.	Yhtiön talous on tasapainossa. Vuokrataso on maltillinen ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa.
Loviisan Asuntosäätiö sr	Vuokrausaste on korkea ja kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen. Säätiön toiminta organisoituu hyvin ja säätiö toimii itsenäisesti sekä omavaraisesti vuokra-asuntomarkkinoilla sääntöjensä mukaisesti.	Säätiön talous on tasapainossa. Vuokrataso on maltillinen ja vuokrien tasaukset suoritetaan kaupungin asuntopoliittisten linjausten mukaan. Erilaisia kiinteistöjen ylläpitokustannusten säästöön tähtääviä toimenpiteitä toteutetaan taloudellisten resurssien puitteissa.
Rauhalan Liiketalokeskinäinen Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Tesjoen Liikekulma keskinäinen kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiinteistö Oy Ruotsinpyhtään Kauppakulma	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiinteistö Oy Lugnet-Fastighets Ab Lugnet	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Kiinteistö Oy Lov-as	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Fastighets Ab Lovisa Stenborg Kiinteistö Oy	Kaupungin omistamien tilojen kunnosta huolehditaan asianmukaisesti.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Oy Loviisanseudun Vesi	Tukkuveden hinta on edullinen ja vedensaanti turvattu.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Liljendal Värme Ab	Selvitetään mahdollisuuksia siirtää Tesjoen aluelämpötoiminnot Liljendal Värme Ab:n vastuulle.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Pensionärshemstiftelsen i Liljendal sr	Vuokrausaste säilyy korkeana. Kiinteistöjen ylläpito on asianmukainen.	Yhtiön talous on tasapainossa.
Loviisan Satamakiinteistöt Oy	Yhtiö pyrkii edesauttamaan vuokraustensa, satama-alueen yhtiöiden, toimintaedellytyksiä niin aluesuunnittelun kuin väyläyhteyksien osalta.	Yhtiön talous on tasapainossa. Yhtiö lyhentää lainasaamisiaan kaupungille lainaehtoien mukaisesti.

TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAT

Loviisan kaupunki ilman vesiliikelaistosta TULOSLASKELMA,ulkoinen (sis. kaupungin ja liikelaistoksen väliset erät)	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSAR- VIO 2017	ENNUSTE 2017	TALOUSAR- VIO 2018	TALOUS- SUUNNITEL- MA 2019	TALOUS- SUUNNITEL- MA 2020
Toimintatulot	19 427 969	18 465 231	18 439 343	18 210 515	18 447 252	18 687 066
Myyntitulot	8 307 116	7 872 724	8 525 685	8 636 519	8 748 794	8 748 794
Maksutulot	6 606 100	6 414 290	5 843 890	5 919 861	5 996 819	5 996 819
Tuet ja avustukset	2 287 972	1 386 475	1 064 080	1 077 913	1 091 926	1 091 926
Muut toimintatulot	2 226 781	2 791 742	2 776 860	2 812 959	2 849 528	2 849 528
Valmistus omaan käyttöön	14 270			124 124		
Toimintamenot	-106 531 929	-108 142 981	-107 199 332	-106 103 823	-107 483 173	-108 880 454
Henkilöstömenot	-49 066 490	-49 258 838	-48 462 475	-49 092 487	-49 730 690	-49 689 643
Palvelujen ostot	-42 947 196	-45 306 127	-44 057 659	-44 630 409	-45 210 604	-45 210 604
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-6 112 642	-6 130 963	-6 061 594	-6 140 395	-6 220 220	-6 220 220
Avustukset	-6 942 134	-5 912 550	-5 670 850	-5 744 571	-5 819 250	-5 819 250
Muut toimintamenot	-1 463 467	-1 534 503	-1 851 245	-2 125 311	-2 652 940	-2 652 940
Toimintakate	-87 089 690	-89 677 750	-88 759 989	-87 769 184	-89 035 921	-90 193 388
Verotulot	65 953 625	65 064 000	64 748 000	65 567 000	66 977 000	67 094 000
Kunnallisvero	49 366 542	48 340 000	47 700 000	48 794 000	48 900 000	48 900 000
Kiinteistövero	8 000 958	7 942 000	7 994 000	7 994 000	7 994 000	7 994 000
Yhteisövero	8 586 126	8 782 000	9 873 000	10 189 000	10 200 000	10 200 000
Valtionosuudet	26 173 523	24 800 000	25 196 303	23 888 540	23 897 000	24 677 000
Rahoitustulot ja -menot	1 448 871	837 700	1 106 600	1 314 700	1 100 000	900 000
Korkotulot	34 729	11 800	28 000	28 000	28 000	28 000
Muut rahoitustulot	1 703 446	1 624 700	1 788 000	1 779 300	1 779 300	1 779 300
Korkomenot	-276 469	-798 800	-501 000	-707 000	-907 000	-907 000
Muut rahoitusmenot	-12 835		-300	-300	-300	-300
Vuosikate	6 486 329	1 023 950	2 290 914	3 001 056	2 938 079	2 477 612
Poistot ja arvonalentumiset	-4 487 468	-3 300 000	-3 368 985	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000
Sunnitelman mukaiset poistot	-4 487 467	-3 300 000	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000	-3 500 000
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät		-300 000	-300 000			
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot		-300 000				
Tilikauden tulos	1 998 861			-498 944	-561 921	-1 022 388
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	645 554	170 000	46 000	46 000	46 000	96 000
Vapaaeht. varausten lisäys(-) tai vähennys(+)	-2 000 000					
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)			175 800			
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ-/ALIJÄÄMÄ	644 415	-2 406 049	-1 156 271	-452 944	-515 921	-926 388

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot/toimintamenot %	-18 %	-17 %	-17 %	-17 %	-17 %	-17 %
Vuosikate / Poistot %	-145 %	-31 %	-68 %	-87 %	-85 %	-72 %
Vuosikate, euro/asukas	426	66	151	197	193	163
Kertynyt yli-/alijäämä oletetaan, että vesiliikelaistoksen tulos +/-0	16 187 358	13 781 309	15 031 087	14 618 144	14 142 743	13 257 402
Asukasmäärä vuoden lopussa*)	15 218	15 459	15 174	15 459 *)	15 465 *)	15 474 *)

*) Tilastokeskus

Loviisan kaupunki	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS-	ENNUSTE	RAAMI	Kaupungin- valtuuston esitys	TS	TS
RAHOITUSOSA	2016	ARVIO 2017	2017	2018		2019	2020
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	6 486 329	1 023 950	2 290 914	1 023 950	3 001 056	2 938 079	2 477 612
Satunnaiset erät		-300 000	-300 000				
Tulorahoituksen korjauserät	-543 640						
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-7 065 527	-12 645 000	-12 645 000	-8 375 000	-8 210 000	-15 880 000	-7 850 000
Rahoitusosuudet investoin- timenoihin	125 000	1 800 000	1 800 000				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	541 332	4 000 000	4 000 000		800 000	800 000	800 000
Toiminnan ja investointien ra- havirta	-8 866 983	-6 121 050	-4 854 086	-7 351 050	-4 408 944	-12 141 921	-4 572 388
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset							
Antolainasaamisten vähen- nykset							
Lainankannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 000 000	9 000 000	9 000 000		8 000 000	15 500 000	6 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-4 130 000	-3 700 000	-3 700 000		-3 400 000	-3 600 000	-3 800 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos							
Oman pääoman muutokset							
Muut maksuvalmiuden muutokset					200 000		
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 017	-821 050	-445 914		391 056	-241 921	-2 372 388
Sitova valtuustoon nähden							

Tavoitteet ja tunnusluvut	TILIN- PÄÄTÖS 2016	TALOUS- ARVIO 2017	ENNUSTE 2017	RAAMI 2018	Kaupungin- valtuuston esitys	TS 2019	TS 2020
Lainanhoitokate		0,1			0,9	0,9	0,7
Lainat/asukas		2 586			3 012	3 752	3 639
Lainakanta (1000e)		39 197			46 558	58 029	56 308
Asukasmäärä vuoden lopussa (til.k)		15 459			15 459	15 465	15 474
Lainakanta (LoKaup+Vesiliikelaitos)		48 573			48 358	59 629	57 508
Lainat/asukas (Lovi+Vesi)		3 142			3 128	3 856	3 716
Sitova valtuustoon nähden							

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2018		Eliminoinnit		Kaupungin tuloslaskelma ml.liikelaitos
	Kaupungin tuloslaskelma	Liikelai- tokset	Kunta	Liike- laitokset	
Toimintatulot					
Myyntitulot,ulkoiset	8 463 263	3 636 550			12 099 813
Myyntitulot,sisäiset	62 422	191 352	-62 422	-191 352	
Maksutuotot	5 843 890				5 843 890
Tuet ja avustukset	1 064 080				1 064 080
Tuet ja avustukset,kaupungilta					
Muut toimintatulot	2 733 125	450			2 733 575
Muut toimintatulot, sisäiset	43 735		-43 735		
Valmistus omaan käyttöön	124 124				124 124
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-48 462 475	-858 945			-49 321 420
Palvelujen ostot	-43 950 355	-652 000			-44 602 355
Palvelujen ostot,sisäiset	-107 304	-62 422	107 304	62 422	
Aineet,tarvikkeet ja tavarat	-5 977 546	-894 600			-6 872 146
Aineet,tarv. ja tavarat,sisäiset	-84 048		84 048		
Avustukset	-5 670 850				-5 670 850
Avustukset liikelaitokselle					
Muut toimintamenot	-1 851 245	-47 100			-1 898 345
Muut toimintamenot, sisäiset		-43 735		43 735	
Toimintakate	-87 729 183	1 269 550	85 195	-85 195	-86 499 634
Verotulot	65 567 000				65 567 000
Valtionosuudet	23 888 540				23 888 540
Rahoitustulot ja menot					
Korkotulot	28 000				28 000
Muut rahoitustulot	1 773 300	6 000			1 779 300
Korkomenot	-501 000	-55 000			-556 000
Korvaus peruspääomasta	14 700	-14 700	-14 700	14 700	
Muut rahoitusmenot	-300	-7 000			-7 300
Vuosikate	3 001 056	1 198 850	70 495	-70 495	4 199 906
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman muk.poistot	-3 500 000	-1 060 000			-4 560 000
Satunnaiset erät		-100 000			-100 000
Tilikauden tulos	-498 944	38 850	70 495	-70 495	-460 094

LIIKELAITOKSEN VAIKUTUS KUNNAN RAHOITUKSEN MUODOSTAMISEEN					
	Talousarvio 2018		Eliminoinnit		Kaupungin tu- loslaskelma- osa, ml. liike- laitos
	Kaupungin tulos- laskelmaosa	Liikelaitokset	Kunta	Liikelai- tokset	
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	3 001 056	1 198 850	70 495	-70 495	4 199 906
Satunnaiset erät		-100 000			-100 000
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-8 210 000	-1 840 000			-10 050 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	800 000				800 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 408 944	-741 150	70 495	-70 495	-5 150 094
Rahoituksen rahavirta					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 000 000	1 800 000			9 800 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 400 000	-500 000		200 000	-3 700 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset	200 000		-200 000		
Vaikutus maksuvalmiuteen	391 056	558 850	-129 505	129 505	949 906

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO			
ULKOINEN	Sitovuus *)	Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Vaalit	N	-113 779	70 000
Tarkastuslautakunta	N	-44 819	
Valtuusto	N	-96 239	
Kaupunginhallitus	N	-1 111 092	644 300
Yleinen ja konsernihallinto	N	-15 103 352	4 589 858
Perusturvakeskus	N	-51 932 135	8 157 635
Sivistyskeskus	N	-24 139 387	2 509 004
Tekninen keskus	N	-13 371 668	2 133 561
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		65 567 000
Valtionosuudet	B		23 888 540
Rahoitustulot ja -menot	B		1 300 000
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Yleinen ja konsernihallinto			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 600 000	400 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-100 000	
Perusturva			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-800 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-100 000	
Sivistyskeskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 230 000	100 000
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-350 000	
Tekninen keskus			
yli 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-2 430 000	
alle 100 000 euron hankkeet yhteensä	B	-1 600 000	
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		8 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	-3 400 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen		-228 943	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		-117 751 414	117 359 898
*)N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio			
B = bruttomääräraha/-tuloarvio			

Keskusten yhteenveto määrärahoista ja tuloarviosta

	2016 Tilinpäätös	2017 Talousarvio	2017 Ennuste	2018 Talousarvio
VAALIT				
Tulot, ulkoiset				70 000
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-128	-66 156	-45 399	-113 779
Menot, sisäiset	-500	-300	-300	-300
NETTO, ulkoinen	-128	-66 156	-45 399	-43 779
NETTO, sisäinen	-500	-300	-300	-300
TARKASTUSLAUTAKUNTA				
Tulot, ulkoiset				
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-44 171	-44 634	-44 400	-44 819
Menot, sisäiset				
NETTO, ulkoinen	-44 171	-44 634	-44 400	-44 819
NETTO, sisäinen				
KAUPUNGINVALTUUSTO				
Tulot, ulkoiset			896	
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-111 107	-107 265	-107 265	-96 239
Menot, sisäiset	-1 257			
NETTO, ulkoinen	-111 107	-107 265	-106 369	-96 239
NETTO, sisäinen				
KAUPUNGINHALLITUS				
Tulot, ulkoiset	347 303	710 000	410 010	644 300
Tulot, sisäiset				
Menot, ulkoiset	-1 055 561	-1 308 557	-1 568 252	-1 111 092
Menot, sisäiset	-8 413	-2 997	-2 997	-2 824
NETTO, ulkoinen	-708 258	-598 557	-1 158 242	-466 792
NETTO, sisäinen				
YLEINEN JA KONSERNIHALLINTO				
Tulot, ulkoiset	4 547 380	4 857 290	4 957 588	4 589 858
Tulot, sisäiset	3 267 462	3 267 855	3 267 855	4 469 369
Menot, ulkoiset	-13 922 622	-14 437 640	-14 796 371	-15 103 352
Menot, sisäiset	-372 215	-377 025	-377 025	-358 452
NETTO, ulkoinen	-9 375 241	-9 580 350	-9 838 783	-10 513 494
NETTO, sisäinen	2 895 247	2 890 830	2 890 830	4 110 917
PERUSTURVAKESKUS				
Tulot, ulkoiset	9 533 805	8 101 322	8 229 937	8 157 635
Tulot, sisäiset	119 427			
Menot, ulkoiset	-53 831 840	-53 283 698	-53 237 055	-51 932 135
Menot, sisäiset	-3 300 290	-3 105 879	-3 105 879	-3 117 454
NETTO, ulkoinen	-44 298 035	-45 182 376	-45 007 118	-43 774 500
NETTO, sisäinen	-3 180 864	-3 105 879	-3 105 879	-3 117 454

	2016 Tilinpäätös	2017 Talousarvio	2017 Ennuste	2018 Talousarvio
SIVISTYKESKUS				
Tulot,ulkoiset	3 047 278	2 551 671	2 758 671	2 509 004
Tulot,sisäiset	9 594	159 420	159 420	3 500
Menot, ulkoiset	-24 206 694	-25 159 838	-24 763 306	-24 139 387
Menot, sisäiset	-5 534 496	-5 761 427	-5 761 427	-6 332 881
NETTO,ulkoinen	-21 159 416	-22 608 167	-22 004 635	-21 630 383
NETTO,sisäinen	-5 524 902	-5 602 007	-5 602 007	-6 329 381
TEKNINEN KESKUS				
Tulot,ulkoiset	1 856 483	2 136 241	2 082 241	2 257 685
Tulot,sisäiset	6 349 387	6 348 475	6 348 475	5 821 448
Menot, ulkoiset	-13 126 975	-13 547 592	-13 260 283	-13 371 668
Menot, sisäiset	-651 543	-607 015	-607 015	-567 601
NETTO,ulkoinen	-11 270 491	-11 411 351	-11 178 042	-11 113 982
NETTO,sisäinen	5 697 844	5 741 460	5 741 460	5 253 847
KESKUKSET YHTEENSÄ				
Tulot,ulkoiset	19 332 249	18 356 524	18 439 343	18 228 482
Tulot,sisäiset	9 745 870	9 775 750	9 775 750	10 287 037
Menot, ulkoiset	-106 299 095	-107 955 381	-107 822 332	-105 912 471
Menot, sisäiset	-9 868 714	-9 854 643	-9 854 643	-10 372 232
NETTO,ulkoinen	-86 966 846	-89 598 857	-89 382 989	-87 683 988
NETTO,sisäinen	-122 843	-78 893	-78 893	-85 195
VESILIIKELAITOS				
Tulot,ulkoiset	3 518 565	3 637 000	3 637 000	3 637 000
Tulot,sisäiset	232 833	187 600	187 600	191 352
Menot, ulkoiset	-2 450 203	-2 422 635	-2 422 635	-2 452 645
Menot, sisäiset	-109 990	-108 707	-108 707	-106 157
NETTO,ulkoinen	1 214 365	1 068 362	1 068 362	1 184 355
NETTO,sisäinen	122 843	78 893	78 893	85 195
KAUPUNKI + VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ				
Tulot,ulkoiset	22 850 815	21 993 524	22 076 343	21 865 482
Tulot,sisäiset	9 978 703	9 963 350	9 963 350	10 485 669
Menot, ulkoiset	-108 749 299	-110 378 016	-109 621 467	-108 365 116
Menot, sisäiset	-9 978 703	-9 963 350	-9 963 350	-10 485 669
NETTO,ulkoinen	-85 898 484	-88 384 492	-87 545 124	-86 499 634
NETTO,sisäinen				

Talousarvion tunnusluvut	TILIN- PÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017	ENNUSTE 2017	TALOUSARVIO 2018
Asukasluku 31.12	15 218	15 459	15 459	15 459
Veroprosentti	19,75 %	19,75 %	19,75 %	19,75 %
Käyttömenot milj. €	108,7	110,4	109,6	108,3
Muutos-%		1,6	-0,7	-1,2
Käyttömenot/asukas	7 143	7 141	7 090	7 006
Käyttötulot milj. €	22,8	22	22,1	21,7
muutos-%		-3,5	0,5	-1,8
Toimintakate milj. €	85,9	88,4	87,5	86,6
muutos%		2,9	-1,0	-1,0
Toimintakate €/asukas	5 645	5 718	5 660	5 602
Verotulot yht milj €	66	65,1	64,7	65,6
Verotulot €/asukas	4 337	4 211	4185	4 243
Valtionosuudet milj €	26,2	24,8	25,2	23,9
Valtionosuudet €/asukas	1 722	1 604	1 630	1 546
Vuosikate milj €	7,7	2,2	3,5	4,2
Vuosikate €/asukas	506	142	226	272
Vuosikate/poisto %	140	51,5	79,5	91,3
Investoinnin netto milj €	10,2	13,6	13,6	9,6
Investoinnit €/asukas	670	880	880	621
Lainakanta milj €	34,4	48,6	48,6	48,4
Lainakanta €/asukas	2 263	3 142	3 142	3 193
Lainanhoitokate	2	0,1		0,9

KÄYTTÖTALOUS

LOVIISAN KAUPUNGIN
TALOUSARVIO VUODELLE 2018

Vaalit

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vuonna 2018 järjestetään presidentinvaalit ja mahdolliset maakuntavaalit.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	TALOUS- ARVIO	TALOUS- SUUN- NITELMA	TALOUS- SUUN- NITELMA
VAALIT	2016	2017	2018	2019	2020
TOIMINTATUOTOT			70 000	20 000	
<i>josta sisäiset</i>					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT	-628	-66 456	-113 779	-33 779	
<i>josta sisäiset</i>	-500	-300			
TOIMINTAKATE	-628	-66 456	-43 779	-13 779	
<i>josta sisäiset</i>	-500	-300			
ULKOINEN TOIMINTAKATE	-128	-66 156	-43 779	-13 779	

Tarkastuslautakunta

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

	TILIN- PÄÄTÖS	TALOUS- ARVIO	TALOUS- ARVIO	TALOUS- SUUN- NITELMA	TALOUS- SUUN- NITELMA
TARKASTUSLAUTAKUNTA	2016	2017	2018	2019	2020
TOIMINTATUOTOT					
<i>josta sisäiset</i>					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT	-44 171	-44 634	-44 819	-45 401	-45 992
<i>josta sisäiset</i>					
TOIMINTAKATE	-44 171	-44 634	-44 819	-45 401	-45 992
<i>josta sisäiset</i>					
ULKOINEN TOIMINTAKATE	-44 171	-44 634	-44 819	-45 401	-45 992

Valtuusto

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

VALTUUSTO	TILIN- PÄÄTÖS 2016	TALOUS- ARVIO 2017	TALOUS- ARVIO 2018	TALOUS- SUUN- NITELMA 2019	TALOUS- SUUN- NITELMA 2020
TOIMINTATUOTOT					
<i>josta sisäiset</i>					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT	-112 363	-107 265	-96 239	-97 490	-98 758
<i>josta sisäiset</i>					
TOIMINTAKATE	-112 363	-107 265	-96 239	-97 490	-98 758
<i>josta sisäiset</i>					
ULKOINEN TOIMIN- TAKATE	-112 363	-110 478	-96 239	-97 490	-98 758

Kaupunginhallitus

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

KAUPUNGINHALLITUS	TILIN- PÄÄTÖS 2016	TALOUS- ARVIO 2017	TALOUS- ARVIO 2018	TALOUS- SUUN- NITELMA 2019	TALOUS- SUUN- NITELMA 2020
TOIMINTATUOTOT	347 303	710 000	644 300	652 676	661 161
<i>josta sisäiset</i>					
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN					
TOIMINTAKULUT	-1 063 973	-1 311 554	-1 113 916	-1 128 397	-1 143 066
<i>josta sisäiset</i>	-8 413	-2 997	-2 824	-2 861	-2 898
TOIMINTAKATE	-716 670	-601 554	-469 616	-475 721	-481 905
<i>josta sisäiset</i>	-8 413	-2 997	-2 824	-2 861	-2 898
ULKOINEN TOIMIN- TAKATE	-708 258	-598 557	-466 792	-472 860	-479 007

YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO

Vastuuhenkilö: kaupunginjohtaja

Toimintaperiaatteet

Toiminta-ajatuksena on tuottaa ja toteuttaa laadukkaita palvelut asukkaille kustannustehokkaasti. Toiminnan päämäärinä ovat toimintatapojen jatkuva parantaminen, tuottavuuden lisääminen ja ennakoitavissa oleva talous.

Yleiseen hallintoon ja konsernihallintoon kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallintopalvelut
- talouspalvelut
- kehittämispalvelut.

Toiminnan painopisteet

Arvioimme erilaisia tapoja tuottaa tukipalveluja ja kehitämme toimintaa siten, että toimintamme on asiakaslähtöistä ja palveluhenkistä. Etsimme uusia mahdollisuuksia ja ratkaisuja toimia.

Riskiarvio

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon talousarviotavoitteissa korostuu selvästi asukasmäärän kasvu ja työpaikkojen määrän kasvu. Riskinä on, että työpaikkojen määrän kasvu ei toteutuisi suunnitellusti, mikä heijastuu myös asukasmäärään. Kaupungin veroprosentin säilyttäminen kilpailukykyisenä edellyttää, että näissä molemmissa tavoitteissa onnistutaan. Vaihtoehtona veroprosentin korotukselle olisi palvelurakenteiden uudelleentarkastelu.

Organisaatiomuutoksen toteuttaminen koskettaa tukipalvelutoimintoja laajasti. Jos muutoksen toteuttamisessa epäonnistutaan, riskinä on, että henkilöstön motivaatio ja työtyytyväisyys kärsivät.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Yleinen hallinto ja konsernihallinto

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Myyntituotot	6 591 632	7 048 063	8 089 555	8 194 719	8 301 251
Maksutuotot	285 335	366 000	308 000	312 004	316 060
Tuet ja avustukset	727 347	550 000	510 750	517 390	524 116
Muut toimintatuotot	210 529	161 082	150 922	152 884	154 871
Toimintatuotot	7 814 842	8 125 145	9 059 227	9 176 997	9 296 298
<i>joista sisäiset</i>	3 267 462	3 267 855	4 469 369	4 527 471	4 586 328
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-7 611 524	-7 889 245	-8 259 628	-8 367 004	-8 475 775
Palveluiden ostot	-2 770 459	-2 987 686	-3 058 656	-3 098 419	-3 138 698
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 028 452	-1 057 131	-1 227 895	-1 243 858	-1 260 028
Avustukset	-2 399 716	-2 359 400	-2 371 150	-2 401 975	-2 433 201
Muut toimintakulut	-484 685	-521 204	-544 475	-551 553	-558 723
Toimintakulut	-14 294 836	-14 814 665	-15 461 804	-15 662 807	-15 866 424
<i>joista sisäiset</i>	-372 215	-377 025	-358 452	-363 111	-367 832
Toimintakate	-6 479 994	-6 689 520	-6 402 577	-6 485 811	-6 570 126
<i>joista sisäiset</i>	2 895 247	2 890 830	4 110 917	4 164 359	4 218 496
Toimintakate ulkoinen	-9 375 241	-9 580 350	-10 513 494	-10 650 170	-10 788 622
Poistot ja arvonalentumiset	-141 028	-116 403	-150 670	-150 670	-150 670

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2018 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Yleisen hallinnon ja konsernihallinnon toiminnan painopisteet:

1) Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.

Työpaikkojen määrä kasvaa 200:lla valtuustokauden aikana.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Liikenneväylät ovat paremmat.	Saadaan liikenne- ja viestintäministeriöltä positiivinen rahoituspäätös sataman väylän syventämiseksi.	Asian edistäminen ja edunvalvonta suoritetaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Kaupunginjohtaja, kehittämisjohtaja.
Työpaikkojen määrä kasvaa	+ 50 työpaikkaa .	Hyvinvointi- ja matkailupalveluiden tarjontaa laajennetaan. (+ 10 työpaikkaa).	Kehittämisjohtaja.
		Logistiikkaan tukeutuvien työpaikkojen määrää lisätään. (+ 20 työpaikkaa).	Kehittämisjohtaja.
		Teollisuus- ja palvelualan työpaikkoja lisätään (+20 työpaikkaa).	Kehittämisjohtaja
		Hankintaohjeistusta kehitetään.	Talousjohtaja.

2) Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.

Lasten ja nuorten (0–16 -vuotiaat) määrä kasvaa 0,5 prosentilla per vuosi (12–15 lasta vuodessa).

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Varhaiskasvatus saa paremmat digitaaliset toimintaedellytykset.	Lisäämme laitekantaa, parannamme tietoverkkoja ja kehitämme henkilöstön osaamista.	Tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin määrä ja laatu. Henkilöstön osaamiskartoitus.	Tietohallintopäällikkö.
Peruskoulutuksen digitaaliset toimintaedellytykset paranevat entisestään.	Lisäämme laitekantaa, parannamme tietoverkkoja ja kehitämme henkilöstön osaamista.	Tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin määrä ja laatu. Henkilöstön osaamiskartoitus.	Tietohallintopäällikkö.

3) Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.

Palvelulupauksen antaminen kuntalaisille keskeisissä toiminnoissa valtuustokauden aikana.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Lisätään vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otetaan kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.	Kehitetään osallistamisen muotoja.	Mobiilisovellusta testataan. Kuntalaisraatien ja kyläyhdistysten hyödyntäminen. Sähköistä raportointia kehitetään.	Hallintojohtaja. Hallintojohtaja. Talousjohtaja.
Teemme laadukasta asiakaspalvelutyötä.	Asiakkaan palvelukokemus on positiivinen.	Talousarviolähetekeskusteluja ja muita lähetekeskusteluja kehitetään. Määritetään mistä toiminnoista annamme palvelulupauksen ja miten sitä mitataan.	Talousjohtaja. Kaikki johtajat.
	Tavoitettavuus paranee.	Vastaamatta jäävien puheluiden määrä vähenee. Seurataan puhelinvaihteen seurantajärjestelmän avulla.	Hallintojohtaja.

4) Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä monipuolista sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.

Loviisalaisten turvallisuuden tunne on Itä-Uudenmaan korkein.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Olemme hyvä työyhteisö ja jokaisella on oikeus hyvään johtamiseen.	Työtyytyväisyys lisääntyy ja sairauspoissaolot vähenevät.	Otamme käyttöön uusia tapoja parantaa työhyvinvointia ja henkilöstön työssäjaksamista ennakoivasti. Seuranta ja raportointia tehostetaan.	Keskusten johtajat, henkilöstöpäällikkö ja kaikki esimiehet.
Kehitämme osaamista.	Tunnistamme työntekijöiden tarpeet kehittää osaamistaan vastaamaan työn asettamia vaatimuksia ja suunnitellamme täydennyskoulutukset yksilöllisemmin. (Henkilöstökyselystä johdettu tavoite.)	Selvitämme kehityskeskustelujen yhteydessä työntekijän osaamistarpeet ja seuraamme sovittujen täydennyskoulutusten toteutumista. Työntekijöillä on riittävä osaaminen suoritamaan työtehtäviään. Asiaan liittyvä henkilöstökyselyn tulos paranee arvoon 3.	Keskusten johtajat, henkilöstöpäällikkö ja kaikki esimiehet.
Henkilöstö on hyvinvoivaa ja motivoitunutta.	Henkilöstö kokee, että työntekijöiden tasapuolinen kohtelu toteutuu iästä ja sukupuolesta riippumatta. (Henkilöstökyselystä johdettu tavoite.)	Varmistamme kaikissa henkilöstöä koskevissa päätöksissä tasapuolisen kohtelun ja tasavertaisuuden toteutumisen. Tasavertaisuutta ja tasapuolista kohtelua koskevat henkilöstökyselyn tulokset paranevat arvoon 1,5.	Keskusten johtajat, henkilöstöpäällikkö ja kaikki esimiehet.
Toimimme puhtaissa ja viihtyisissä tiloissa.		Työympäristö ja asiakaspalvelutilat pidetään siisteinä ja puhtaina.	Talousjohtaja.
Koululaisille ja ikäihmisille tarjotaan monipuolista ja laadukasta ruokapalvelua.		Ruoanvalmistus on laadukasta ja käytettävät elintarvikkeet turvallisia.	Talousjohtaja.

5) Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

Asukasmäärä kasvaa Loviisassa 300 henkilöllä.

AVAIN tavoite	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Rakennetaan 40 laadukasta vuokra-asuntoa Loviisan keskusta.	Suunnittelu käynnistyy vuoden 2018 aikana.	Varataan yhtiölle riittävä pääoma investointisuunnitelmaan. Tonttivaraukset ja tarvittavat kaavat laaditaan. Annetaan omistajaohjauksena Loviisan Asunnot Oy:lle vastuu rakennusprojektin käytännön toteuttamisesta.	Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja. Kehittämiskojohtaja ja tekninen johtaja. Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja
Asukasmäärä kylissä kasvaa. Kylät ovat vetovoimaisia asuinpaikkoja.	Vuokra-asuntojen käyttöaste on korkea ja alueelle rakennetaan uusia omakotitaloja.	Omistajaohjauksena annetaan asuntopoliittisia linjauksia tukevia ohjeistuksia. Omakotitalotonttien hinnoittelu ja markkinointi.	Kaupunginjohtaja ja talousjohtaja. Kaupunginjohtaja ja kehittämisjohtaja.
Varaudumme sote- ja maakuntauudistukseen.	Meillä on valmiudet ja tarvittavat resurssit uudistuksen vaatimiin muutoksiin.	Suunnittelemme uudistuksen toimeenpanoa.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.
Kuntamaineemme on hyvä.	Kaupungin tunnettuus ja vetovoima kasvavat.	Teemme eri keskusten yhteisiä viestintä- ja markkinointitoimenpiteitä.	Kaupunginjohtaja ja keskusten johtajat.

Veroprosentti on kilpailukykyinen.

AVAIN tavoite	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Talous on tasapainoinen.	Veroprosentti on korkeintaan naapurikuntien keskiarvoa. Lainat per asukas ovat korkeintaan kuntien keskiarvoa. Taseessa on kertynyt ylijäämää koko suunnittelukauden.	Päätöksentekoon tuotetaan lisäarvoa analysoidun tiedon avulla.	Talusojohtaja. Kaupunginjohtaja.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Hallintopalvelut

Vastuuhenkilö: hallintojohtaja

Vastuualueen tehtävät

Hallintopalveluiden vastuualue ohjaa kaupungin henkilöstöstrategian toteutumista ja huolehtii henkilöstöhallinnon tasapuolisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Vastuualue koordinoi kaupungin ulkoista ja sisäistä viestintää ja kehittää niiden vuorovaikutteisuutta ja ajankohtaisuutta. Hallintopalveluiden vastuualue edistää myönteisen kaupunkikuvan muodostumista ja kuntalaisten yhteenkuuluvuutta markkinoinnin ja viestinnän keinoin. Vastuualueen tehtävänä on edistää toiminnan tehokkuutta ja vähentää sisäistä ja ulkoista byrokratiaa tuottamalla tehokkaita ja käyttäjäystävällisiä sekä samalla tietoturvallisia ja toimintavarmoja IT-palveluja. Vastuualue luo mahdollisuudet luottamushenkilötyön kehittämiseksi ja avoimelle toimintakulttuurille kuntalaisiin, luottamushenkilöihin, työntekijöihin ja muihin sidosryhmiin nähden.

Vastuualueen toiminnan painopisteenä on

- asiakaspalvelutoimintojen kehittäminen
- päätöksenteon tukeminen ja toimintojen tehostamisen edistäminen
- henkilökunnan työmotivaation nostaminen
- tulevien muutosten tukeminen ja uudistusten tuomien siirtymien hallinta
- sähköisten palveluiden tukeminen ja edistäminen
- avoimen ja monikanavaisen viestinnän toteuttaminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Suunnitteilla olevat sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus ja maakuntaudistus tulevat toteutessaan tuomaan suurten muutosten lisäksi ison määrän uudistukseen liittyviä selvityksiä ja tehtäviä. Uudistusten myötä noin puolet kaupungin henkilöstöstä ovat siirtymässä liikkeenluovutuksella maakunnan palvelukseen. Mittavat henkilöstöjärjestelyt tulevat vaatimaan paljon työaikaa ja suuren työpanoksen, mihin on varattava resursseja. Muutoksessa on erityistä huomiota kiinnitettävä työntekijöiden hyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Palveluiden digitalisoituminen ja eri sähköiset palvelut yleistyvät edelleen. Tämä vaatii panostusta sekä laitteisiin, ohjelmiin että käyttäjien kouluttamiseen. Digitalisoitumisen myötä tietoturvallisuus ja tietosuojakysymykset on huomioitava yhä enenevässä määrin. Valmistautuminen toukokuussa 2018 voimaan astuvan uuden tietosuojalain vaatimuksiin on aloitettava heti.

Riskiarvio

Hallintopalveluiden osalta arvioimme, että suurimmat riskit liittyvän yleiseen toimintavarmuuteen ja henkilökunnan työssä jaksamiseen. Muuttuva toimintaympäristö sekä tehtävien sisällön muuttuminen ja lisääntyminen vaativat henkilökunnalta sopeutumiskykyä ja valmiutta uuden oppimiseen. Näin ollen meidän on tuettava henkilökunnan osaamisen lisäämistä ja huolehdittava työkalujen ajanmukaisuudesta. Henkilökunnan eläköitymisen ja vaihtumisen myötä vaarana on myös hiljaisen tiedon karkaaminen. Meidän tulee varmistaa, että asiat dokumentoidaan riittävästi ja että asiahallintajärjestelmää käytetään kattavasti. Tietoverkkojen ja -järjestelmien osalta riskinä ovat ensisijaisesti käyttökatkokset ja ulkoa tulevat kyberturvallisuutta vaarantavat uhat.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Kaupunginkanslia ja viestintä:

3) *Päättöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Asiakkaan palvelukokemus on positiivinen.	Laadimme hyvän palvelun ohjeet, jotka koskevat koko henkilöstöä.	Ohjeet on otettu käyttöön vuoden loppuun mennessä.	Hallintojohtaja.
Tavoitettavuus paranee.	Käytämme aktiivisesti olemassa olevia työkaluja tavoitettavuuden varmistamiseksi.	Asiakaspalaute, puhelinvälityksen seurantatoiminto.	Hallintojohtaja ja asiakaspalvelutoimisto.
Kehitetään osallistamisen muotoja.	Testaamme uusia tapoja osallistaa kuntalaisia: mobiilisovellus, kuntalaisraadit.	Osallistujien ja annetun palautteen määrä.	Hallintojohtaja ja viestintätiimi.
Viestintä on vuorovaikutteista.	Vahvistamme kaupungin läsnäoloa eri sosiaalisen median kanavissa. Panostamme sisällön tuottamiseen omaan mediaan ja aktiiviseen mediaviestintään.	Seuraajien määrä, tavoittavuus.	Hallintojohtaja ja viestintätiimi.
	Kehitämme henkilöstön viestintäosaamista.	Koulutuksiin osallistuneiden määrä.	Hallintojohtaja ja viestintätiimi.

5) *Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Asukasmäärä kasvaa.	Toteutamme lapsiperheille suunnatun asumismarkkinointikampanjan.	Loviisaan muuttaneiden lapsiperheiden määrä.	Viestintätiimi yhteistyössä kehittämisjohtajan kanssa.
	Tehostamme omakotitalontonttien markkinointia.	Myytyjen omakotitonttien määrä.	Viestintätiimi yhteistyössä kehittämisjohtajan kanssa.

Henkilöstöyksikkö

Johdettu henkilöstöpoliittisista linjauksista (kaupungin strategian liite d).

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Henkilöstö on hyvinvoivaa ja motivoitunutta.	Otamme käyttöön uusia ennakointivälineitä toimintatapoja henkilöstön työhyvinvoinnin ja työssä jaksamisen edistämiseksi.	Poissaolopäivät sairauden vuoksi vähenevät ja poissaolojaksot lyhenevät. Työkyvyttömyyseläkkeelle jäävien määrä ei kasva.	Henkilöstöpäällikkö ja työhyvinvointikoordinaattori.
	Päivitämme muistamiskäytännöt ja luomme uusia palkitsemisen keinoja.	Työtyytyväisyys paranee henkilöstökyselyn tulosten perusteella.	Henkilöstöpäällikkö ja työhyvinvointikoordinaattori.

Tietohallintoyksikkö

2) Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Varhaiskasvatus saa paremmat digitaaliset toimintaedellytykset.	Lisäämme laitekantaa, parannamme tietoverkkoja ja kehitämme henkilöstön osaamista.	Tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin määrä ja laatu. Henkilöstön osamiskartoitus.	Tietohallintopäällikkö.
Peruskoulutuksen digitaaliset toimintaedellytykset paranevat entisestään.	Lisäämme laitekantaa, parannamme tietoverkkoja ja kehitämme henkilöstön osaamista.	Tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin määrä ja laatu. Henkilöstön osamiskartoitus.	Tietohallintopäällikkö.

3) Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Digitaaliset prosessit ja osaaminen kehittyvät.	Hyödynnämme sähköisiä työkaluja, automatisoimme rutiinitoimenpiteitä ja kehitämme henkilöstön osaamista.	EU-tasoinen tietosuojaudistus on huomioitu toiminnassamme.	Tietohallintopäällikkö.

5) Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Tieto- ja viestintätekniikan järjestelmien osalta maakuntauudistuksen vaikutukset on otettu huomioon.	Tarkastelemme sopimusvelvoitteet maakuntauudistuksen näkökulmasta. Päivitämme tarvittavat järjestelmät ja uusimme laitekantaa. Budjetoimme ylimenokauden lisäkustannukset.	Suunnitelmat on tehty sekä maakunnan edellyttämällä tavalla että kaupungin omasta näkökulmasta.	Perusturvajohtaja ja tietohallintopäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Hallintopalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	271 185	235 306	240 953	244 085	247 258
joista sisäiset	21 816	18 766	27 413	27 769	28 130
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-3 211 627	-3 427 281	-3 212 803	-3 254 569	-3 296 879
joista sisäiset	-182 767	-183 256	-178 716	-181 040	-183 393
Toimintakate	-2 940 442	-3 191 975	-2 971 850	-3 010 484	-3 049 620
josta sisäiset	-160 951	-164 490	-151 303	-153 270	-155 263
Toimintakate ulkoinen	-3 101 393	-3 027 485	-2 820 547	-2 857 214	-2 894 357

Poistot ja arvonalentumiset

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Kehittämispalvelut

Vastuuhenkilö: kehittämisjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Kehittämispalvelujen vastuualueen tehtävänä on nykyisten ja uusien yritysten toimintaedellytysten parantaminen sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan tukeminen elinkeino- ja kehittämisasioissa sekä muissa edunvalvontakysymyksissä. Vastuualue yhdistää elinkeino-, matkailu- ja maaseututoimen sekä yleisen strategia- ja kehittämistoimen yhdeksi kokonaisuudeksi.

Kehittämisosastolle kuuluvat seuraavat tehtäväalueet: kehittämistoimi, elinkeinotoimi, matkailutoimi, maaseututoimi ja työllisyyspalvelut.

Kaupungin kehittämistyö on koko kaupungin tehtävä – niin elinkeinoelämän, yhdistysten kuin kaupunkiorganisaation eri sektoreiden. Uudistettu kaupunkistrategia painottaa yhteistyön tärkeyttä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

- strategiaa tukevien ohjelmien päivittäminen
- yrityspalveluiden ja -neuvonnan kehittäminen yhdessä yrittäjien ja Posintra Oy:n kanssa
- asuntotuotannon edistäminen
- matkailupalvelujen edelleen tuotteistaminen
- maa-alueiden tuoton kartoittaminen ja optimointi
- työllisyyden kohentaminen.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Yleisen taloustilanteen kohentuessa on yrityspalveluiden oltava kunnossa. Mielenkiinto Loviisaa kohtaan on selkeästi kääntynyt nousuun syksystä 2017. Yritystonttien varanto on kohtuullinen, mutta tonttien valmiusaste vaatii panostamista.

Kun asuntotuotanto on myös kääntymässä nousuun, tulee panostaa niin vuokra-asumiseen kuin turvata omakotirakentamiselle edellytykset.

Kolmannen sektorin, matkailutoimen ja kulttuuritoimen yhteistyötä tiivistetään entisestään tulevalle kaudella ja tavoitteena on palvella erityisesti kolmannen sektorin tapahtumajärjestäjiä paremmin selvittämällä myös yhteinen resurssi kehittämiseen ja matkailuun vuoden 2018 aikana.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Paremmat liikenneväylät ja työpaikkojen määrän kasvattaminen.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Elinkeinopoliittinen ohjelma päivitetään.	Ohjelman toimenpideosa päivitetään.	Ohjelma tulee valtuustokäsittelyyn keväällä.	Kehittämisjohtaja.
Saadaan liikenne- ja viestintäministeriöltä positiivinen rahoituspäätös sataman väylän syventämiseksi.	Asian edistäminen ja edunvalvonta suoritetaan yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Ratkaisu on odotettavissa syksyllä 2018.	Tulokset on raportoitava pääosin kesäkauden jälkeen.	Kehittämisjohtaja.
Hyvinvointi- ja matkailupalveluiden tarjontaa laajennetaan (+10 työpaikkaa).	Matkailupalveluiden tuotteistaminen jatkuu yhdessä alan toimijoiden kanssa matkailun action-planin mukaisesti.	Syntyneet työpaikat raportoidaan osavuotiskatsausten yhteydessä.	Matkailusihteeri.
Logistiikkaan tukeutuvien työpaikkojen määrää lisätään. (+20 työpaikkaa).	Satamatoimintojen ympärille rakentava palvelu- ja tuotantotoiminta hyödynnetään.	Syntyneet työpaikat raportoidaan osavuotiskatsausten yhteydessä.	Kehittämisjohtaja.
Kyliä kehitetään.	Kyliä kehittämisrahan turvin kehitetään julkista liikennettä tukevia ja täydentäviä palveluita sekä tuetaan kylien omaa aktiviteettiä muun muassa kyläyhdistystoiminnalla.	Osavuosiraportointi.	Kehittämisjohtaja.
Vähennetään pitkäaikaistyöttömyyttä.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalla olevien henkilöiden määrän kasvu katkaistaan ohjaamalla henkilöitä heidän tarpeidensa mukaisten toimenpiteiden piiriin ja edistetään heidän työllistämistään.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistalla olevien henkilöiden määrä kasvaa vähemmän kuin uusia henkilöitä tulee listalle.	Työmarkkinatuen kuntaosuusmaksulistan seuranta. Työllistämiskoordinaattori.
Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä vähenee.	Lisätään asiakaspaikkoja nuorten työpajalla.	Alle 25-vuotiaiden asiakkaiden määrä työpajoilla.	Pajojen asiakasseuranta. Työllistämiskoordinaattori.

5. Asukasmäärä kasvaa Loviisassa 300 henkilöllä valtuustokaudella. Veroprosentti on kilpailukykyinen.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Omakotitalotontteja markkinoidaan ja ne hinnoitellaan kilpailukykyisesti.	Asuintontit ovat kilpailukykyisesti hinnoiteltuja, laajemmin tunnettuja ja helposti varattavissa.	Myytyjen tonttien määrän tulee olla vähintään 15.	Kehittämisjohtaja.
Asuntopoliittinen ohjelma päivitetään.	Tehdään sektorirajoja ylittävä markkinointikampanja tukemaan matkailua, asuntotuotantoa ja työpaikkojen syntymistä.	Elokuun osavuosiraportti.	Kehittämisjohtaja ja matkailusihteeri.
Asuntopoliittinen ohjelma päivitetään.	Ohjelman taulukko-osa päivitetään. Oetaan tarkemmin kantaa eri osa-alueiden painotuksiin.	Ohjelma tulee kaupunginvaltuuston käsittelyyn kesäkuussa.	Kehittämisjohtaja ja asuntosihteri.
Kaupungin maaomaisuuden tuottoa arvioidaan yhteistyössä teknisen keskuksen kanssa.	Maa- ja metsätalousalueet luokitellaan arvioidun tuoton mukaan ja tuottamatomat alueet ehdotetaan myytäväksi. Samoin arvioidaan myös taajama- ja puistometsien tuottomahdollisuuksia virkistys- ja maisemanäkökohdat huomioiden. Strategisesti toisarvoisten alueiden myyntiä harkitaan. Omaisuustyöryhmä perustetaan uudelleen.	Raportointi kaupungin hallitukselle osavuosittain.	Kehittämisjohtaja, tekninen johtaja ja maaseutupäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
Kehittämispalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	4 191 731	4 598 450	4 371 618	4 428 449	4 486 019
<i>josta sisäiset</i>	2 403				
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-7 090 806	-7 267 009	-7 299 769	-7 394 666	-7 490 797
<i>josta sisäiset</i>	-89 568	-90 784	-68 081	-68 966	-69 862
Toimintakate	-2 899 074	-2 668 559	-2 928 151	-2 966 217	-3 004 778
<i>josta sisäiset</i>	-87 165	-90 784	-68 081	-68 966	-69 862
Toimintakate ulkoinen	-2 811 909	-2 577 775	-2 860 070	-2 897 251	-2 934 915

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Taloussuunnitelma 2019	Taloussuunnitelma 2020
Uusia aloittaneita yrityksiä	66	50	70	70	70
Vierailut Visit Lovisa- kotisivulla	91 000	93 000	95 000	97 000	100 000
Maatalouden lomituspäivät	11 505	11 355	11 205	11 055	10 905
Tilojen lukumäärä	880	855	830	805	780
Työllisyyspalveluiden asiak- kuudet	190	210	210	210	210

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Talouspalvelut

Vastuuhenkilö: talousjohtaja

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tukea toimialojen toimintaa ja huolehtia talouden ohjauksen yhteisistä periaatteista ja ohjeistuksesta sekä edistää taloudellisuuden ja tuloksellisuuden huomioimista kaupungin toiminnassa.

Talouspalvelut vastaa talouden suunnittelusta ja koordinoi keskitetysti talousarvion valmistelua ja tilikaudella tapahtuvan toiminnan ja talouden ajantasaista raportointia. Talouspalvelut huolehtii Loviisan kaupungin juoksevasta kirjanpidosta ja vastaa konsernitilinpäätöksen laadinnasta. Sen tehtäväkenttään kuuluu myös vastata kaupungin rahoituksen ja maksuvalmiuden hoidosta sekä rahaprosessiin liittyvistä viranomaisilmoituksista omalta osaltaan.

Talouspalvelut vastaa kustannuslaskenta-, tuotteistus- ja hinnoitteluprosessien kehittämisestä ja sen koordinoinnista yhdessä keskusten kanssa. Vastuualueen tehtäviin kuuluvat myös keskitetty hankintatoiminta sekä kaupungin tytäryhteisöihin kohdistuvan omistajaohjauksen ja valvonnan toteuttaminen.

Ruokapalvelu- ja siivouspalveluyksiköt kuuluvat talouspalveluihin. Ruokapalvelut valmistaa ravitsemuksellisesti hyvää ja laadukasta ruokaa kustannustehokkaasti. Ruokapalveluiden laadun varmistamiseksi aterioiden laatua seurataan säännöllisesti tehtävillä asiakastyytyväisyyskyselyillä. Siivouspalvelut vastaa kustannustehokkaasti Loviisan kaupungin toimitilojen ja rakennusten laadukkaasta ja kokonaisvaltaisesta siivouksesta.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Talousstrategian päätavoitteena on luoda vakautta, kilpailukykyä ja pitkäjänteisyyttä kaupungin taloudenhoitoon. Terve taloudellinen pohja on Loviisan kaupungin vakaan toiminnan ja sen kehittämisen perusta.

Painopisteitä tulevalle suunnitelmakaudella ovat

1. taloudellisessa tasapainossa oleva kaupunkikonserni
2. tuottavuuden, toimintatapojen ja kustannustehokkuuden jatkuva parantaminen
3. osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Kirjanpitojärjestelmä on voitu ottaa täysimääräisesti toimintaan. Uuden järjestelmän automaatiota on pystytty hyödyntämään niin, että henkilöstövahvuudesta väheni kaksi henkilötyövuotta talousarviossa 2018. Voidaan todeta, että investoinnin kannattavuuslaskelmien osoittama prosessien tuottavuuden lisäys on toteutunut käytännössä.

Taloussosastolla on kehitetty vuorovaikutteista viestintää tavoitteena muun muassa läpinäkyvyyden lisääminen. Ostolaskut tulevat julkisiksi 1.1.2018 alkaen. Sähköistä raportointialustaa testattiin osavuositarkastuksissa vuonna 2017 ja talousarvio 2018 laaditaan sähköiseen muotoon. Kehittämistyötä jatketaan ja työkaluja kehitetään edelleen, jotta raportointi on mahdollisimman reaaliaikaista.

Ruoka- ja siivouspalveluissa kehitettiin moniosajaan toimenkuva ja moniosajaat aloittivat työnsä koulutuksen käynnistymisen yhteydessä syksyllä 2017. Muutoksesta on saatu hyvää palautetta sekä ruuan laadusta että palvelun tasosta. Kustannussäästöjä voitiin budjetoida 380 000 euroa talousarvioon 2018. Toiminnan kehittämistyö jatkuu edelleen.

Vuoden 2018 operatiiviset avaintavoitteet ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Taloussasto:

1. Työpaikkojen määrä kasvaa.

TAVOITE	Toimenpide	Arvointi	Vastuu/Seuranta
Hankintaohjeistusta kehitetään.	Hankintaohjeistuksen pienhankintarajoja nostetaan ja ohjeet päivitetään.	Kaupunginhallitus on alkuvuodesta käsitellyt uudet hankintaohjeet.	Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös. Taloussjohtaja.

2. Vuorovaikutuksen ja läpinäkyvyyden lisääminen sekä kuntalaisten mukaan ottaminen päätöksenteossa.

TAVOITE	Toimenpide	Arvointi	Vastuu/Seuranta
Sähköistä raportointia kehitetään.	Kuukausiraportointi otetaan käyttöön.	Raportointitiedot päivittyvät kirjanpitokausien mukaisesti.	Taloussarvio, osavuosikatsaukset ja tilinpäätös. Taloussjohtaja.
Taloussarviolähetekeskusteluja kehitetään.	Lisätään niin valtuutettujen kuin kaupunkilaistenkin osallistumismahdollisuuksia.	Taloussarvioaloitteiden jättäminen on mahdollista sähköisesti. Valtuutetuilta saadaan riittävät signaalit taloussarvion valmistelun pohjaksi.	Taloussarvion 2019 laadintaprosessi. Taloussjohtaja.

3. Koululaisille ja ikäihmisille tarjotaan monipuolista ja laadukasta ruokapalvelua ja toimimme puhtaissa ja viihtyisissä tiloissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arvointi	Vastuu/Seuranta
Työympäristö ja asiakaspalvelut pidetään siisteinä ja puhtaina.	Siivous- ja ruokapalveluiden yhteistyötä kehitetään edelleen.	Palveluiden hinnan ja laadun kehittymistä seurataan. Tuottavuutta kehitetään.	Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös. Taloussjohtaja, ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.
Ruoanvalmistus on laadukasta ja käytettävät elintarvikkeet turvallisia.	Siivous- ja ruokapalveluiden yhteistyötä kehitetään edelleen.	Palveluiden hinnan ja laadun kehittymistä seurataan. Tuottavuutta kehitetään.	Osavuosikatsaukset ja tilinpäätös. Taloussjohtaja, ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.

5. Kehitämme osaamista, henkilöstö on hyvinvoivaa ja motivoitunutta ja olemme hyvä työyhteisö.

TAVOITE	Toimenpide	Arvointi	Vastuu/Seuranta
Henkilöstön motivaatiota, osaamista ja työssä jaksamista tuetaan ja kehitetään.	Järjestetään työntekijän työtehtävien kannalta riittävää täsmäkoulutusta. Kehitetään edelleen ICT-taitoja ja ruoka- ja siivouspalveluhenkilöstön ammatillista monitaitoisuutta. Tavoitteena on motivoitunut henkilöstö muuttuvassa toimintaympäristössä.	Motivoituneiden moniosaajien määrä kasvaa edelleen ja omaksutaan uusia toimintatapoja. Asukkaat ovat tyytyväisiä. Excelin pivotointiominaisuus osataan hyvin ja verkkosivujen ylläpitotaidot kehittyvät.	Osavuosikatsaukset. Taloussjohtaja, ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.

4. Talous on tasapainossa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi/Mittari	Vastuu/Seuranta
Päätöksentekoon tuotetaan lisäarvoa analysoidun tiedon avulla.	Kannattavuus- ja vertailulaskenta otetaan osaksi investointisuunnittelua.	Investointiohje päivitetään.	Osavuositarkastukset ja tilinpäätös. Talousjohtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat Talousosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	3 351 926	3 291 389	4 446 656	4 504 463	4 563 021
<i>josta sisäiset</i>	3 243 244	3 249 089	4 441 956	4 499 702	4 558 198
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-3 992 404	-4 120 375	-4 949 232	-5 013 572	-5 078 749
<i>josta sisäiset</i>	-99 880	-102 985	-111 655	-113 106	-114 576
Toimintakate	-640 477	-828 986	-502 576	-509 109	-515 728
<i>josta sisäiset</i>	3 143 364	3 146 104	4 330 302	4 386 596	4 443 622
Toimintakate ulkoinen	-3 783 841	-3 975 090	-4 832 878	-4 895 705	-4 959 349

PERUSTURVAKESKUS

Toimintaperiaatteet

Järjestämme vastuullamme olevat perusturvapalvelut huomioiden Loviisan kaupungin strategian soveltuvien osien. Toimimme asiakaslähtöisesti, kustannustehokkaasti ja vaikuttavasti hyödyntäen teknologiaa ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia. Tavoitteenamme on monipuolinen ja laadukas, vertailustandardiksi sopiva palvelukokonaisuus, jossa huomioidaan terveys- ja sosiaalipalvelujen oikea kohdentuminen. Senioripalveluja lukuun ottamatta Loviisan kaupunki huolehtii yhteistoimintasopimuksella Lapinjärven kunnan asukkaiden perusturvapalveluista. Loviisan kaupungin perusturvakeskuksen järjestämisvastuu siirtynee 1.1.2020 Uudenmaan maakunnalle.

Perusturvakeskuksen vastuualueet:

- hallinto ja terveyden edistäminen
- lasten ja nuorten palvelut
- työikäisten palvelut
- senioripalvelut
- alueelliset palvelut.

Toiminnan painopisteet

Tavoitteena on matalalla kynnyksellä, ilman viivettä toimiva sosiaali- ja terveysasian vireillepano yhdeltä luukulta pitäen sisällään myös päihdehoidon ja psykiatrisen hoidon. Vireille pantavat asiat tuoteistetaan ja eriytetään muusta toiminnasta tulevan sote-keskuksen ensivaiheen valinnanvapauspalveluihin sopivaksi.

Näiden rinnalle rakennetaan kattavaksi ja tasokkaaksi suunnitelman mukainen hoito, johon kuuluu suurin osa sosiaalityötä, päihdehuoltoa, kroonisten sairauksien hoitoa, palliatiivista hoitoa, senioripalvelua ja psykiatrista hoitoa.

Sähköisessä asiointissa ja etäkonsultaatioissa edetään tekniikan kehittymisen ja muualta saadun kokemuksen myötä kohti yksinkertaistuvia hoitoprosesseja.

Ennaltaehkäisevässä toiminnassa pääpaino on lapsissa ja nuorissa.

Alueellisella tasolla kartoitetaan lähikuntayhteistyön mahdollisuuksia mm. lasten ja nuorten palveluissa, sairaalan osastotoiminnassa, kotisairaaloiminnassa sekä mielenterveys- ja päihdepalveluissa.

Riskiarvio

Viime vuosien kaksi merkittävintä riskiä ovat olleet terveydenhuollon osalta lähikuntayhteistyön nihkeys ja sote-kehityksen takkuilu. Molemmat riskit ovat aiemmin realisoituneet. Nämä riskit ovat edelleen olemassa ja niiden todennäköisyys on siten jatkossakin suuri. Niiden vaikutus on kuitenkin käynyt aikaisempaa pienemmäksi eli ”tähän on jo totuttu”.

Henkilökunnan valmius muutoksiin on parantunut merkittävästi koko organisaation kohdalla. Riskin merkitys on suuri, mutta todennäköisyys on aikaisempaa selvästi pienempi. Sitoutuneisuusi-mapiiri vaikuttaa aikaisempia vuosia paremmalta.

Tehdyillä muutoksilla on ollut hyvä taloudellinen vaikutus. Rahoituksen riittämättömyys on vaikutuksiltaan keskisuuri riski, mutta sen todennäköisyys on vuoden 2018 taloussuunnitelman valossa pieni.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2113 Perusturvakeskus

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Myyntituotot	3 512 388	2 741 702	3 050 195	3 089 848	3 130 016
Maksutuotot	4 903 309	4 665 730	4 265 990	4 321 448	4 377 627
Tuet ja avustukset	821 750	276 900	141 000	142 833	144 690
Vuokratuotot	273 429	383 150	652 510	660 993	669 586
Muut toimintatuotot	142 354	33 840	47 940	48 563	49 195
Toimintatuotot	9 653 231	8 101 322	8 157 635	8 263 684	8 371 112
<i>joista sisäiset</i>	119 427				
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-19 144 845	-18 415 169	-17 613 782	-17 842 761	-18 074 717
Palveluiden ostot	-31 308 827	-31 400 451	-32 695 533	-33 120 575	-33 551 142
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 304 695	-1 130 919	-1 122 085	-1 136 672	-1 151 449
Avustukset	-3 159 108	-2 089 850	-1 820 200	-1 843 863	-1 867 833
Muut toimintakulut	-2 214 655	-247 309	-1 798 269	-1 821 646	-1 845 328
Toimintakulut	-57 132 130	-53 283 698	-55 049 589	-55 765 517	-56 490 469
<i>joista sisäiset</i>	-3 300 290	-3 105 879	-3 117 454	-3 157 981	-3 199 034
Toimintakate	-44 298 035	-48 288 255	-46 891 954	-47 501 833	-48 119 357
<i>joista sisäiset</i>	-3 180 864	-3 105 879	-3 117 454	-3 157 981	-3 199 034
Toimintakate ulkoinen	-44 298 035	-45 182 376	-43 774 500	-44 343 852	-44 920 322
Poistot ja arvonalentumiset	-88 760	-39 448	-36 475	-36 475	-36 475

joista Lapinjärven osuus noin 2 438 700 euroa.

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2018 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Perusturvakeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Elinvoimainen ja kilpailukykyinen omapalvelua tuottava sote-keskus hyvässä yhteistyössä alueen muiden palvelutuottajien ja yhdistysten kanssa.	Kunnalliselle pohjalle rakentuva sote-keskus toimii korkeatasoisena referenssinä yksityisille ja kolmannelle sektorille. Tyytyväiset, palvelua tarkoituksenmukaisesti käyttävät kuntalaiset/asiakkaat.	Paikkakunnalle soveltuvien sote-palvelujen suunnittelu ja tuotteistaminen. Tiedottaminen palvelutarjonnasta.	Perusturvajohtaja, palvelupäälliköt, palveluvastaavat ja taloussuunnittelija.

2. Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin tukeminen laajassa yhteistyössä sivistystoimen ja kolmannen sektorin kanssa.	Hyvinvoiva, turvallinen ja terveyttä edistävä kasvatusympäristö.	Kehitämme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia LAPE-ohjelman ja hyvinvointisuunnitelman puitteissa yhteistyössä sivistyskeskuksen kanssa.	Palvelupäällikkö.

3. Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa sekä heidän osallistumismahdollisuuksiensa lisääminen.	Muutoksiin johtavissa päätöksissä huomioidaan niiden vaikutukset asiakkaisiin. Arjen päätöksissä asiakaslähtöinen, palveluhenkinen ja joustava toiminta.	Rohkaisemme kokeilemaan uusia toimintatapoja asukkaiden tarpeita ja toiveita huomioiden. IVAn käyttö muutos-hankkeissa.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

4. Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen.	Omasta terveydestä ja hyvinvoinnista vastuun ottamisen lisääminen.	Kannustamme asukkaita ottamaan vastuuta omasta terveydestään tiedottamalla ohjeistamalla sekä luomalla omahoitoon soveltuvia tuotteita.	Palvelupäälliköt.
Syrjäytymisen ehkäisy.	Riskiryhmiin kuuluvien tunnistaminen ja palvelujen piiriin ohjaaminen.	Kehitämme matalan kynnyksen palveluja ja lisäämme etsivää työtä myös vanhuspalveluissa ja psykososiaalisissa palveluissa.	Palvelupäälliköt.

5. Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Toimivat palveluprosessit.	Nykyisten palveluprosessien kriittinen tarkastelu ja vaihtoehtoisten toimintatapojen rohkea kokeileminen.	Koulutukseen panostaminen kehittämistyötä vaativissa toiminnoissa.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.
Kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.	Talouden ja toiminnan jatkuva seuranta ja tasapainottaminen toimintaa kehittämällä.	Osavuosiraportointi.	Perusturvajohtaja ja palvelupäälliköt.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Hallinto ja terveyden edistäminen

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja

Vastuualueen tehtävät:

- toimia terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä
- koordinoita ja kehittää palvelutuotantoa
- valvoa ja seurata eri toimijoiden tuottamien palvelujen laatua lakien ja säädösten mukaisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Hankitaan väestön hyvinvointia kuvaavaa tietoa ja luodaan toimintamalleja hyvinvoinnin lisäämiseksi.
- Etsitään palveluprosesseista pullonkauloja ja luodaan niiden tilalle sujuvia prosesseja.
- Seurataan palvelun laatua niin omassa kuin yhteistyökumppaneittenkin toiminnassa ja mietitään yhdessä parannuskeinoja havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Suurimmassa osassa muutoshankkeista ollaan joko pitkällä tai lähes valmiita. Muutokset vanhustenhuollossa ja siihen läheisesti liittyvässä sairaalahoidossa ovat olleet valtaisia ja kehitys jatkuu samansuuntaisena uudisrakennuksen valmistuessa. Vastaanottotoiminnassa ja pitkäaikaissairaiden hoidossa ollaan niin ikään varsin pitkällä. Psykiatrisen hoidon ja päihdehuollon osalta suunnitelmat on luotu ja toteutusvaihe on alkanut. Ennalta ehkäisevässä työssä on toteutettu myös monia uudistushankkeita. Toimintaympäristön voidaan siis katsoa muuttuneen koko ajan varsin nopeassa tahdissa ja muutos jatkuu hyvin samankaltaisena myös vuonna 2017. Perusturvakeskuksen hallinnon sisällä muutokset näkyvät ensisijaisesti muutosprosessien johtamisessa ja siinä, että talouden, tietotekniikan, tuotteistuksen ja päätöksenteon on kyettävä seuraamaan ripeästi ympärillä muuttuvaa maailmaa. Tilanne on nurinkurinen, kun asiakkaiden tietoisuus tarpeistaan ja palveluista kasvaa sekä tietotekniikan suomat mahdollisuudet ja hoito- vaihtoehtojen kehittyminen etenevät kiihtyvällä vauhdilla jättäen samalla hallinnossa perinteisellä tavalla tapahtuvan suunnittelun jälkeensä. Kaiken kukkuraksi tämän kisan peränpitäjäksi on jäämässä lainsäädäntötyö, joka aikaisemmin on totuttu näkemään veturin roolissa.

Kaikki uusi toiminta ei ole automaattisesti laadukasta tai tarkoituksenmukaista. Käytettävissä olevia resursseja ei myöskään aina ohjata sinne missä tarve olisi suurin. Toiminnan päämääränä ei saa olla maksimaalinen määrä toimintaa, vaan resursseihin nähden parhaan terveys- ja hyvinvointihyödyn tuottaminen. Näiden arvojen toteutumisen valvojana perusturvakeskuksen hallinnolla on tärkeä rooli niin omassa toiminnassaan kuin yhteistyökumppaneittenkin kohdalla.

Riskiarvio

Hyvinvointisuunnitelmasta ei saada toimivaa työkalua painopistealueiden määrittelyyn ja resurssien ohjaamiseen oikein. Riski on suuri, koska työkalun käyttöön ei ole vielä riittävästi totuttu. Käytännön asiakastyön esiin nostamat kehitystarpeet ja hyvinvointimittareiden avulla saatu data eivät aina kohtaa. Merkitys on silti vähäinen, koska epäkohtiin on opittu puuttumaan – tulipa tieto niistä sitten mitä kautta tahansa. Olisi hyvä kehittää indikaattoreita koko ajan siihen suuntaan, että ne paljastaisivat entistä yksiselitteisemmin toimenpiteitä vaativia epäkohtia.

Sotea ei tule ollenkaan, se myöhästyy edelleen tai se tulee, mutta kovin erilaisena. Riski on melkoisen suuri ja sen vaikutukset perusturvakeskuksen hallinnolle ovat suuret. Ruohonjuuritason vaikutus jäänee kuitenkin pahimmillaankin vain keskisuureksi.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. *Elinvoimainen ja kilpailukykyinen omapalvelua tuottava sote-keskus hyvässä yhteistyössä alueen muiden palvelutuottajien ja yhdistysten kanssa.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Palvelutuotannon koordinointi ja kehittäminen kokonaisuutena osana itäistä Uusimaata. Laatua parantava tuotteistaminen.	Aktiivinen rooli lähikuntayhteistyössä ja vertikaalisessa integraatiossa. Oman toiminnan tuotteistaminen ja palvelun laadun kehittäminen referenssitaksiksi muille palveluntuottajille.	Johtoryhmän kokouksiin otetaan yhdeksi kiinteäksi pykäläksi sote-yhteistyö ja tuotteistus.	Perusturvajohtaja.

3. *Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa sekä heidän osallistumismahdollisuuksiensa lisääminen.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Laajapohjainen päätöksentekoprosessi.	Päättäjät tuodaan tiiviimmin mukaan merkittäviksi nimettyjen asioiden valmisteluvaiheeseen.	Merkittäviksi asioiksi nimeäminen tapahtuu talousarvion suunnittelukokouksessa. Kokemuksista käydään keskustelu perusturvalautakunnan viimeisessä kokouksessa vuonna 2018.	Perusturvajohtaja.

5. *Toimivat palveluprosessit, kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Hallinnon valmistautuminen tulevaa maakunta- ja sote-uudistusta varten.	Käydään kriittisesti läpi oman toiminnan ja omien työtehtävien tarkoituksenmukaisuutta. Tarkistetaan lisäksi sopimukset, arkistot, tietotekniikkaratkaisut.	Laaditaan asiakokonaisuuksille tarkasteluaiakataulu johtoryhmän kokouksiin.	Perusturvajohtaja.
Henkilöstön johtaminen oikeudenmukaisella, kannustavalla ja rohkaisevalla tavalla.	Esimiesten ohjaus, rohkaisu ja kouluttaminen dialogiseen johtamiskulttuuriin.	Tavoitteen saavuttamisesta seuraa henkilöstön parempi viihtyvyys ja motivaatio. Mitä tarina toimii kaupungin seuraava henkilöstökysely.	Perusturvajohtaja.

**Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
21130 Hallinto ja terveyden edistäminen**

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	358		280		
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 125 456	-1 187 853	-1 161 554	-1 176 654	-1 191 951
<i>joista sisäiset</i>	-47 785	-45 447	-37 811	-38 303	-38 801
Toimintakate	-1 125 097	-1 187 853	-1 161 274	-1 176 654	-1 191 951
<i>joista sisäiset</i>	-47 785	-45 447	-37 811	-38 303	-38 801
Toimintakate ulkoinen	-1 077 313	-1 142 406	-1 123 463	-1 138 351	-1 153 150

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Lasten ja nuorten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on edistää ja ylläpitää lasten, nuorten ja heidän perheidensä hyvinvointia sekä ehkäistä syrjäytymistä järjestämällä lapsille, nuorille ja heidän perheilleen tarpeelliset ja säädösten mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut kustannustehokkaasti, oikea-aikaisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Valmistaudumme meneillään olevaan sote-uudistukseen lasten, nuorten ja perheiden palveluis-
sa siten, että pyrimme muokkaamaan palveluprosessit ja toimintamallit vastaamaan Uudenmaan
sote-valmistelussa valittuja linjauksia, lisäämme yhteistyötä muiden Uudenmaan, etenkin itäisen
Uudenmaan, kuntien perhepalveluiden kanssa. Osallistumme aktiivisesti alueen sote-
valmistelutilaisuuksiin.
- Siirrämme tämän hetkisen sote-valmistelun mukaisesti koulujen kuraattori- ja psykologitoimin-
nan sivistyskeskukselle.
- Osallistumme hallituksen kärkihankkeeseen ”Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden uudista-
minen” (LAPE-hanke) ja toteutamme siihen liittyvää paikallista kehittämistyötä Uudenmaan
maakunnan LAPE-hankkeen ja Uudenmaan sote-valmistelun mukaisesti yhteistyössä sivistys-
keskuksen sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piirin ja seurakuntien kanssa.
LAPE-hankkeeseen nivoutuu myös lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden lisääminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Sote-valmisteluun sekä siihen kiinteästi liittyvään LAPE-hankkeeseen osallistuminen on pääasiallinen tehtävä vuoden 2018 aikana. LAPE-hankkeessa Loviisan-Lapinjärven yhteistoiminta-alue on mukana seuraavissa kehittämisen osa-alueissa:

- *Perhekeskustoimintamalli:* Perhekeskustoimintamallin kehittäminen, vanhemmuuden ja parisuhteen tuen vahvistaminen, erotilanteiden palveluiden kehittäminen, näyttöön perustuvien varhaisen tuen ja hoidon sekä vanhemmuustaitojen ohjaamisen työkalupakkien käyttöönotto, turvapaikanhakija- ja maahanmuuttajalasten ja heidän perheidensä matalan kynnyksen palvelujen kehittäminen.
- *Varhaiskasvatus ja koulu lapsen hyvinvoinnin tukena:* Yhteisöllisen hyvinvointityön vahvistaminen ja sen sisältöjen ja toimintatapojen kehittäminen.
- *Erityis- ja vaativimman tason palveluiden kehittäminen:* Monialainen yhteistyö ja osaamisen yhdistäminen erityistason palveluissa. Loviisa on vastuukuntana maahanmuuttajalasten ja heidän perheidensä matalan kynnyksen palvelujen kehittämisessä. LAPE-hankkeessa tehdään laajaa yhteistyötä sivistyskeskuksen sekä Mannerheimin Lastensuojeluliiton Uudenmaan piirin kanssa. Lasten, nuorten ja perheiden osallistuminen ja kokemusasiantuntijuus kuuluu olennaisesti hankkeeseen. Perhekeskustoimintamallissa on keskeistä palvelujen tarjoaminen yhdestä pisteestä. Tämä mahdollistuu keväällä 2018, jolloin lasten ja nuorten palvelut muuttavat Palokunnan talon tiloista Itäiseltä Tullikadulta terveyskeskuksen toiseen kerrokseen nykyiseen Maritakodin tiloihin. Neuvolat sijaitsevat Maritakodin vieressä, joten muuton jälkeen kaikki lasten ja nuorten sote-palvelut ovat yhtenäinen kokonaisuus.

Riskiarvio

- Soten osalta riskinä Loviisan kaupungin lasten ja nuorten palveluissa on henkilökunnan mukaan saaminen uudistukseen sekä henkilökunnan epävarmuus tulevaisuudesta. Riskiä voidaan pienentää tiedottamalla säännöllisesti sote-valmistelun edistymisestä.
- LAPE-hankkeen osalta riskinä on hankeajan lyhyys suhteessa kehittämisalueen laajuuteen. Loviisan kaupunki on mukana useassa kehittämisalueessa ja riskinä on, ettei kaikkia kehittämistoimenpiteitä ehditä saada valmiiksi ennen hankeajan päättymistä. Riskiä voidaan hallita valitsemalla muutamat kehittämistoimenpiteet, joihin keskitytään, jos näyttää siltä, ettei ajanpuutteen vuoksi ehditä toteuttamaan kaikkia valittuja kehittämistoimenpiteitä.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. *Elinvoimainen ja kilpailukykyinen omapalvelua tuottava sote-keskus hyvässä yhteistyössä muiden palvelutuottajien ja yhdistysten kanssa.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Hyvin toimiva Loviisan perhekeskus.	Verkostoidaan perusturvakeskuksen lasten ja nuorten palvelut perhekeskustoimintamallin mukaisesti yhdessä Uudenmaan LAPE-hankkeen kanssa. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa.	Osavuosikatsaukset.	Palvelupäällikkö ja palveluvastaa.

2. Tuemme lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia laajassa yhteistyössä sivistystoimen ja kolmannen sektorin kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Lasten, nuorten ja perheiden omien voimavarojen vahvistaminen ja vanhemmuutta tukevien matalankynnyksen palvelujen tarjoaminen huomioiden perheiden monimuotoisuus. Yhteisöllisyyden vahvistaminen varhaiskasvatuksessa ja kouluissa yhdessä sivistystoimen kanssa.	Tarjoamme avoimia kohtaamispaikkoja perheille monialaisessa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Jatkamme vanhemmuutta tukevaa toimintaa esim. ryhmätoimintana. Kehitämme maahanmuuttajalasten ja heidän perheidensä matalankynnyksen palveluita yhdessä maahanmuuttajapalveluiden ja järjestöjen kanssa. Laajennamme neuvolan 3-vuotistarkastuksen tekemistä päiväkodissa yhdessä varhaiskasvatuksen suunnitelman (Vasu) laadinnan kanssa koskemaan kaikkia päiväkotia.	Osavuosisikatsaukset.	Palvelupäällikkö ja palveluvastaa.

3. Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa sekä heidän osallistumismahdolluuksiensa lisääminen.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Osallisuuden lisääminen, tiedon tarjoaminen riittävästi ja helposti saatavilla olevista palveluista lapsille, nuorille ja perheille. Lasten, nuorten ja perheiden äänen kuuluville saattaminen palveluiden kehittämistyössä.	Kohdennetut kyselyt palveluita suunniteltaessa, Facebook-sivujen edelleenkehittäminen, kokemusasiantuntijuuden käyttö.	Osavuosisiraportit.	Palvelupäällikkö, palveluvastaa.

4. Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Omahoitoisuuden lisääminen. Huomion kiinnittäminen arjen turvallisuuden edistämiseen. Lasten, nuorten ja perheiden päihteettömyyden ja elämäntilanteen tukeminen.	Neuvolan itsehoitopiste, lapsiperheiden tapaturmien ehkäisy. Lastensuojelun monitoimijaisen toimintamallin kokeilu.	Osavuosisikatsaukset.	Palvelupäällikkö, palveluvastaa ja esimiehet.

5. Toimivat palveluprosessit, kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Palveluprosessien sujuvuuden tarkasteleminen, muun muassa akuutin lastensuojelutyön varmistaminen. Talousarvion raameissa pysyminen.	Varmistetaan toiminnan sujuvuus. Seurataan säännöllisesti talousarvion toteutumista ja puututaan poikkeamiin ajoissa.	Osavuosisikatsaukset.	Palvelupäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21131 Lasten ja nuorten palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	597 156	415 300	431 350	436 958	442 638
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-3 035 420	-3 792 674	-3 558 081	-3 604 336	-3 651 193
<i>joista sisäiset</i>	-164 616	-162 963	-222 174	-225 062	-227 988
Toimintakate	-2 438 265	-3 377 374	-3 126 731	-3 167 379	-3 208 555
<i>josta sisäiset</i>	-164 616	-162 963	-222 174	-225 062	-227 988
Toimintakate ulkoinen	-2 273 649	-3 214 411	-2 904 557	-2 942 316	-2 980 566

josta Lapinjärven osuus noin 404 100 euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018
Lastenneuvola			
0–6-vuotiaita lapsia	1 116	1 130	1 086
Hoitajakäynnit yhteensä	3 731	4 103	3 650
Hoitajakäynnit lasta kohden	3,34	3,67	3,36
Lääkärikäynnit yhteensä	930	885	910
Lääkärikäynnit lasta kohden	0,83	0,79	0,83
Kouluterveydenhuolto			
Perusopetuksen oppilaita yhteensä	1 672	1 669	1 660
Hoitajakäynnit yhteensä	3 691	5 295	3 660
Hoitajakäynnit lasta kohden	2,20	3,17	2,20
Lääkärikäynnit yhteensä	737	780	732
Lääkärikäynnit lasta kohden	0,44	0,46	0,44
Sijoitettujen lasten hoitovuorokaudet			
Perhehoito	1 316	1 800	1 320
Ammatillinen perhekoti	1 971	2 100	1 800
Laitoshoito	536	930	730
Yhteydenotot ja ilmoitukset lapsia koskevan sosiaalihuollon tarpeesta sekä lastensuojeluilmoitukset	334	340	340

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Työikäisten palvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö, johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota aikuisväestölle hyvinvointipalveluja voimassa olevan lainsäädännön ja yhteisesti sovitun työnjaon mukaisesti. Vuosina 2017–2019 tehtävänä on jatkaa talouden sopeuttamista niukentuneisiin voimavaroihin. Sopeuttamistyö tehdään toimintoja edelleen järkeistämällä ja siten tuottavuutta lisäämällä. Erityinen huomio on tulevana vuosina kiinnitettävä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen mukanaan tuomaan, aikaisempaa selvästi konkreettisemmalle tasolle yltävään lähikuntayhteistyöhön, joka sekä muokkaa totuttua toimintakulttuuria että antaa uusia mahdollisuuksia talouden sopeuttamiselle.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Mahdollistetaan sosiaali- tai terveysasian välitön vireillepano asiasta riippumatta.
- Laajennetaan suunnitelman mukainen hoito ja asiakasta voimaannuttava huolenpito psykososiaalisiin palveluihin.
- Kehitetään omahoitoa ja sähköisiä palveluja.
- Kehitetään ja tuotteistaan valinnanvapauspalveluja.
- Elvytetään lähikuntayhteistyötä.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Vaikka valtakunnallinen sote-kehitysprosessi on ottanut jo useita aikalaisia, etenee se kuitenkin jo selvästi tiettyyn suuntaan ja kehityksen painopisteet ovat pitkälti selvillä. On luultavaa, että nimenomaan vastaanottopalvelujen saatavuudelle, saavutettavuudelle ja laadulle asetetaan varsin suuri painoarvo. Siksi on tärkeää, että palvelutuotevalikoima on selkeä, asiakkaiden tarpeita vastaava, riittävästi resursoitu, helppokäyttöinen ja tämän lisäksi hyvinvointia tuottava, eli toisin sanoen laadukas. Asiakkaan yhteydenottomahdollisuuksia on entisestään lisättävä ja asia on saatava sen kiireellisyydestä riippumatta heti vireille. Vireillepano ei tarkoita jonoa asettamista, vaan asian hoitamista heti niin pitkälle kuin mahdollista.

Kroonisten sairauksien hoidossa on ollut käytössä kutsujärjestelmä, joka on viestinyt asiakkaille hoitavan tahon kiinnostuksesta heidän terveyttään kohtaan. Omahoito voi kehittyä parhaiten ympäristössä, jossa asiakkaalle on rakennettu ammattilaisten luoma turvaverkko. Mielenterveyskuntoutujille, päihdepotilaille ja syrjäytymisvaarassa oleville asiakkaille on myös syytä rakentaa heitä voimaannuttava huolenpitojärjestelmä. Ammattilaisen tukeen perustuva omahoito on ollut suosioita kasvattava tuote ja se on kustannuksiltaan perinteistä vastaanottotoimintaa edullisempi. Psykososiaalisia palveluja tarvitsevan asiakkaan jääminen ilman asianmukaista palvelua käy taas puolestaan usein huomattavan kalliiksi.

Loviisassa on käytössä pDRG-raportointijärjestelmä, jonka tuottaman tiedon pohjalle sote-uudistuksen mukana tulevien valinnanvapauspalvelujen tuotteistus rakennetaan. Raportointijärjestelmä vaatii käytien huolellista tilastointia. Tässä on paljon parantamisen varaa.

Lähikuntayhteistyö on ollut vuosikymmenen puolivälin jälkeen melko vähäistä ja yhteishankkeet ovat olleet harvinaisia. Näin on ollut siitäkin huolimatta, että siirtyminen sote-uudistuksen myötä alueelliseen ajatteluun tulee koko ajan ajankohtaisemmaksi. Loviisan ei tarvitse odotella suurempien kuntien aloitteellisuutta, vaan voi toimia myös itse aloitteen tekijänä.

Riskiarvio

Asioiden välitön vireillepano on asiakkaiden jonotuttamiseen tottuneille suuri kulttuurin muutos. Työ tehdään heti, eikä joskus tulevaisuudessa. Uuden ajattelutavan markkinoinnin ja juurruttamisen onnistumisessa on kohtalaisen suuri riski. Vaikutukset ovat silti vähäiset, koska Loviisa on edelläkävijä ja kehityshankkeen voi käynnistää uudelleen lyhyen aikalisän jälkeen.

Psykososiaalisten palvelujen käyttäjästä huolehtiminen edellyttää yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa ja samanaikaista kulttuurien muutosta samaan suuntaan. Yhteistyö ei ole aina ollut kovin tiivistä ja sisältää sen vuoksi kohtalaisen riskin kohtalaisin vaikutuksin.

Huolellisempi kirjaaminen on vain yhteisestä päätöksestä kiinni – riski on siis verraten pieni. Lähi-kuntayhteistyö sisältää varsin huomattavan riskin, koska alueen kunnat vievät kehitystään täysin eri suuntiin ja sairaalan tulevaisuuteen liittyy epävarmuustekijöitä. Riskien realisoitumisen vaikutukset olisivat suuret.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Elinvoimainen ja kilpailukykyinen omapalvelua tuottava sote-keskus hyvässä yhteistyössä alueen muiden palvelutuottajien ja yhdistysten kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Palvelua tarvitseva kuntalainen saa sosiaali- tai terveys-asiansa vireille samana arkipäivänä.	Lääkärien, hoitajien ja sosiaaliohjaajien muodostama tiimi ottaa käsittelynsä asiat virka-aikana heti ja vie ne saman tien niin pitkälle kuin kunkin tyypisen asian kanssa on taroituksenmukaista ja mahdollista.	Jonotusaika palvelun tarvearvioon pysyy edelleen nollassa päivässä ja viive palvelun aloittamiseen saadaan nollan päivään.	Palvelupäällikkö.

4. Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden tuonti suunnitelmallisen ja huoltapitävän hoidon piiriin.	Omaksutaan hoitokulttuuri, jossa näille kohderyhmille luodaan kotiin annettavia palveluja, yhteydenpitopalveluja ja avokatkaisua. Luodaan moniammatillinen ratkaisutapa vaikeisiin tilanteisiin.	Palvelun piiristä pudonneiden asiakkaiden määrä vähenee. Tämän pitäisi näkyä raskeamman ja kalliimman erityistason hoidon vähenemisenä.	Palvelupäällikkö.

5. Toimivat palveluprosessit, kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Tuotevalikoiman sopiminen sote-aikaan.	PDRG:n pohjalle perustuvaa tuotteistamista jatketaan. Työntekijöiden kirjaamiskäytäntö täyttää pDRG-vaatimukset.	Nykyinen 50–60 %:n tasoinen, pDRG-vaatimukset täyttävä kirjaamistapa saadaan nostettua 90 %:n tasoon.	Palvelupäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat 21132 Työikäisten palvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	5 209 936	3 627 080	3 840 955	3 890 887	3 941 469
<i>joista sisäiset</i>	108 528				
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-19 088 500	-16 758 995	-16 853 423	-17 072 518	-17 294 460
<i>joista sisäiset</i>	-1 260 169	-1 068 271	-1 170 235	-1 185 448	-1 200 858
Toimintakate	-13 878 563	-13 131 915	-13 012 468	-13 181 630	-13 352 991
<i>josta sisäiset</i>	-1 260 169	-1 068 271	-1 170 235	-1 185 448	-1 200 858
Toimintakate ulkoinen	-12 726 923	-12 063 644	-11 842 234	-11 996 183	-12 152 133

josta Lapinjärven osuus noin 1 977 700 euroa.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018
Avohuolto			
Yhteydensaanti, tavoite 100 %	100 %	100 %	100 %
Peruuttamattomat ajat (lääkärit ja hoitajat)	300	200	150
<i>Fysioterapia</i>			
Lääkäriltä fysioterapeutille siirtyneet olkapää- ja selkä- potilaat, käynnit	150	200	220
<i>Krooniset sairaudet</i>			
– potilasmäärä/vuositarkastukset	1 200	1 200	1 200
– tehdyt hoitosuunnitelmat (%)	70	80	90
Hammashuolto			
Yhteydensaanti, tavoite 100 %	100 %	100 %	100 %
Odotusajat hammaslääkärille	hoitotakuu		
Odotusajat suuhygienistille	hoitotakuu		
Odotusajat			
Käynnit hammaslääkärin vastaanotolla	10 599	10 000	10 700
Käynnit suuhygienistin vastaanotolla	2 974	3 200	3 200
Käynnit hammashoitajalla	138	250	200
Terveyskeskussairaala			
Hoitovuorokaudet osastolla	11 000	9 100	8 500
Kotisairaalaan sisäänkirjoitetut potilaat 1.9.2015 alkaen	180	220	250
Kotisairaalan käynnit 1.9.2015 alkaen	2 600	3 200	4 500
Aikuisten sosiaalityö			
Täydentävä toimeentulotuki, euroa	180 000	170 000	170 000
Asiakkuuksien määrä	460	470	300
Aktivointisuunnitelmien määrä	53	73	150
Asumispalveluasiakkaiden määrä, päihde- ja mielenterveys	46	45	47
Kotoutumissuunnitelman puitteissa olevat maahan- muuttoasiakkaiden määrä	40	44	50

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Senioripalvelut

Vastuuhenkilö: palvelupäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Senioripalvelujen tärkein tehtävä on järjestää toimintaa, joka edistää ikäihmisten hyvinvointia ja terveyttä, sekä tukea ikäihmisten mahdollisuuksia itsenäiseen ja mielekkääseen elämään eri asumis- ja hoitoympäristöissä.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Elinvoimainen ja kilpailukykyinen omapalvelua tuottava sote-keskus hyvässä yhteistyössä alueen muiden palvelutuottajien ja yhdistysten kanssa.
- Palveluiden kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa ja heidän osallistumismahdollisuuksien lisääminen.
- Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.
- Toimivat palveluprosessit ja kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Loviisan kaupungin väestöstä 11 % (1 662 henkilöä) on yli 75-vuotiaita. 75-vuotiaiden määrän arvioidaan nousevan 1 950:een vuonna 2020 ja 2 500:aan vuonna 2025. Ikäihmisten kasvavan määrän vuoksi tarvitaan monialaisia palveluja, jotka tukevat ikääntyvien osallisuutta. Kotihoidon asiakkaiden määrä on noussut merkittävästi viimeisen kahden vuoden aikana ja yhä useampia monisairaita hoidetaan kotona. Tämä tuo haasteita suunniteltaessa ja toteutettaessa voimakkaasti ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa toimintaa. Vuoden 2018 aikana jatkamme varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisevän työn kehittämistä. Henkilökunnan muuttuneen suhtautumistavan tavoitteena on vahvistaa ikäihmisten edellytyksiä selviytyä arjen toiminnoista ja lisätä heidän hyvinvointiaan sekä mahdollistaa osallisuutta ja vaikuttamista. Järjestämme erilaista ryhmätoimintaa kaupungin eri alueilla yhteisöllisyyden vahvistamiseksi ja yksinäisyyden lievittämiseksi.

Suunnitelmana on, ettei kotihoidon asiakkaiden tarvitse mennä terveyskeskuksen vastaanotolle erilaisten akuuttien tarpeiden vuoksi, vaan kotihoidon omat lääkärit hoitavat potilaita ensisijaisesti heidän kodeissaan. Kotihoito on aktiivisessa yhteistyössä kotisairaalan kanssa. Suunnitelmana on, että osa tällä hetkellä osastoilla tehtävistä sairaanhoidon toimenpiteistä tehdään asiakkaiden kotona, kuten esimerkiksi aiemmin vastaanotoilla annettu suonensisäinen antibioottihoito ja haavanhoito, kuten myös elämän loppuvaiheen hoito. Tavoitteena on, että asiakas siirtyy raskaampiin palvelumuotoihin vasta niin myöhäisessä vaiheessa kuin mahdollista.

Loviisan senioripalvelut on mukana hallituksen kärkihankkeessa ”Ikäihmisten kotihoidon kehittäminen ja kaikenikäisten omaishoidon parantaminen”. Hallituksen kärkihankkeen tavoitteena on kehittää iäkkäille sekä omais- ja perhehoitajille nykyistä yhdenvertaisemmat, paremmin koordinoidut ja kustannusten kasvua hillitsevät palvelut. Pitkän tähtäyksen tavoitteena on kehittää ikäihmisten maakuntatason integroitu palvelukokonaisuus.

Uudellamaalla tähdätään yhteisen seniorien palvelumallin kehittämiseen. Hanke keskittyy kuntoutukseen, työn ja työtapojen organisoimisen kehittämiseen, neuvontatoimintaan ja palveluohjaukseen. Lisätään yksi fysioterapeutin henkilötyövuosi senioripalveluihin vastaamaan ikäihmisten kuntoutustarpeeseen.

Ikäihmisten neuvontatoimintaa kehitetään Loviisassa kehittämällä senioripalvelukeskuksen toimintaa. Ikäihmisille tulee voida tarjota kaikenkattavaa palveluneuvontaa. Asiakkaan täytyy saada yksinkertaisella tavalla yhteys palveluneuvontaan ja yhden puhelinnumeron kautta neuvontaa ja ohjausta eri asioissa.

Ympäri vuorokautisen hoidon rakenne muutetaan yksiportaiseksi ympärivuorokautisen hoidon järjestelmäksi. Vanhusten pitkäaikaisesta laitoshoidosta luovutaan ja ympärivuorokautinen hoito järjestetään kokonaan tehostetun palveluasumisen puitteissa. Taasiakoti muutettiin jo vuoden 2017 alussa tehostetun palveluasumisen yksiköksi ja viimeistään tammikuussa 2018 avautuu uusi vanhusten tehostetun palveluasumisen yksikkö Harmaakallioon. Samalla myös Loviisan kaupungin ympärivuorokautisen hoidon omat paikat vähenevät 12 paikalla.

Rakennemuutoksen yhteydessä hoitohenkilökunnan tarve vähenee ympärivuorokautisessa hoidossa osittain siksi, että hoitopaikat keskitetään suurempaan yksikköön ja osittain siksi, että paikkaluku vähenee. Tämä tarkoittaa noin 400 000 euron säästöä vuodessa.

Hemgårdenin, Maritakodin ja Hamberginkodin asiakkaat ja henkilökunta muuttavat Harmaakallion Hyvän elämän taloon ja samalla vanhusten pitkäaikainen laitoshoido lakkaa Loviisassa. Yksi osastonhoitajan tehtävä ja 2,5 lähihoitajan tehtävää on vähennetty jättämällä täyttämättä vapautuneet tehtävät. Muu palkkasäästö vuoden 2018 aikana saadaan vähentämällä sijaisille varattua määrärahaa. Osaa vakinaisesta henkilöstöstä käytetään sijaisina. Vuoden 2018 aikana Harmaakalliossa on odotettavissa joitakin henkilöstön eläkkeelle siirtymisiä.

Palvelutalo Onnelan lisärakennusta suunnitellaan 2018 ja suunnitelmana on rakentaa lisärakennus 2019.

Riskiarvio

Tärkein tavoite suunnittelukaudella on tukea ikääntyneen väestön hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä ikäihmisten kotona asumisen mahdollistamiseksi. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi on onnistuttava kehittämään ennaltaehkäisevää ja kuntouttavaa hoitoa sekä kotihoitopalveluja. Jos tässä ei onnistuta, riskinä on vanhusten päätyminen eri sairaalaosastoille ja kustannusten kasvu. Tämä tarkoittaa, että henkilöstön jaksamista ja työmotivaatiota täytyy tukea. Kotihoidon resurssien tulee olla riittävät ja tietotason korkea. Senioripalveluista täytyy määrätietoisesti tehdä houkutteleva työpaikka ja pyrkiä onnistuneisiin rekrytointeihin.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Elinvoimainen ja kilpailukykyinen omapalvelua tuottava sote-keskus hyvässä yhteistyössä muiden palvelutuottajien ja yhdistysten kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Vanhustenhuollon kehittämisen laadukkaaksi ja kustannustehokkaaksi.	Kehitämme neuvontatoimintaa, ennaltaehkäisevän työn palveluja ja kotihoitopalveluja sekä ikäihmisten hoiva-asumista.	Kehitämme vanhustenhuoltoa yhdessä muiden Uudenmaan kuntien kanssa. Olemme mukana hallituksen kärkihankkeessa "Ikäihmisten kotihoidon kehittäminen ja kaikenikäisten omaishoidon parantaminen". Luovumme ikäihmisten laitoshoidosta ja panostamme ennaltaehkäisevään työhön, kotihoitoon ja tehostettuun palveluasumiseen.	Senioripalvelujen päällikkö.
	Kehitämme ja ylläpidämme henkilöstön osaamista.	Järjestämme henkilöstölle erilaisia sisäisiä koulutuksia. Panostamme erityisesti erilaisiin hoidon laatua painottaviin koulutuksiin.	
Erilaisten hoito- ja hoivavaihtoehtojen tarjoaminen senioripalvelujen asiakkaille.	Teemme yhteistyötä yksityisten yrittäjien kanssa.	Ostamme tällä hetkellä 63–65 tehostetun palveluasumisen paikkaa ja tarjoamme palveluseleitä kotihoidon, omais-	

		hoidon ja ympärivuorokautisen hoidon asiakkaille sekä veteraaneille. Turvaudumme myös jatkossa yksityisiin toimijoihin ja pyrimme lisäämään palveluseleiden käyttöä kotihoidossa. Olemme aloittaneet lääkkeiden annosjakelukokeilun noin 30:lle kotihoidon asiakkaalle yhteistyössä Loviisan Kruunuapteekin kanssa. Lisäämme vuonna 2018 lääkkeiden annosjakelujärjestelmässä olevien asiakkaiden määrää. Kilpailutamme toiminnan tarvittaessa.	
--	--	---	--

3. Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asukkaiden kanssa sekä heidän osallistumismahdolluuksiensa lisääminen.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Ikäihmisten osallisuuden edistäminen.	Pyrimme lisäämään ikääntyneiden kuntalaisten osallisuutta.	Järjestämme yhdessä hyvinvointikoordinaattorin kanssa tapaamisia kaupungin eri kylissä kuullaksemme ikäihmisten mielipiteitä.	Palveluvastaavat ja palveluohjaaja.

4. Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Ikääntyneen väestön turvallisuudentunteen lisääminen.	Tavoitteemme on, että vanhuksillamme on esteetön koti ja ikäihmisillä oikeat apuvälineet sekä sisä- että ulkokäyttöön.	Järjestämme tiedotustilaisuuksia ikäihmisille turvallisuudesta arjesta ja kotihoidossa teemme kotikäyntejä kartoittaaksemme apuvälinetarpeita.	Senioripalvelut ja hyvinvointikoordinaattori.
	Ikäihmisten turvallinen autoilu.	Järjestämme tiedotustilaisuuden/ koulutusta vanhemmille autoilijoille.	
Yksinäisten ikäihmisten tukeminen syrjäytymisen välttämiseksi.	Ylläpidämme ja kehitämme vapaaehtoistoimintaa yksinäisten ikäihmisten tukemiseksi.	Jatkamme tapaamisten ja koulutuksen järjestämistä ulkoiluystäville. Rohkaisemme vapaaehtoisia järjestämään ikäihmisille erilaista ryhmätoimintaa.	
	Järjestämme ikäihmisille päivätoimintaa ja ryhmätoimintaa eri muodoissa.	Järjestämme yhteistyössä vapaaehtoisten kanssa eri kylissä ryhmätoimintaa yksinäisille.	
		Omaishoitajille järjestetään kuukausittain vertaistukiryhmiä.	
		Kotihoidon muistihoitajat järjestävät vertaistukiryhmiä muistisairaille.	
Ikääntyneen väestön tietoisuuden lisääminen terveellisestä elämäntavasta.	Annamme erilaista tietoa terveydestä ja hyvinvoinnista.	Järjestämme yhteistyössä eri yhdistysten kanssa luentoja terveydestä ja hyvinvoinnista.	

5. Toimivat palveluprosessit, kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Talousarvion seuraaminen vuoden aikana, ennusteiden laatiminen ja poikkeamiin reagointi.	Tehostamme prosesseja ja etsimme uusia toimintamalleja.	Hoidamme vanhuksiamme tehokkaasti kotihoidossa ja lopetamme vanhusten laitoshoidon. Vähennämme tehostetun palveluasumisen paikkoja 12 paikalla samassa yhteydessä kun paikat Hemgårdissa, Hemtrevnadissa, Hamberginkodissa ja Maritakodissa lakkautetaan. Vähennämme henkilökuntaa hoiva-asumisen muutosten yhteydessä.	Senioripalvelujen päällikkö.

**Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
21134 Senioripalvelut**

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	3 757 082	3 966 052	3 799 260	3 848 650	3 898 683
<i>joista sisäiset</i>	10 899				
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-16 367 256	-16 145 943	-15 059 080	-15 254 848	-15 453 161
<i>joista sisäiset</i>	-1 792 101	-1 792 597	-1 651 043	-1 672 506	-1 694 249
Toimintakate	-12 610 173	-12 179 891	-11 259 820	-11 406 197	-11 554 478
<i>josta sisäiset</i>			-1 651 043	-1 672 506	-1 694 249
Toimintakate ulkoinen	-10 828 971	-10 387 294	-9 608 777	-9 733 691	-9 860 229

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset) Senioripalvelut

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talousarvio 2019
75 vuotta täyttäneet	1 696	1 760	1 785	1 831
65–74-vuotiaat	2 277	2 427	2 497	2 538
Kotona asuvat ikäluokassa 75+, % ikäluokasta	89,6	89,9	90,5	91,0
Omaishoito				
Omaishoitajat	63	80	70	75
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	3,7	4,7	4	4
Kotihoito				
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sisältää säännöllisen kotisairaanhoidon) ikäluokassa 75+	269	280	300	310
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	15,8	16,0	17	17
Asiakkaita säännöllisessä kotihoidossa (sisältää säännöllisen kotisairaanhoidon) ikäluokassa alle 75 vuotta	53	90	50	50
Kattavuusprosentti alle 75-vuotiailla	2,3	3,7	2	2
Tehostettu palveluasuminen				
Paikkamäärä; oma toiminta + ostopalvelut	126	153	180–182	180
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	7	8,1	9,5	9,0
Kattavuusprosentti ikäluokassa 65–74	0,3	0,5	0,5	0,5
Oma toiminta				
Paikkamäärä	62	90	117–119	117
Ostopalvelut				
Paikkamäärä	64	63	63	63
Laitoshoido/pitkäaikainen				
Paikkamäärä	64	41	0	0
Kattavuusprosentti ikäluokassa 75+	3,4	2,1	0	0
Kattavuusprosentti ikäluokassa 65–74	0,3	0,3	0	0
Lyhytaikaishoitopaikat/laitoshoido, joista:	18	13–15	13–14	13–14
Rosenkullan intervallihoito-osastolla	6	6	6	6
Hemgårdenissa	3	0	0	0
Taasiakodissa	8	6–8	6–8	6–8
Hamberginkodissa	1	1	0	0
Odotusaika (kun päätös on tehty) ympärivuorokautiseen hoitoon (keskimäärin vuoden aikana)	49 vuorokautta	25–30 vuorokautta	30 vuorokautta	30 vuorokautta

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Alueelliset palvelut

Vastuuhenkilöt: perusturvajohtaja ja johtava lääkäri

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue sisältää erikoissairaanhoidon ja terveydensuojelun. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri vastaa pääsääntöisesti erikoissairaanhoidosta. Loviisan kaupungilla on myös yhteistointimintasuopimus Kymenlaakson sairaanhoitopiirin kanssa. Porvoon kaupunki vastaa ympäristöterveydenhuollon palveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Yhteisen, asiakkaista huolta pitävän toimintakulttuurin luominen psykiatriaan.
- Sähköisen konsultaatiotoiminnan kehittäminen kohti terveyskeskushenkilökunnan ja erikoissairaanhoidon henkilökunnan yhteisvastaanottoja.
- Yhteisen sairaalatoiminnan ja kotisairaalatoiminnan valmistelu.
- Yhteisen kuntoutus- ja apuvälineresurssin valmistelun jatkaminen.

Toimintaympäristön muutokset ja käynnissä olevat työt suunnittelukaudella

Sote-kaavailuissa ja päivystyslainsäädännössä Porvoon sairaala profiloituu yleisimpien erikoisalojen ja perusterveydenhuollon päivystysyksiköksi. Tavallinen päivätoiminta taas profiloituu muuta alueen perusturvaa tukevaksi erikoissairaanhoidoksi yleisimmillä erikoisaloilla. On tarkoituksenmukaista tukea tätä kehitystä ja huolehtia siitä, että alueen palvelutuotanto säilyy likimain nykyisen tasoisena. On kaikkien etu, jos yhteisen kotisairaalan ja vuodeosastotoiminnan sekä kuntoutustoiminnan suunnittelu käynnistyy toden teolla. Erikoissairaanhoidon lähetteisistä on pääosin luovuttu ja siirrytty kirjallisiin konsultointeihin. Seuraava askel olisi yleislääkärin vastaanoton yhteyteen rakennettavat videokonsultaatiot, jolloin erikoislääkärin arvio olisi mahdollista saada reaaliajassa. Psykiatrian puolella meneillään olevia hankkeita on syytä jatkaa ja päämääräksi asettaa avomielenterveyshuollon yhdistäminen. Porvoon sairaalasta muualle siirrettyjen palvelujen vuoksi Kymenlaakson keskussairaalan käyttö on lisääntynyt. Sen vuoksi olisi suotavaa käynnistää kyseisen sairaalan kanssa tiiviimpi hoitoketjuyhteistyö mm. synnytysten ja lastensairauksien osalta.

Riskiarvio

Ympäristöterveydenhuoltoa voidaan pitää varsin pienen riskin kokonaisuutena, koska toimintaa ja taloutta kuvaavat luvut ovat vastanneet suunnitelmia varsin hyvin vuodesta toiseen.

Erikoissairaanhoidon kohdalla pienten kuntien kustannusten vaihteluväli on ollut aina suuri täysin riippumatta palvelun tuottajan raportointitavoista. Kalliin hoidon tasausjärjestelmä leikkaa suurimmat poikkeamat kumpaankin suuntaan, mutta taloudellista epävarmuutta jää tämänkin jälkeen riittämiin. Taloudellisuutta ei kannata asettaa tavoitteeksi, koska kunnilla ei ole juurikaan keinoja tavoitteen saavuttamiseksi ja tavoite jää helposti toiveen tasolle. Riski on suuri ja vaikutukset huomattavat.

Erikoissairaanhoidossa on käynnissä rakennemuutos, jossa palvelukokonaisuuksia keskitetään ja siirretään yksiköstä toiseen. Kaupungin asukkaiden kohdalla tämä voi merkitä pidentyneitä asiointimatkoja ja suurempaa tarvetta erilaisille kuljetuspalveluille.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

4. Asukkaiden terveellisten elämäntapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäisy.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Yhteinen avomielenterveys-työ.	Porvoon sairaalan psykiatrian yksikön kehityshanketta jatketaan ja sen myötä integraatioita syvennetään entisestään. Loviisassa tehdään yhteistyöhankkeen edellyttämät toiminnalliset muutokset.	Loviisan kaupungin edustajat osallistuvat hankkeeseen.	Tuloksista raportoidaan perusturvayksiköiden johtoryhmille.

5. Toimivat palveluprosessit, kustannustehokas ja tuloksellinen toiminta.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Konsultaatiolähetteen muuttaminen reaaliaikaiseksi videokonsultaatioksi.	Rakennetaan tekniikka, jolla konsultointi mahdollistuu. Kokeillaan vuoden aikana videokonsultointia ainakin yhden erikoisalan kanssa.	Kokemuksista raportointinen.	Loviisan kaupungin edustajat Itä-Uudenmaan ja sairaalan yhteistyöelimissä.

**Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat
21135 Muut alueelliset palvelut**

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	88 699	92 890	85 790	86 905	88 035
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-17 515 499	-18 504 111	-18 417 451	-18 656 878	-18 899 417
<i>joista sisäiset</i>	-35 620	-36 601	-36 191	-36 661	-37 138
Toimintakate	-17 426 800	-18 411 221	-18 331 661	-18 569 973	-18 811 382
<i>joista sisäiset</i>	-35 620	-36 601	-36 191	-36 661	-37 138
Toimintakate ulkoinen	-17 391 180	-18 374 620	-18 295 470	-18 533 311	-18 774 244

josta Lapinjärven osuus noin 56 900 euroa.

SIVISTYSKESKUS

Toimintaperiaatteet

Sivistyskeskus tarjoaa kaupungin asukkaille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatus-, opetus-, koulutus-, vapaa-aika-, museo-, kulttuuri- ja kirjastopalveluita sekä vapaan sivistystyön palveluita.

Palveluita tarjotaan ja järjestetään Loviisan kaupungin strategia huomioiden osaavan ja motivoituneen henkilökunnan kautta asiakaslähtöisesti. Palveluita ylläpidetään ja kehitetään yhteistyössä muiden hallintokuntien, asukkaiden ja yhdistysten kanssa. Sivistyskeskus panostaa kaksikielisellä toiminnallaan lasten, nuorten ja muiden kuntalaisten hyvinvointiin, elämänlaadun parantamiseen, yhteisen kulttuuriprofiilin luomiseen sekä terveiden elämäntapojen ja aktiivisen kansalaisuuden edistämiseen.

Sivistyskeskukseen kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallinto ja kehittäminen
- varhaiskasvatus
- koulutus
- lukio ja ammatillinen koulutus
- vapaa sivistystyö
- vapaa-aikatoimi
- kirjasto- ja kulttuuritoimi.

Koulukuraattorit ja koulupsykologit siirtyvät perusturvakeskukselta sivistyskeskukselle 1.1.2018. Hallinnollisesti nämä henkilöt on sijoitettu koulutuksen vastuualueelle, mutta he hoitavat myös opiskeluhuoltopalveluita toisen asteen koulutuksessa.

Toiminnan painopisteet:

1. Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.
2. Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.
3. Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.
4. Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.
5. Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

Riskiarvio

Yhteinen riskiarvio koko keskukselle:

- toimitilojen kunto ja sisäilmaongelmien ennaltaehkäisy
- perustuen keväällä 2017 tehtyyn henkilöstökyselyyn
 - henkilökunnan sairauspoissaolot ja työssä jaksaminen
 - eri ikäryhmien ja sukupuolten välinen tasa-arvo.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

Sivistyskeskus

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Myyntituotot	1 279 340	1 118 810	1 218 449	1 237 834	1 253 927
Maksutuotot	1 096 410	1 055 460	957 200	969 644	982 249
Tuet ja avustukset	552 047	289 075	261 830	265 234	268 682
Vuokratuotot	53 836	68 326	50 600	51 258	51 924
Muut toimintatuotot	73 543	179 420	24 425	21 197	21 473
Toimintatuotot	3 055 176	2 711 091	2 512 504	2 545 167	2 578 255
<i>joista sisäiset</i>	9 594	159 420	3 500	3 546	3 592
Valmistus omaan käyttöön	1 696				
Henkilöstökulut	-18 223 417	-18 571 140	-18 333 148	-18 571 479	-18 812 908
Palveluiden ostot	-5 441 908	-5 852 277	-5 763 862	-5 836 150	-5 912 020
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-762 608	-912 694	-831 865	-842 679	-853 634
Avustukset	-1 269 809	-1 381 300	-1 388 000	-1 406 044	-1 424 323
Muut toimintakulut	-4 043 324	-4 203 854	-4 155 393	-4 459 413	-4 767 386
Toimintakulut	-29 741 190	-30 921 265	-30 472 268	-31 115 766	-31 770 271
<i>joista sisäiset</i>	-5 534 496	-5 761 427	-6 332 881	-6 415 209	-6 498 607
Toimintakate	-26 684 318	-28 210 174	-27 959 764	-28 570 599	-29 192 016
<i>josta sisäiset</i>	-5 524 902	-5 602 007	-6 329 381	-6 411 663	-6 495 015
Toimintakate ulkoinen	-21 159 416	-22 608 167	-21 630 383	-22 158 935	-22 697 001
Poistot ja arvonalentumiset	-11 331	-53 700	-37 200	-37 200	-37 200

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2018 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistyskeskuksen toiminnan painopisteet:

1. Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Yritysystävällisen imagon luominen.	Kehitämme vuoropuhelua keskuksen eri vastuualueiden ja yrittäjien välillä.	Keskuksen vastuualueet luovat edellytyksiä ja tekevät toimenpiteitä avaintavoitteen ja tavoitetason saavuttamiseksi.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

2. Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskustassa kuin kyläkeskuksissa.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.	Järjestämme ja kehitämme varhaiskasvatusta ja koulutusta vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.	Keskuksen vastuualueet luovat toimintatapoja ja tekevät toimenpiteitä avaintavoitteen ja tavoitetason saavuttamiseen.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

3. Päätöksenteko on ihmisläheistä, yritysystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Vuorovaikutuksen lisääminen asukkaiden kanssa.	Suunnittelemme, toteutamme ja kehitämme toimintaamme yhdessä asukkaiden kanssa.	Keskuksen vastuualueet luovat toimintatapoja ja tekevät toimenpiteitä avaintavoitteen ja tavoitetason saavuttamiseen.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

4. Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Kolmannen sektorin ja asukkaiden aktivoiminen.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminta, jonka pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä ja hyvinvoinnissa, järjestetään vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa.	Keskuksen vastuualueet luovat toimintatapoja ja tekevät toimenpiteitä avaintavoitteen ja tavoitetason saavuttamiseen.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

5. Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.	Hyvät ja helposti saatavilla olevat peruspalvelumme saavat näkyvyyttä.	Teemme yhteistyötä kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa saadaksemme lisää näkyvyyttä.	Keskuksen johtaja, vastuualueiden päälliköt ja yksiköiden esimiehet.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja, taloussuunnittelija, suunnittelija

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tuottaa ja ylläpitää tasavertaisia ja kustannustehokkaasti toimivia sivistyspalveluja koko alueelle ja alueen asukkaille. Vastuualue huolehtii keskuksen yhteisistä talous- ja hallintotehtävistä. Toimintaa ohjaavat säädökset opetustoimesta, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta, hankintatoimesta ja hallintomenettelyistä. Vastuualue hoitaa lisäksi oppilaskuljetusten hallinnoinnin ja koordinoinnin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Sivistyskeskuksessa tarkastellaan suunnittelukaudella säännöllisesti palvelutarjonnan riittävyyttä suhteessa palvelun tarpeeseen ja väestöllisiin muutoksiin ja ennusteisiin. Suunnittelukauden aikana on kaikessa toiminnassa huomioitava tehostamis- ja sopeuttamistarve. Kansallisen tason muutokset, jotka vaikuttavat muun muassa valtion rahoitukseen, huomioidaan toiminnassa ja tulevassa suunnittelussa ja palvelutuotannossa.

Riski-arvio

- Tilojen kunto ja sisäilmaongelmien ehkäiseminen.
- Keväällä 2017 tehdyn henkilöstökyselyn perusteella:
 - henkilöstön sairauspoissaolot ja työssä jaksaminen
 - eri ikäryhmien ja sukupuolten välinen tasa-arvo.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Luomme yritysystävällisen imagon.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Keskuksen vastuualueiden ja yrittäjien välisen vuoropuhelun kehittäminen.	Kehitämme työtapoja ja menetelmiä, jotka mahdollistavat yrittäjien osallistumisen toimintaamme.	Mahdollistamme yrittäjien kanssa laajennetun yhteistyön eri muodoissa.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Pyrkimys lisätä lasten, oppilaiden, opiskelijoiden ja nuorten määrää toiminnassamme.	Pyrimme erilaisten toimenpiteiden avulla houkuttelemaan yhä useampia uusia asukkaita.	Seuraamme lasten, oppilaiden, opiskelijoiden ja nuorten määrän kehitystä toiminnassamme.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Sivistyskeskuksen palvelujen kehittäminen vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa.	Pyydämme asukkaiden näkemyksiä ja palautetta toiminnastamme keskuksen arviointisuunnitelman pohjalta.	Arvioimme toiminnan niitä osia, jotka mainitaan arviointisuunnitelmassa.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Toimintamme järjestäminen niiltä osin kuin mahdollista yhteistyössä yhdistysten ja asukkaiden kanssa.	Suunnittelemme ja toteutamme toimintaa monialaisesti eri verkostoissa siten, että se tukee asukkaiden hyvinvointia.	Mahdollistamme kolmannen sektorin ja asukkaiden kanssa laajennetun yhteistyön eri muodoissa.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

5. Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Vastuualueiden näkyvyyden ja houkuttelevuuden lisääminen.	Lisäämme näkyvyyttä ja houkuttelevuutta erilaisten toimenpiteiden avulla.	Olemme aktiivinen toimija, jolla on positiivista näkyvyyttä mediassa ja sosiaalisessa mediassa.	Keskuksen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Hallinto ja kehittäminen

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	19 296	15 500	15 000	15 195	15 393
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-657 730	-409 753	-417 857	-420 647	-426 116
<i>joista sisäiset</i>		-4 571	-7 179	-7 272	-7 367
Toimintakate	-638 435	-394 253	-402 857	-405 452	-410 723
<i>joista sisäiset</i>		-4 571	-7 179	-7 272	-7 367
Toimintakate ulkoinen	-632 111	-389 682	-395 678	-398 180	-403 356

Poistot ja arvonalentumiset

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous- suunnitelma 2019	Talous- suunnitelma 2020
Nettomenot, euroa/asukas	42,8 ulk.	25,2 ulk.	25,9 ulk.		

Vastuualuetason avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta- vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäälikkö, päiväkodinjohtajat

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tehtävänä on tarjota alle kouluikäisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatuspalveluja, jotka vastaavat lasten ja heidän perheidensä tarpeita ja toivomuksia parhaalla mahdollisella tavalla.

Varhaiskasvatus koostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamasta kokonaisuudesta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Varhaiskasvatuksen yksiköillä on joillakin alueilla vaikeuksia saada paikka jokaiselle lapselle. Tiettyillä alueilla taas on tyhjiä tiloja johtuen lapsimäärän laskusta. On tehtävä selvitys tarpeiden ja tarjonnan kohtaamisesta ja toimenpiteistä, joilla kyetään vastaamaan tarpeisiin. Selvitys toimenpideohjelmien laaditaan vuoden 2018 aikana.

Riskiarvio

- Joillakin alueilla ei pystytä tarjoamaan kaikille lapsille varhaiskasvatusta lähiyksikössä.
- Päiväkodeissa, joissa on yksi lapsiryhmä, lastentarhanopettajalla ei ole kollegiaalista tukea pedagogisissa asioissa.
- Kielikyllyn aloittamista 1.8.2018 ei voida taata kaupungin vähentyneen lapsiluvun vuoksi.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Luomme yritysystävällisen imagon.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Varhaiskasvatuksen ja yritysten välisen vuoropuhelun kehittäminen.	Tapaamme yrittäjiä keskustellaksemme varhaiskasvatusyksiköiden aukioloaikatarpeista ajatellen yrityksissä työskenteleviä vanhempia.	Osavuosikatsaukset.	Varhaiskasvatuspäälikkö ja päiväkodin johtajat.

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Varhaiskasvatuspalvelujen järjestäminen vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.	Päiväkotiverkkoselvitys varhaiskasvatuksen riittävän paikkamäärän varmistamiseksi.	Päiväkotiverkkoselvitys.	Varhaiskasvatuspäälikkö ja päiväkodin johtajat yhteistyössä tukipalvelujen kanssa.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Varhaiskasvatuksen suunnittelu, toteutus ja kehittäminen yhdessä asukkaiden kanssa.	Teemme käyttäjäkyselyjä sekä saadaksemme palautetta että kuullaksemme käyttäjien mielipiteitä uusien päätösten valmistelun edellä.	Osavuosisikatsaukset. Palautekyselyjen vastaukset julkaistaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti.	Varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodin johtajat.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Kulttuuritoiminnan järjestäminen päiväkodeissa yhteistyössä kulttuuritoimen ja kolmannen sektorin kanssa.	Suunnittelemme kulttuuripolun, jonka otamme käyttöön toimintavuonna 2018–2019.	Kulttuuripolkusuunnitelma.	Varhaiskasvatuspäällikkö ja päiväkodin johtajat yhteistyössä kulttuuritoimen kanssa.

5. Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Laadukas ja helposti saatavilla oleva varhaiskasvatuksemme saa näkyvyyttä.	Teemme yhteistyötä kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa saadaksemme lisää näkyvyyttä.	Osavuosisikatsaukset.	Varhaiskasvatuspäällikkö yhteistyössä kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Varhaiskasvatus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	948 889	849 000	744 400	754 077	763 880
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-7 388 930	-7 674 920	-7 746 285	-7 846 986	-7 948 997
<i>joista sisäiset</i>	-948 916	-1 130 192	-1 489 739	-1 509 105	-1 528 724
Toimintakate	-6 440 014	-6 825 920	-7 001 885	-7 092 909	-7 185 117
<i>joista sisäiset</i>	-948 916	-1 130 192	-1 489 739	-1 509 105	-1 528 724
Toimintakate ulkoinen	-5 335 234	-5 695 728	-5 512 146	-5 583 804	-5 656 393

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous- suunnitelma 2019	Talous- suunnitelma 2020
0–6-vuotiaiden määrä	932	800	765	770	775
Päivähoidossa					
Lapsia	551	540	560	580	585
euroa/lapsi, netto	6 560 ulk. (9 056+sis.)	6 831 ulk.	6 364 ulk.		
Ryhmäperhepäivähoidossa					
Lapsia	28	20	20	20	20
euroa/lapsi, netto	8 373 ulk. (9 512+sis.)	10 270 ulk.	9 149 ulk.		
Perhepäivähoidossa					
Lapsia	23	12	12	4	0
euroa/lapsi, netto	9 333 ulk. (10 103+sis.)	15 343 ulk.	15 188 ulk.		
Yhteensä päivähoitossa					
tukea tarvitsevia lapsia	182	115	145	147	149
vuorohoidossa olevia lapsia	13	12	15	15	15
Kotihoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	200	185	185	185	185
Kuntalisä, perheitä	204	170	185	185	185
Yksityisen hoidon tuet					
Lakisääteinen, lapsia	21	23	23	12	12
Kuntalisä/lapsi	21	23	23	12	12
Avoin varhaiskasvatus					
Treffis/perheitä/vuosi	164	170	170	170	170
Lapsia leikkikerhoissa	35	30	20	20	20

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Koulutus

Vastuuhenkilö: koulutuspäällikkö ja rehtorit

Vastuualueen tehtävät

Koulutuksen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu esi- ja perusopetuksen järjestäminen sekä perusopetukseen valmistavan opetuksen järjestäminen. Tämän lisäksi ylläpidämme aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä järjestämme kerhotoimintaa.

Tarjoamme tasokkaita koulutuspalveluja lähellä kuntalaista. Panostamme hyvään johtajuuteen sekä ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilökuntaan. Toiminta on oppilaskeskeistä ja rakentuu yhteiselle vuoropuhelulle.

Kannustamme oppilaita myönteisiin oppimiskokemuksiin jolloin into elinikäiseen oppimiseen herää. Opetamme oppilaita arvioimaan ja pohtimaan asioita kriittisesti, luomaan uutta kulttuuria sekä uudistamaan ajattelu- ja toimintatapaa. Kannustamme oppilaita ilmaisemaan mielipiteitään sekä osallistumaan päätöksentekoon.

Lukuvuoden 2017–2018 teemana on Luova koulu. Syyslukukauden aikana keskitymme juhluvuo-
den teemaan Suomi 100. Kevätlukukaudella teemana on demokratia.

Opetuksessa ja kerhotoiminnassa varmistamme, että huolenpito on riittävä ja että puutemme nopeasti ja systemaattisesti epäkohtiin. Koulu pyrkii yhteistoimintaan muiden toimijoiden kanssa.

Perusopetus antaa oppilaille valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Syksyllä 2016 vuosiluokille 1–6 voimaan astuneen opetussuunnitelman mukaista toimintaa kehitetään. Perusopetuksen uusi opintosuunnitelma painottaa oppimisen eheyttämistä ja laaja-alaisen osaamisen tunnistamista. Eheyttämiskeinoja, kuten monialaisia koulun ulkopuolisissa ympäristöissä toteutettavia oppimiskokonaisuuksia on erityisen hyvä toteuttaa kyläkouluissa ja Loviisalla on tässä valtakunnallisesti paljon annettavaa.

Otamme opetussuunnitelman käyttöön asteittain vuosiluokille 7 ja 8.

Lovisanejdens högstadiumin ja Koskenkylän koulujen suunnitelmat valmistuvat ja koulujen rakentaminen alkaa.

Muut koulutukseen vaikuttavat toimenpiteet ovat uuden liikuntahallin suunnittelu sekä jäähallin korjaus.

Koulukuraattori ja -psykologit siirretään perusturvakeskukselta sivistyskeskukselle 1.1.2018 alkaen. Hallinnollisesti nämä henkilöt on sijoitettu koulutuksen vastuualueelle, mutta he huolehtivat myös opiskeluhoitopalveluista toisella asteella. Loviisan päätös kehittää kyläkoulujaan on valtakunnallisesti ja kansainvälisesti poikkeuksellinen. Valtakunnallisesti päätöksen mukaista kehitystoimintaa hyödynnetään markkinoitaessa Loviisaa asuinpaikkana. Kansainvälisesti kyläkoulupäätös yhdistettynä suomalaisen koulujärjestelmän maineeseen ja edistykselliseen opetussuunnitelmaan tarjoaa loviisalaiskouluille erinomaisia kansainvälistymismahdollisuuksia uusien hankkeiden kautta.

Riskiarvio

- Jatkokoulutuksen kustannukset nousevat, kun Osaava/Kunnig-hanke päättyi 31.5.2017.
- Jos hankerahoitus lopetetaan esimerkiksi tasavertaisuushankkeelta, emme kykene ylläpitämään samaa toimintaa omin varoin.
- Aivan liian pienet opetusryhmät aiheuttavat haasteita opetusjärjestelyissä esimerkiksi esikouluopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnan osalta.
- Lisääntyvät oppilasmäärät erityisesti keskustan kouluissa voivat aiheuttaa suuria opetusryhmiä sekä puute opetustiloista.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Luomme yritysystävällisen imagon.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Koulutuksen ja yrittäjien välisen vuoropuhelun kehittämisen.	Kehitämme työtapoja ja menetelmiä, jotka mahdollistavat yrittäjien osallistumisen toimintaamme mm. yrittäjyyskasvatuksen, Nuoren Yrittäjyyden sekä tet-jaksojen kautta.	Mahdollistamme laajemman yhteistyön eri muodoissa yrittäjien kanssa.	Koulutuspäällikkö, rehtorit yhteistyössä yrittäjien kanssa.

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide t	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Pyrkimys lisätä lasten, oppilaiden, opiskelijoiden ja nuorten määrää toiminnassamme.	Jotta voimme houkutella useampia uusia asukkaita, tarjoamme monipuolisen kouluverkon, turvallisen ympäristön, laadukkaan opetuksen sekä korkeatasoisen ja tehokkaan koulutuksen opetushenkilöstölle.	Seuraamme lasten, oppilaiden, opiskelijoiden ja nuorten määrän kehitystä toiminnassamme.	Koulutuspäällikkö ja rehtorit.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Koulutuksen kehittäminen vuorovaikutuksessa oppilaiden ja huoltajien kanssa.	Osallistamme koulua aktiiviseen yhteistyöhön ympäröivän yhteisön kanssa. Pyydämme asukkaiden näkemyksiä ja palautetta toiminnassamme keskuksen arviointisuunnitelman pohjalta. Kehitämme oppilaskuntatoimintaa ja hyödynnämme sosiaalista mediaa.	Arvioimme toiminnan niitä osia, jotka mainitaan arviointisuunnitelmassa.	Keskuksen johtaja, koulutuspäällikkö ja rehtorit.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Toimintamme järjestäminen niiltä osin kuin mahdollista yhteistyössä yhdistysten ja asukkaiden kanssa.	Suunnittelemme ja toteutamme toimintaa monialaisesti eri verkostoissa siten, että se tukee asukkaiden hyvinvointia mm. – kulttuuripolun – aamu- ja iltapäivätoiminnan – kerhotoiminnan – eri hankkeiden ja aktiviteettien avulla.	Mahdollistamme kolmannen sektorin ja asukkaiden kanssa laajennetun yhteistyön eri muodoissa.	Koulutuspäällikkö ja rehtorit.

5. Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Koulutuksen näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen.	Rekrytoimme ammattitaitoista ja osaavaa henkilökuntaa. Teemme yhteistyötä kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa vetovoimaisuuden lisäämiseksi. Tuomme aktiivisesti esiin vahvuuksiamme ja hankkeitamme.	Olemme aktiivinen toimija, jolla on positiivista näkyvyyttä mediassa ja sosiaalisessa mediassa.	Koulutuspäällikkö, rehtorit ja kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	1 433 628	1 080 735	1 164 949	1 180 093	1 195 435
<i>joista sisäiset</i>	1 365	2 610			
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-15 559 390	-16 250 027	-15 907 707	-16 364 507	-16 827 245
<i>joista sisäiset</i>	-2 742 714	-2 762 981	-3 169 457	-3 210 660	-3 252 398
Toimintakate	-14 125 762	-15 169 292	-14 742 758	-15 184 414	-15 631 810
<i>josta sisäiset</i>	-2 741 350	-2 760 371	-3 169 457	-3 210 660	-3 252 398
Toimintakate ulkoinen	-11 384 412	-12 408 921	-11 573 301	-11 973 754	-12 379 412

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous- suunnitelma 2019	Talous- suunnitelma 2020
Määrä					
Kouluja	15	15	15	15	15
Esikoulu/integroitu/oppilaita	5/14	5/18	5/16		
Esikouluryhmät/oppilaita	11/142	11/143	11/155	127	130
Perusopetuksen ryhmiä/oppilaita	107/1 477	105/1 481	105/1 455	1 450	1 413
Erityisen tuen piiriin siirrettyjä, %	9,1		8,9 %		
Perusopetuksen oppilaita/koulunkäyntiavustaja	40,8				
Talous					
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	5 387 ulk.	5 965 ulk. (6 649+sis.)	5 235 ulk.		
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	645	874	800		
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 853 ulk. (9 960+sis.)	7 751 ulk.	7 297 ulk.		
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	925	900	935		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja, rehtorit

Vastuualueen tehtävät

Vastuualueen tavoitteena on lukiokoulutuksen turvaaminen sekä suunnitelmallinen opiskelijarekrytointi ja näkyvyyden parantaminen. Lisäksi toimintaa kehitetään aktiivisesti mm. luomalla yhteistyöverkostoja ja kehittämällä esimerkiksi yrittäjyyskasvatusta, opettajien ja opiskelijoiden tietojen ja viestintätekniikkataitoja (TVT) ja joustavia opetusmenetelmiä. Lukiot valmistautuvat ylioppilaskirjoitusten sähköistymiseen, joka käynnistyi joidenkin aineiden kohdalla vuonna 2016 ja suunnitelmien mukaan toteutuu täysimääräisesti vuonna 2019. Lukiot antavat opiskelijoille laadukasta ja ajanmukaista opetusta, joka mahdollistaa hyvät jatko-opintomahdollisuudet.

Toisen asteen koulutuksen kohdalla suunnittelukaudella tapahtuneet suuria rakenne- ja valtionosuusmuutoksia. Tehtävänä on kuitenkin, yhtenä aktiivisena toimijana, turvata hyvät toisen asteen koulutuksen mahdollisuudet kaupungin nuorille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Vastuualue pyrkii panostamaan alueelliseen yhteistyöhön ja lisäämään lukiokoulutuksen vetovoimaa. Yhteistyöllä muiden oppilaitosten (lukioiden ja ammattioppilaitosten), yritysten, yhtymien ja muiden laitosten kanssa voidaan opiskelijoille tarjota laajempi ja monipuolisempi kurssitarjonta.

Koulukuraattori ja -psykologit siirretään perusturvakeskukselta sivistyskeskukselle 1.1.2018 alkaen. Hallinnollisesti nämä henkilöt on sijoitettu koulutuksen vastuualueelle, mutta he huolehtivat myös opiskeluhuoltopalveluista toisella asteella.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Kehitämme lukion toimintakulttuuria opetussuunnitelman mukaisesti tukeaksemme opiskelijoiden hyvinvointia, jaksamista ja osallisuutta. Lisäämme vuorovaikutusta lukion sisällä ja suhteessa ympäröivään yhteiskuntaan. Tavoitteena on joustava ja tehokas resurssien käyttö.

Toisen asteen ammattikoulutuksessa toteutetaan ja toimeenpannaan rakenteellisia muutoksia. Tarkoitus on, että tulevat omistajakunnat löytävät yhteisiä strategisia ratkaisuja toisen asteen ammattikoulutuksen tilajärjestelyissä, koulutuslinjoissa ja muissa käytännön kysymyksissä.

Riskiarvio

- Valtionosuuksien osuus on pieni (muutos laskelmakaaviossa).
- Lukiokoulutukseen hakeutuvien määrä mahdollisesti vähenee, mikä johtaa tämän koulumuodon vetovoiman heikentymiseen.
- (Opettajien) rekrytointi on haastavampaa pienissä lukioissa.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Luomme yritysystävällisen imagon.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Yhteistyön laajentaminen yrittäjien kanssa opetussuunnitelman mukaisesti.	Yrittäjyys ja yrittäjät saavat enemmän näkyvyyttä lukioiden arjessa.	Osavuosikatsaukset.	Rehtorit ja opettajat.

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lukiokoulutuksen näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen tarjoamalla tasokkaita palveluja lähellä kuntalaista.	Yhteistyötä kansalaisopiston ja alueen muiden lukioiden kanssa laajennetaan.	Osavuosikatsaukset.	Sivistysjohtaja, rehtorit ja opettajat.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Yhteistyön laajentaminen muiden toimijoiden ja eri ikäryhmien kanssa.	Lukiot tekevät enemmän yhteistyötä yhteiskunnan eri ikäryhmien kanssa.	Osavuosikatsaukset.	Rehtorit ja opettajat.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Avoimen vuorovaikutuksen säilyttäminen kolmannen sektorin ja asukkaiden kanssa.	Lukiot tekevät enemmän yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa.	Osavuosikatsaukset.	Sivistysjohtaja, rehtorit ja opettajat.

5. Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lukioiden verkkosivujen vetovoiman lisääminen ja lukioiden näkyvyys sosiaalisessa mediassa.	Lukiot lisäävät näkyvyyttään ja vetovoimaansa verkossa.	Osavuosikatsaukset.	Rehtorit ja opettajat.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Lukio ja ammatillinen koulutus

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	108 547	88 210	67 000	67 871	68 753
<i>joista sisäiset</i>	384	710			
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 364 709	-1 762 627	-1 582 227	-1 602 796	-1 623 632
<i>joista sisäiset</i>	-353 474	-361 305	-233 510	-236 546	-239 621
Toimintakate	-1 256 162	-1 674 417	-1 515 227	-1 534 925	-1 554 879
<i>joista sisäiset</i>	-353 090	-360 595	-233 510	-236 546	-239 621
Toimintakate ulkoinen	-1 256 162	-1 313 822	-1 281 717	-1 298 379	-1 315 258

Lukioiden yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous- suunnitelma 2019	Talous- suunnitelma 2020
Opiskelijoita	190	196	192	194	194
Opetustunteja	370	374	374	374	374
Netto, euroa/opiskelija	6 830 ulk. (9 319 +sis.)	6 762 ulk.	6 404 ulk.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilö: sivistysjohtaja ja rehtori

Vastuualueen tehtävät

Alueopistot, Lovisa svenska medborgarinstitut ja Valkon kansalaisopisto tarjoavat vapaasta sivistystyöstä säädetyn lain mukaista opetusta kolmessa kunnassa (Lapinjärvellä, Loviisassa ja Pyhtäällä). Elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti kurssitarjonta suunnataan kaikenikäisille opiskelijoille ja monenlaisille kohderyhmille, joskin pääkohderyhmänä ovat aikuiset.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Vahvistamme alueellisia opistoja kansallisen ohjauksen edellyttämällä tavalla. Vahvistamme yhteistyöverkostoja. Opistot kehittävät toimintaansa itsearviointimalli CAFin (Common Assessment Framework) avulla.

Riskiarvio

Henkilöstöohjelmaan ja tiloihin liittyvien muutosten ennakointi.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Käyttäjryhmien saavuttaminen.	Toimintakuvaukseen sisältyvä kurssisuunnitteluprosessi / CAF.	CAF	Rehtori ja vakituiset opettajat.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Ajanmukaisen, arkeen elämyksiä antavan opetuksen tarjoaminen.	Toimintakuvaukseen sisältyvä opetus-/oppimis-/arviointiprosessi /CAF.	CAF	Rehtori ja vakituiset opettajat.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Lähiopetuksen tarjoaminen kaikille elinikäisen oppimisen periaatteen mukaisesti.	Alueellisten opistojen malli: Toimintakuvaukseen sisältyvä opetus-/oppimis-/arviointiprosessi / CAF.	CAF	Rehtori ja vakituiset opettajat.

5. *Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.*

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Toimintamme näkyvyys ja kysynnän ohjaama tarjonta.	Toimintakuvaukseen sisältyvä kurssisuunnittelu- ja markkinointiprosessi / CAF.	CAF	Rehtori ja vakituiset opettajat.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Vapaa sivistystyö

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	248 715	224 200	220 600	223 468	226 373
<i>joista sisäiset</i>	7 818	3 500	3 500	3 546	3 592
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-1 015 540	-1 037 691	-988 487	-1 001 337	-1 014 354
<i>joista sisäiset</i>	-64 211	-63 244	-53 929	-54 630	-55 340
Toimintakate	-766 824	-813 491	-767 887	-777 869	-787 982
<i>josta sisäiset</i>	-56 393	-59 744	-50 429	-51 085	-51 749
Toimintakate ulkoinen	-710 432	-753 747	-717 458	-726 785	-736 233

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous- suunnitelma 2019	Talous- suunnitelma 2020
Opiskelijoita	1 274 (Mi) + 1 666 (Vako) = 2 940	1 440 (Mi) + 1 880 (Vako) = 3 320	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300	1 450 (Mi) + 1 850 (Vako) = 3 300
Opetustunteja	4 871 (Mi) + 6 818 (Vako) = 11 689	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500	5 500 (Mi) + 7 000 (Vako) = 12 500
Nettokustannukset, euroa/opiskelija	242 ulk. (282 + sis.)	227 ulk.	217 ulk..		
Nettokustannukset, euroa/opetustunti	63 ulk. (71 + sis.)	60 ulk.	57 ulk.		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Vapaa-aikatoimi

Vastuuhenkilö: kulttuuri ja vapaa-aikatoimen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vapaa-aikatoimi luo edellytykset kuntalaisen liikunnalle tukemalla seuratoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja, järjestämällä ohjattua liikuntaa seuratoiminnan ulkopuolelle jääville kuntalaisille, kuten erityisryhmille, ja kehittämällä terveyttä edistävää liikuntaa.

Loviisan nuorisotyöhön kuuluu nuorten kasvatuksellinen ohjaus, laaja nuorisotilatoiminta, paikallisten nuorisoyhdistysten toiminnan ja tilojen tukeminen, etsivä nuorisotyö, osallistuminen joustavaan perusopetukseen (JOPO), ohjatun toiminnan järjestäminen nuorille sekä nuorisovaltuuston toiminta.

Kaupungin vahtimestaripalvelu on osa vapaa-aikatoimea. Siihen kuuluvat Agricola-hallin ja liikuntahallin arki-iltavahtimestarit, kaupungin sisäisen postin kuljetus sekä kaupungin irtaimiston hoito ja siirtotyöt.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Vapaa-aikatoimen tavoitteena ovat toimivat nuoriso- ja liikuntapalvelut, jotka palvelevat kaupungin asukkaita tasavertaisesti koko kunnan alueella. Vapaa-aikalautakunta myöntää toiminnan perusteella tukea yhdistyksille ja erityisryhmille.

Nuorisopalvelut ylläpitää nuorisotiloja, on yhteistyössä koulujen kanssa, järjestää kerhoja ja leirejä, järjestää tapahtumia nuorille ja tekee yksilöllistä nuorisotyötä. Nuorisovaltuusto pyrkii saamaan nuorten äänen kuuluville kaupungissa.

Etsivän nuorisotyön tavoite on löytää tuen tarpeessa olevia nuoria ja auttaa heitä käyttämään sellaisia palveluja ja muuta tukea, joka edistää nuorten kasvua ja itsenäistymisprosessia.

Liikuntapalvelut aktivoi asukkaita ja järjestää urheilu- ja liikuntatoimintaa eri ryhmille ja ikäluokille. Liikuntapalvelut tarjoaa liikunnanohjausta ja maksuttomia salivuoroja yhdistysten ohjatulle lapsi- ja nuorisoliikunnalle.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Edellyttäen että kaupunki saa ulkopuolista ESR-rahoitusta (Euroopan sosiaalirahastolta), Loviisassa käynnistetään Ohjaamo-toiminta vuoden 2018 alussa. Ohjaamo on monipuolinen informaatio- ja neuvontatoimisto 15–29-vuotiaille nuorille. Ohjaamossa työskentelee eri alojen asiantuntijoita, jotka palvelevat mielellään nuoria ja heidän perheitään. Ohjaamossa on saatavilla muun muassa seuraavia palveluja:

- yksilöllistä neuvontaa elämän eri vaiheissa
- apua työtä, työkokeilupaiikkaa tai opiskelupaikkaa hakevalle nuorelle
- tukea talousasioissa ja apua nuorelle erilaisten lomakkeiden täyttämässä
- asunnonhankintaan ja asumiseen liittyvä neuvoja
- hyviä vinkkejä vapaa-ajantoimintaan, yrittäjyyteen ja hyvinvointiin liittyen.

Urheiluhalli on vanha ja siellä on ollut ongelmia sisäilman kanssa. Uuden urheiluhallin suunnittelu aloitetaan suunnittelukauden aikana.

Kaupungin jäähalli (tekojää ja pressukatto) on vanha, pieni ja epätarkoituksenmukainen. Uuden jäähallin suunnittelu aloitetaan suunnittelukauden aikana.

Riskiarvio

- Uuden henkilöstön rekrytointi. Toimintaa täytyy mahdollisesti vähentää ja rajoittaa, jos uutta henkilöstöä ei saa palkata henkilöstön jäädessä eläkkeelle tai irtisanoutuessa.
- Urheiluhalli on vanha kiinteistö, jossa on sisäilmaongelmia.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Luomme yritysystävällisen imagon.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Vapaa-aikapalvelujen ja yrittäjien välisen vuoropuhelun kehittäminen.	Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorille mahdollisuuden tutustua yrityksiin ja työelämään, kehottaa nuoria solmimaan oppisopimuksia, auttaa kesätöiden haussa ja avustaa yritysten ja nuorten välisessä vuoropuhelussa.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäminen ja kehittäminen vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.	Vapaa-aikatoimella on yhteisiä hankkeita koulutuksen kanssa ja se auttaa kouluja ja päiväkoteja tapahtumien järjestämisessä. Nuorisotyöntekijät ja etsivä nuorisotyö käyvät kouluissa säännöllisesti. Vapaa-aikatoimi järjestää erilaisia tapahtumia oppilaille ja lapsille.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Toiminnan suunnittelu, toteutus ja kehittäminen yhdessä asukkaiden kanssa.	Kuuntelemme asukkaita herkillä korvalla ja olemme joustavia. Voimme suunnitella toimintaa kuntalaisten toiveiden pohjalta. Monipuolinen informaatio- ja neuvontatoimisto Ohjaamo 15–29-vuotiaille nuorille avataan Loviisassa. Nuorisovaltuusto toimii nuorten äänitorvena.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan järjestäminen vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa painopisteenä ennaltaehkäisevä työ ja hyvinvointi.	Järjestämme yhdistysiltoja ja -kokouksia. Teemme aktiivista yhteistyötä yhdistysten ja muiden toimijoiden kanssa. Myönnämme nuoriso- ja urheiluseuroille toiminta- ja hanketukea. Tarjoamme maksuttomia tiloja alle 18-vuotiaiden nuorten ohjatulle liikuntatoiminnalle liikuntapaikoillamme. Täydennämme urheil- ja nuorisoseurojen toimintaa. Etsivä nuorisotyö jäljittää syrjäytymisvaarassa olevia nuoria.	Osavuosikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

5. Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Hyvän ja helposti saavutettavan peruspalvelumme näkyvyys.	Teemme yhteistyötä kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa suuremman näkyvyyden saavuttamiseksi. Miellä on omat Facebook-sivut, joilla markkinoimme toimintaamme ja ylläpidämme vuoropuhelua asiakkaidemme kanssa.	Osavuosikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Vapaa-aikatoimi

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	187 178	336 400	205 530	208 202	210 909
<i>joista sisäiset</i>		152 600			
Valmistus omaan käyttöön	138				
Toimintakulut	-1 589 984	-1 841 057	-1 967 816	-1 993 397	-2 019 311
<i>joista sisäiset</i>	-854 980	-1 029 772	-968 242	-980 829	-993 580
Toimintakate	-1 402 668	-1 504 657	-1 762 286	-1 785 195	-1 808 402
<i>joista sisäiset</i>	-854 980	-877 172	-968 242	-980 829	-993 580
Toimintakate ulkoinen	-547 688	-627 485	-794 044	-804 366	-814 822

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous- suunnitelma 2019	Talous- suunnitelma 2020
Myönnetyt avustukset/asukas					
Liikuntatoiminta	3,6	3,1	3,2		
Nuorisotoiminta	1,8	1,9	1,9		
Nuorisotilojen aukiolo: iltoja/viikko	12	13	12		
Nuoria/nuorisotila/viikko					
Forum	20	25	20		
muut nuorisotilat	12	15	13		
Liikuntahallien käyttöaste					
Liikuntahalli					
myönnettyjä liikuntavuoroja		46	40		
yhdistyksiä		7	7		
ryhmiä		25	25		
Agricolahalli					
myönnettyjä liikuntavuoroja			45		
yhdistyksiä			15		
ryhmiä			32		
Jäähalli					
myönnettyjä liikuntavuoroja			40		
yhdistyksiä			9		
ryhmiä			17		
Vapaa-aikapalveluiden järjestämiä					
nuorisokerhoja		5	8		
leirejä		6	5		
etsivä nuorisotyön ryhmät			13		
liikuntakerhoja, lapset ja nuoret		6	7		
tapahtumia		22	25		
aikuisryhmiä		21	22		
liikuntaneuvonta		2	12		

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: kulttuuri- vapaa-aikapäällikkö

Vastuualueen tehtävät

Kulttuuritoiminnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa Loviisassa. Kaupungin tehtävänä on myös järjestää kunnan asukkailla mahdollisuuksia taiteen perusopetukseen sekä harrastusta tukevaan opetukseen taiteen eri aloilla (laki kuntien kulttuuritoiminnasta 728/1992).

Kirjastotoiminnan tehtävänä ja tavoitteena on kirjastolain mukaisesti edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, tiedon saatavuutta ja käyttöä, lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa, mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, sekä aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus. (laki yleisistä kirjastoista 1492/2016).

Museotoiminnan tavoitteena on ylläpitää ja vahvistaa väestön ymmärrystä kulttuuristaan, historiastaan ja ympäristöstään. Museoiden tulee edistää kulttuuri- ja luonnonperintöä koskevan tiedon saatavuutta tallentamalla ja säilyttämällä aineellista ja visuaalista kulttuuriperintöä tuleville sukupolville, harjoittamalla siihen liittyvää tutkimusta, opetusta ja tiedonvälitystä sekä näyttely- ja julkaisutoimintaa (museolaki 877/2005).

Almintalon kehittämistä jatketaan aktiiviseksi ja monipuoliseksi kulttuurikeskukseksi. Almintalossa järjestetään erilaisia kulttuuritapahtumia ja näyttelyitä eri kulttuuritoimijoiden ja kaupungin järjestäminä. Almintalo on koko kaupungin yhteinen kulttuurihanke, joka tuo positiivista näkyvyyttä kaupungille.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

- Luomme yritysystävällisen imagon.
- Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.
- Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.
- Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.
- Sivistyskeskuksen toiminta saa lisää näkyvyyttä kaupungin markkinoinnissa.

Vastuualueen toiminnan painopisteenä on tarjota kuntalaisille ja muille kävijöille kulttuurielämyksiä, tietoa sekä ystävällistä ja asiantuntevaa palvelua. Laajempaan tavoitteena on lisätä asukkaiden viihtyvyyttä ja paikkakunnan vetovoimaisuutta. Kynnyksen on oltava matala erilaisiin tapahtumiin osallistumiselle ja kulttuurilaitoksissa vierailuille. Toiminta kohdistuu kaikille ikäryhmille vauvasta vaariin, joten toiminnassa tulee huomioida erilaiset tarpeet ja monenlaiset toiveet.

Kulttuuritoiminnan painopisteenä on edistää paikkakuntalaisten mahdollisuuksia kulttuurielämyksiin muun muassa järjestämällä erilaisia kulttuuriaktiviteetteja. Kulttuuritoimi tekee yhteistyötä ja tukee kulttuuritoimijoita avustusten ja yhteisten hankkeiden muodossa. Kulttuuritoimi haluaa aktiivisesti kehittää kaupungin kulttuurielämää. Museot ja kirjastot tarjoavat harkitun yhdistelmän elämyksiä ja tietoa. Vaivaton saatavuus ja käyttäjänäkökulma ohjaavat toimintaa. Tilojen on oltava viihtyisiä, selkeitä ja kaikille avoimia. Ydintoimintoja täydentämään järjestetään pienempiä tapahtumia.

Työ Almintalon kehittämisestä monipuoliseksi kulttuurikeskukseksi jatkuu. Sibeliuspäiviä arvioidaan ja uusitaan suuremman yleisön tavoittamiseksi. Kaupungin perusopetuksen oppilaille tarkoitettua kulttuuripolkua kehitetään. Kulttuuripolkua aletaan järjestää myös päiväkodeille.

Kaupungin kulttuuriyössä noudatetaan kulttuuripoliittista ohjelmaa ja sen tavoitteita.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Itä- ja Länsi-Uudenmaan kirjastojen yhteistyö tiivistyy yhteisen Helle-kirjastokokoelman avulla. Helle-kirjastoon kuuluvat Askola, Hanko, Inkoo, Lapinjärvi, Loviisa, Myrskylä, Pornainen, Porvoo, Pukkila, Raasepori, Sipoo ja Siuntio.

Loviisan pääkirjaston sisäilmaselvitykset jatkuvat ja tehdään päätös siitä, missä toimintaa tulevaisuudessa jatketaan.

Museo aloittaa digitalisointisuunnitelman laatimista.

Riskiärvio

Pääkirjaston sisäilmaongelmat tulevat vaikuttamaan Loviisan keskustan kirjastotoimintaan monen vuoden aikana. Pääkirjaston toiminnalle tulee löytää tilat Loviisan keskustasta, jossa pääkirjasto voi toimia tulevina vuosina. Henkilökunnan ja asiakkaiden oireilun ja terveysongelmien johdosta pääkirjasto ei voi jatkaa toimintaansa nykyisessä rakennuksessa ilman laajempaa korjausta.

Kulttuuritoimintaa joudutaan mahdollisesti vähentämään ja rajoittamaan, jos kulttuuritoimi ei saa palkata uutta henkilökuntaa eläkkeelle siirtymisten ja irtisanoutumisten yhteydessä.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Luomme yritysystävällisen imagon.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Vuorovaikutuksen kehittämisen kulttuuritoimen ja yrittäjien välillä.	Järjestämme kulttuuri-tapahtumia, näyttelyitä ja konsertteja jotka houkuttelevat ihmisiä paikalle ja siten siitä hyöttyy paikkakunta, Loviisan näkyvyys ja elinkeinoelämä. Huomioimme yrittäjien toivomukset toiminnan suunnittelussa ja toteuttamisessa.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

2. Varhaiskasvatus ja koulutus houkuttelevat lisää lapsia, oppilaita ja opiskelijoita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Varhaiskasvatuksen ja koulutuksen järjestäminen ja kehittäminen vuorovaikutuksessa huoltajien kanssa.	Kulttuuritoimi järjestää kulttuuripolun kaikille perusopetuksen oppilaille ja varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. Kulttuuritoimi tekee aktiivista yhteistyötä koulujen ja päiväkotien kanssa. Kulttuuri-, kirjasto- ja museotoiminnot järjestävät tapahtumia, konsertteja, satutuokioita ja museokäyntejä oppilaille ja lapsille.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö sekä kirjastojohtaja.

3. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden kanssa.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Toimintamme suunnittelu, toteuttaminen ja kehittäminen yhdessä asukkaiden kanssa.	Kuuntelemme asukkaita herkillä korvalla ja olemme joustavia. Voimme suunnitella toimintaa kuntalaisten toiveiden pohjalta. Kaupungin kulttuuritarjonta on laaja ja kattaa koko kaupungin.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

4. Aktivoimme kolmatta sektoria ja asukkaita.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoiminnan järjestäminen vuorovaikutuksessa asukkaiden kanssa, pääpainona ennaltaehkäisevä työ ja hyvinvointi.	Järjestämme yhdistyskokouksia, yhteistyökokouksia ja teemailtoja. Myönnämme kulttuuriyhdistyksille ja kulttuuritoimijoille avustuksia. Teemme aktiivista yhteistyötä kulttuuritoimijoiden kanssa. Tarjoamme näyttelytiloja taiteilijoille. Käytämme paikallisia taiteilijoita erilaisien tapahtumien yhteydessä.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.

5. Kaupungin markkinoinnissa sivistyksen toiminta saa lisää näkyvyyttä.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/Seuranta
Hyvien ja helposti saatavilla olevien peruspalvelujemme näkyvyys.	Kulttuuritoimi markkinoi monipuolisesti tapahtumiaan. Teemme yhteistyötä kaupungin viestintä- ja markkinointiyksikön kanssa saadaksemme lisää näkyvyyttä. Kirjastot käyttävät kaupungin verkkosivustoa, omaa Facebook-sivuaan sekä Instagram-tiliään tavoittaakseen asukkaita.	Osavuosisikatsaukset.	Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö sekä kirjastojohtaja.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat

Kirjasto- ja kulttuuritoimi

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	108 512	117 046	95 025	96 260	97 512
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön	1 558				
Toimintakulut	-1 811 434	-1 945 190	-1 861 891	-1 886 096	-1 910 615
<i>joista sisäiset</i>	-407 987	-409 362	-410 826	-416 167	-421 577
Toimintakate	-1 701 364	-1 828 144	-1 766 866	-1 789 836	-1 813 103
<i>joista sisäiset</i>	-407 987	-409 362	-410 826	-416 167	-421 577
Toimintakate ulkoinen	-1 293 377	-1 418 782	-1 356 040	-1 373 669	-1 391 526

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018	Talous-suunnitelma 2019	Talous-suunnitelma 2020
Nettokustannus, €/asukas, museotoiminta	8,9 € ulk.. (13,7 + sis.)	9,1 ulk.	9,3 ulk.		
Erikoisnäyttelyjä Komendantintalossa	4	4	4		
Erityistapahtumia Komendantintalossa	10	10	10		
Luetteloituneet esineet			500		
Museokävijöitä					
Komendantintalo	3 542	4 000	4 000		
Ruotsinpyhtään ruukki & Viirilä	14 136	9 500	14 000		
Almitalon toiminta					
– näyttelyitä		15	12		
– tapahtumia		50	40		
– kävijöitä		3 000	4 000		
Menot €/as.		3,08	4,74		
Tulot €/as.		0,97	0,33		
Nettokustannus, €/asukas, kulttuuritoiminta	28,6 ulk. (31,21+s)	29,8 ulk. *)	32,0 ulk.		
Kulttuuritapahtumia	65	65	65		
Nettokustannus, €/asukas, kirjastotoiminta	47,6 € ulk. (73 € sis.)	49,0 ulk.	47,6 ulk.		
Kirjastojen kokonaislainaus	190 680	197 000	185 000		
Lainausta/asukas	12,5	12,7	12,0		
Kirjastoyksiköitä	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa	4 kirjastoa 1 kirjastoauto 3 lukunurkkaa		

*) lukuun ei sisälly Suomi 100 -juhlavuoden määrärahat.

TEKNINEN KESKUS

Toimintaperiaatteet

Teknisen keskuksen tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihtyisyyttä ja turvallisuutta

- valvomalla ja ohjaamalla rakentamisen ja ympäristön käyttöä
- suojelemalla ympäristöä ja kulttuuriperintöä
- kehittämällä kaupungin rakennettua ympäristöä ja luonnonympäristöä
- kehittämällä maankäyttöä ja kaavoitusta
- ylläpitämällä ajan tasalla olevat, teknisesti ja juridisesti luotettavat lakisääteiset kaavastot, kartastot ja rekisterit sekä muut tarvittavat tietokannat
- rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja
- rakennuttamalla toimitiloja
- huolehtimalla kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista.

Teknisen keskuksen tehtävänä on lisäksi yhteistyössä kehittämispalveluiden kanssa tukea ja edesauttaa elinkeino- ja muissa kehittämiskysymyksissä. Loviisan kaupunki huolehtii myös Lapinjärven rakennus- ja ympäristövalvonnasta.

Tekniseen keskuksen kuuluvat seuraavat vastuualueet:

- hallinto-, talous- ja toimistopalvelut
- rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu (osasto)
- kaupunkisuunnittelu (osasto)
- rakentaminen ja ylläpito (osasto).

Toiminnan painopisteet ovat

- asiakaslähtöiset, oikeat, laadukkaat ja kustannustehokkaasti toteutetut palvelut oikeaan aikaan.
- toimintatapojen jatkuva parantaminen (ja tuottavuuden lisääminen)
- ennakoitavissa oleva tasapainoinen talous
- toiminnan optimoiminen oman tuotannon ja ostopalvelujen välillä.

Riskiarvio

- Teknisen keskuksen suurimmat taloudelliset riskit liittyvät edelleen sisäilmaongelmiin. Ison rakennuksen sisäilmaongelma saattaa johtaa suuriin taloudellisiin seurauksiin. Myös vastaava ongelma pienemmässä rakennuksessa johtaa melko suuriin kustannuksiin.
- Katuverkon, kevyenliikenteenväylien ja jalkakäytävien kunto on parantunut viimeisten vuosien aikana ja mahdolliset niiden huonosta kunnosta johtuvat korvaukset ovat yleensä kohtuulliset.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (toimintakate on sitova kaupunginvaltuustoon nähden)

2115 Tekninen keskus

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Myyntituotot	201 550	167 011	504 211	510 766	517 406
Maksutuotot	321 046	327 100	312 700	316 765	320 883
Tuet ja avustukset	186 829	270 500	80 500	81 547	82 607
Vuokratuotot	6 937 953	6 927 405	6 405 508	6 488 780	6 573 134
Muut toimintatuotot	545 918	792 700	652 090	661 782	670 386
Toimintatuotot	8 193 297	8 484 716	7 955 008	8 059 639	8 164 415
<i>joista sisäiset</i>	6 349 387	6 348 475	5 821 448	5 898 342	5 975 020
Valmistus omaan käyttöön	12 573		124 124		
Henkilöstökulut	-3 729 769	-4 009 440	-3 857 278	-3 907 423	-3 958 219
Palveluiden ostot	-6 348 275	-6 543 907	-6 523 951	-6 608 762	-6 694 676
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 053 957	-3 008 031	-2 858 239	-2 895 396	-2 933 036
Avustukset	-7 050	-8 000	-6 500	-6 585	-6 670
Muut toimintakulut	-639 466	-585 229	-693 301	-702 314	-711 444
Toimintakulut	-13 778 518	-14 154 607	-13 939 269	-14 120 479	-14 304 046
<i>joista sisäiset</i>	-651 543	-607 015	-567 601	-574 980	-582 455
Toimintakate	-5 572 647	-5 669 891	-5 860 135	-6 060 840	-6 139 631
<i>josta sisäiset</i>	5 697 844	5 741 460	5 253 847	5 323 362	5 392 566
Toimintakate ulkoinen	-11 270 492	-11 411 351	-11 113 983	-11 384 202	-11 532 197
Poistot ja arvonalentumiset	-3 302 456	-3 090 449	-3 256 155	-3 256 155	-3 256 155

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2018 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Teknisen keskuksen toiminnan painopisteet

1. Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.

AVAINTAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Parannetaan yritystonttien houkuttelevuutta. Aktiivinen yhteistyö yrittäjien kanssa	Tontit ovat kilpailukykyisiä ja houkuttelevia. Paikalliset yrittäjät saavat tiedot teknisen keskuksen hankinnoista.	Esirakennamme osan tonteista ja poistamme vesi- ja kivi-ongelmat. Hankkeet pilkotaan tarpeeksi pieniin osiin mahdollisuuksien mukaan. Tiedotetaan yrittäjille mahdollisimman hyvin tulevista hankinnoista.	Tekninen johtaja ja yhdyskuntatekniikan päällikkö. Tekninen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

2. Päätöksenteko on ihmisläheistä, yrittäjäystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Joustava ja nopea palvelu- ja lupaprosessi.	Luvat ja päätökset tulevat nopeasti ja asiakasta autetaan ja ohjataan prosessin aikana.	Huomioidaan asiakkaan tarve ja asiakasta autetaan.	Tekninen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.

3. Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä sekä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Pidämme lähiympäristömme ja kiinteistömme kunnossa sekä kulttuuri- ja vapaa-aikan alueet houkuttelevina.	Lähiympäristöjen ja kiinteistöjen huoltotasoa nostetaan.	Ympäristöjen ja kiinteistöjen kokonaisvastuullisen hoidon tasoa nostetaan. Pitkäaikaistyöttömien työllistäminen maksimoidaan ja kolmannen sektorin osallistamista pyritään nostamaan.	Tekninen johtaja, tilapäällikkö ja yhdyskuntatekniikan päällikkö.

4. Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.

AVAINNAVOITE	Tavoitetaso	Toimintasuunnitelma	Vastuuhenkilöt
Taloudenpito on suunnitelmallista.	Talousarvion sitovat tavoitteet toteutuvat.	Seurataan talousarvion toteutumaa ja laaditaan ennusteita. Reagoidaan poikkeamiin.	Tekninen johtaja ja vastuualueiden päälliköt.
Toiminnan tehostaminen henkilökunnan hyvinvointi ja jaksaminen huomioiden.	Sairauspoissaolojen vähentyminen. Hyvinvointi ja motivoitunut henkilökunta.	Henkilökunnan työ määrä pysyy kohtuullisena. Selkeät tehtäväkuvat.	Tekninen johtaja, vastuualueiden päälliköt sekä esimiehet.

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuuhenkilö: tekninen johtaja

Vastuualueen tehtävät ovat

1. teknisen keskuksen muiden vastuualueiden palveleminen talouden hallinnassa ja raportoinnissa
2. teknisen keskuksen laskutus
3. kokous- ja asiahallinta
4. kopiopalvelut
5. toimistotarvikehankinnat
6. asiakaspalvelu.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. tyytyväiset ulkoiset ja sisäiset asiakkaat sekä muut yhteistyökumppanit
2. sujuva laskutus ja mutkaton yhteys asiakkaisiin
3. ajantasaisen selkeän taloustiedon tuottaminen
4. toiminnan taloudellisuus ja tehokkuus

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

1. Toimistotöiden uudelleenorganisointi mahdollista organisaatiouudistusta ajatellen ja keskuksen tarpeet huomioiden.
2. Keskuksen muuton vaikutus siihen kuinka kansliahenkilöstö sijoittuu fyysisesti uusissa tiloissa.
3. Eläköitymisiä toteutuu suunnittelukauden aikana – vaikuttaa koko keskuksen toimintatavoihin.

Riskiarvio

1. Jatkuvat muutokset työtehtävissä ja työympäristössä, säästäminen, epävarmuus, pitkittynyt päätöksenteko ja muun muassa eläkkeelle siirtymisistä aiheutuva töiden kasaantuminen vaikuttavat ihmisten jaksamiseen.
2. Eläkkeelle siirtyvien mukana siirtyy paljon hiljaista tietoa. Miten saamme päivitettyä tiedot työn jatkajille?

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Toiminnan tehostaminen henkilökunnan hyvinvointi ja jaksaminen huomioiden.	Työntekijät perehdytetään uusiin tehtäviin huolella. Yleistä viihtyvyyttä parannetaan ja me-henkeä korostetaan. Työn ulkoiset edellytykset turvataan mieluisilla toimivilla työ-pisteillä.	Yleisen hyvinvoinnin arvioiminen työssä. Poissaolojen väheneminen, toiminnan tehostuminen ja prosessien selkiytyminen. Uusien toimintatapojen omaksuminen.	Kehityskeskustelut ja henkilöstökyselyt. Tekninen johtaja ja taloussuunnittelija.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)

21150 Teknisen hallinto-, talous- ja toimistopalvelut

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	1 783	1 300	1 300	1 317	1 334
<i>joista sisäiset</i>	1 377				
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-456 938	-410 494	-386 850	-391 879	-396 973
<i>joista sisäiset</i>	-7 579	-8 268	-4 246	-4 301	-4 357
Toimintakate	-455 156	-409 194	-385 550	-390 562	-395 639
<i>joista sisäiset</i>	-6 202	-8 268	-4 246	-4 301	-4 357
Toimintakate ulkoinen	-448 954	-400 926	-381 304	-386 261	-391 282

Vastuualueen nimi: Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuuhenkilö: rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun vastuualueen päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Vastuualue hoitaa kahden eri viranomaisen, eli rakennusvalvontaviranomaisen ja ympäristönsuojeluviranomaisen erityislainsäädäntöön perustuvia tehtäviä. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävänä on rakentamisen valvonta ja ohjaaminen, ympäristön ja kulttuuriperinnön suojaaminen sekä kaupungin rakennetun ja luonnonympäristön kehittämisen ohjaaminen siten, että se tarjoaa kaupunkilaisille viihtyisän, turvallisen, terveellisen ja toimivan elinympäristön, joka samalla turvaa kestävän kehityksen periaatteiden toteutumisen.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

1. Asiakaslähtöisen palvelun kehittäminen ja toimintaprosessien parantaminen.
2. Valvonnan jatkuva tehostaminen ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti. Projektiluonteisessa valvonnassa painopisteenä ovat pohjavesialueiden suojelusuunnitelmassa tunnistetut riskikohteet.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet

Rakennusvalvonta:

Vetuma-hanke Trimblen kanssa. Nykyisin käytössä olevan kansalaisen tunnistus- ja maksamispalvelu Vetuman lakatessa on vastaava palvelu hankittava toimijalta. Toteutetaan kehitysprojekti Trimblen kanssa.

Maankäyttö- ja rakennuslain uudistusten ja esille tulleiden muutostarpeiden mukainen rakennusjärjestyksen päivittäminen.

Ympäristönsuojelu:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen koordinoima ilmanlaatus seuranta jatkuu (seurantakausi 2014–2018).

Suomenlahteen laskevien jokien kalataloudellinen edistämishanke, nk. jokitalkkarihanke, jatkuu (sopimuskausi 2017–2018).

Nutriflow Interreg Baltic Sea -hanke Loviisanjoen valuma-alueella tavoitteena käytännön toimenpitein vähentää Loviisanjoen ravinne päästöjä Loviisanlahteen (hankekausi 1.9.2015–28.2.2019).

Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu:

Kiinteistöverokertymän parantaminen projektityönä: Vertaillaan verottajan ja kaupungin kiinteistörekisterin rakennustietoja. Tarkastellaan laajennusten ja peruskorjausten tietoja. Saatetaan verottajan tietoon puuttuvat rakennusneliöt, puuttuvat rakennukset ja peruskorjaustiedot sekä parannetaan koko kaupungin rakennusrekisteriä.

Pohjavesialueilla ja vesistöjen ranta-alueilla sijaitsevien kiinteistöjen jätevesijärjestelmien tulee täyttää ympäristölainsäädännössä asetetut vaatimukset viimeistään 31.10.2019. Tällaisia kiinteistöjä on arviolta pitkälle yli toista tuhatta. Määräajan umpeutuminen vaatii suuren selvitystyöpanoksen jo vuoden 2018 aikana.

Molemmat projektit vaativat kiinteistökohtaista tarkastelua ja niiden yhtäaikainen toteuttaminen tuo synergiaetua. Selvitystyön aloittamiseksi palkataan määräaikainen projektityöntekijä.

Riskiarvio

Pieni henkilöstömäärä edellyttää kaikilta organisaation jäseniltä laajaa osaamista omissa ja kaikkien organisaation henkilöiden työtehtävissä. Pieni organisaatio on poikkeustilanteissa heikko – lyhytkin henkilöstövaje vaikeuttaa toimintaa merkittävästi.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Rakennusvalvonta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Asiakslähtöisen palvelun kehittäminen.	Asiakas tavoittaa henkilöstön nopeasti ja helposti puhelimitse, sähköisesti tai paikan päällä.	Puhelinajat ja yhteinen sähköposti on otettu käyttöön. Pidetään "Tule tapaamaan rakennustarkastajaa"-teemapäiviä.	Osavuosikatsaus. Johtava rakennustarkastaja.
Toimintaprosessien parantaminen.	Otetaan sähköinen kalenteri käyttöön, käytetään valvontaohjelmaa.	Sähköiset kalenterit on otettu käyttöön. Valvontaohjelmaan kirjaaminen on tehty maaliskuun loppuun mennessä.	Osavuosikatsaus. Johtava rakennustarkastaja.

Ympäristönsuojelu

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Ympäristönsuojelun valvonnan tehostaminen.	Luvanvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja valvotaan valvontasuunnitelman ja -ohjelman mukaisesti.	Tarkastukset on suoritettu valvontaohjelman mukaisesti. Määräaikaistarkastukset ja projektiluonteinen valvonta on kirjattu sähköiseen tietokantaan.	Osavuosikatsaukset ja valvontakertomus. Ympäristönsuojelusihteeri.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat) 21151 Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	297 530	307 811	310 811	314 852	318 945
<i>joista sisäiset</i>	22 561				
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-551 621	-676 413	-578 498	-586 018	-593 636
<i>joista sisäiset</i>	-32 510	-32 000			
Toimintakate	-254 090	-368 602	-267 687	-271 166	-274 692
<i>joista sisäiset</i>	-9 949	-32 000			
Toimintakate ulkoinen	-244 141	-366 602	-267 687	-271 166	-274 692

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto)

	TP 2016	TA 2017	TA 2018
Nettomenot/asukas			
– rakennusvalvonta	9,08	9,26	7,61
– ympäristönsuojelu	13,63	9,16	10,03
Lupatapahtumat ja lausunnot			
– rakennusvalvonta	330	350	330
– ympäristönsuojelu	103	130	130
Valvontakäynnit			
– rakennusvalvonta	1 236	1 000	1000
– ympäristönsuojelu	140	180	180

Vastuualueen avaintavoitteet, toimintasuunnitelmat sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta vuosille 2018–2020

Vastuualueen nimi: Kaupunkisuunnittelu

Vastuuhenkilö: kaupunginarkkitehti

Vastuualueen tehtävät

Kaupunkisuunnitteluosasto koostuu kahdesta erillisestä toimistosta; kaavoitus- ja arkkitehtitoimistosta sekä kiinteistö- ja paikkatietotoimistosta. Kaupunkisuunnitteluosaston tehtävänä on yhdyskuntarakenteen suunnitelmallinen ohjaus. Ydintehtäviin kuuluvat yleis- ja asemakaavojen laadinta, maapolitiikka, kiinteistöjen muodostaminen ja paikkatietoihin liittyvät palvelut. Lisäksi laaditaan ja ylläpidetään pohjakarttaa. Osastolla valmistellaan suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut sekä annetaan muun muassa rakennusluvista pyydetty lausunnot.

Vastuualueen toiminnan painopisteet

Toiminnan tavoitteena on tuottaa korkealaatuista kaupunkirakennetta. Rakennettua ja rakentamatonta ympäristöä kehitetään ottaen huomioon alueen historia ja luonto. Aktiivista asemakaavoitusta jatketaan. Systemaattinen asemakaavojen ajanmukaisuuden arviointi aloitetaan. Lisäksi tavoitteena on taata riittävä palvelu-, asuin-, liike- ja työpaikkatonttien tarjonta sekä riittävät lähivirkistysalueet. Maapolitiikkaa hoidetaan aktiivisesti. Paikkatieto-osaamista vahvistetaan. Kiinteistötoimitukset etenevät ennakkoidusti ja kiinteistörekisteriä hoidetaan lainmukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella

Kaupunkisuunnitteluosaston henkilöstö on viime vuosina vaihtunut merkittävästi ja useita paikkoja on ollut täyttämättä pitkiä ajanjaksoja etenkin kiinteistö- ja paikkatietotoimistossa. Osasto on joutunut turvautumaan määräaikaiseen työvoimaan. Osastolla työskentelee myös merkittävä määrä siviilipalvelusta suorittavia henkilöitä, jotka suorittavat osan osaston perustöistä. Tämän vuoksi vakituisen henkilöstön työajasta osa kuluu myös väliaikaishenkilöstön koulutukseen. Koko osastolla on runsaasti työtehtäviä, joita ei voida nykyisellä vakituisella henkilöstömäärällä suorittaa tehokkaasti kohtuullisessa ajassa laadun kärsimättä tai ei voida suorittaa ollenkaan (muun muassa lakisääteinen systemaattinen asemakaavojen ajanmukaisuuden arviointi). Tämä on vaikuttanut suoraan sekä kuntalaisten ja yritysten saamiin palveluihin.

Tavoitteena on, että suunnittelukauden aikana toimintaympäristö muuttuu siten, että väliaikaisen henkilöstön sijaista lakisääteiset tehtävät ja aktiivinen maapolitiikan hoito toteutuisivat vakituisen henkilöstön voimin ja että henkilöstöresurssit riittäisivät ostopalveluna teetettävien töiden ohjaukseen. Kaupungingeodeetin nykyinen virka, joka koostuu kahdesta eriluonteisesta työkokonaisuudesta, kiinteistöinsinöörin lakisääteisistä tehtävistä ja maapolitiikan hoitoon suuntautuneista maankäyttöinsinöörin työtehtävistä, erotetaan kahdeksi erilliseksi viraksi. Tällöin maapolitiikan hoitoon, aktiiviseen tonttimarkkinointiin sekä esimerkiksi rannan suunnittelutarvetta ja käyttötarkoitusta koskevien poikkeamislupahakemusten hoitoon käytettävät henkilöstöresurssit riittävät paremmin. Systemaattinen maankäyttö- ja rakennuslain mukai

nen noin 260 asemakaavan ajanmukaisuuden arviointi voidaan käynnistää tulevilla suunnittelukaudella, ainoastaan mikäli varataan lisää henkilöstöresursseja, esimerkiksi virassa toimiva asemakaava-arkkitehti tai kaavoittaja

Siirtyminen digitaalisten voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen yhdistelmien käyttöön mahdollistaa kaavoituksen rutiinomaisen asiakaspalvelun siirtämisen Lovinon asiakaspalvelupisteeseen. Kaavatiedot saadaan kaupungin viranhaltijoiden ja asiakaspalvelupiste Lovinon henkilökunnan käyttöön kaupungin sisäisten paikkatietojärjestelmien kautta ja kuntalaisten, yrittäjien ym. asiakkaiden katseltaviksi internetkarttapalvelun kautta, mikä vähentää merkittävästi muun muassa kaavaotteiden tarvetta. INSPIRE -direktiivin edellyttämä eri viranomaistahojen välinen paikkatietojen vaihto mahdollistuu ajantasakaavojen osalta.

Paikkatietojen aktiiviseen kehittämiseen panostetaan tulevilla suunnittelukaudella. Paikkatietojen kehittäminen ja niiden aktiivinen hyödyntäminen luo väylän entistä nopeampaan, sujuvampaan, varmempaan ja turvallisempaan aineistojen vaihtoon esimerkiksi kaupungin kartta, kaava, selvitys ja rajausaineistoja koskevan tiedonvaihdon osalta. Paikkatietojen kehittäminen hyödyttää koko kaupunkioorganisaatiota, mahdollistamalla eri viranomaistahojen välillä sähköisen tietoaaineistojen siirron, luomalla kuntalaisille laajemmat sähköiset paikkatietopalvelut sekä mahdollistamalla paikkatietokyselyiden hyödyntämisen kuntalaisten palautekanavana.

Kiinteistörekisterinpito ja kiinteistötoimitukset ”vanhan Loviisan” alueella jatkuvat. Tavoitteena on, että kaupunki siirtyy N2000 korkeusjärjestelmään vuonna 2018. Tonttien markkinointia jatketaan kaupungin oman verkkopohjaisen tonttipalvelun kautta sekä valittujen kohteiden osalta myös oikotie.fi ja etuovi.com -palveluiden kautta. Yleisten alueiden muodostamista jatketaan asemakaava-alueilla.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

1. Kaavoitus- ja arkkitehtitoimisto

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Laaditaan kaavoituskatsauksen mukaiset ensisijaisiksi priorisoidut asema- ja osayleiskaavat.	Valmistelu ja ohjaus tehdään virkатыönä. Asemakaavanmuutoksia laaditaan virkатыönä. Isot kaavat ja suunnitelmat tilataan puitesopimuksen tai kilpailutuksen mukaisesti ulkopuoliselta konsulttitoimistolta. Kaavat käsitellään luottamuselimissä. Edellyttää riittäviä taloudellisia resursseja ja henkilöstöresursseja.	Valmistelu ja käsittely etenevät kaavoituskatsauksen tavoitteiden mukaisesti.	Tekninen lautakunta hyväksyy kaavoituskatsauksen. Osavuosisiraportointi tekniselle lautakunnalle.
Siirrytään digitaalisten voimassa olevien asema- ja yleiskaavojen yhdistelmien käyttöön. Kaavatiedot saadaan kaupungin viranhaltijoiden ja asiakaspalvelupiste Lovinon henkilökunnan käyttöön kaupungin sisäisten paikkatietojärjestelmien kautta ja kuntalaisten, yrittäjien ja muiden asiakkaiden katseltaviksi internetkarttapalvelun kautta.	Kiinteistötietojärjestelmän (KTJ) asemakaavojen ja osayleiskaavojen kaavatietojen korjaus- ja päivitystyö valmistui vuonna 2017. Kaavarekisteritiedot päivitettiin myös Trimble Locukseen vuonna 2017. Yleiskaavojen digitointityö ja osa asemakaavoista valmistui vuonna 2017. Jatketaan ajantasa- asemakaavan digitalisointityötä. Digitointityö tarkistetaan kaavoitus- ja arkkitehtitoimistossa (100/300 asemakaavaa). Työ edellyttää määräaikaista puolta henkilötyövuotta.	Digitointityö on kokonaisuudessaan tarkistettu. Kaavatiedot voidaan välittää paikkatietojärjestelmän ja internetkarttapalvelun kautta.	Osavuosisiraportointi tekniselle lautakunnalle.

Kehitetään Loviisanlahden itäistä rantaa oikeusvaikutteisen Loviisan pohjoisosan ja Ruotsinpyhtään Tesjoen osayleiskaavan (LOTES) tavoitteiden mukaisesti.	Laaditaan asemakaavan muutos ja ensimmäinen asemakaava. Edellyttää riittäviä taloudellisia resursseja ja henkilöstöresursseja.	Asemakaava ja asemakaavan muutos on edennyt hyväksymisvaiheeseen.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.
--	--	---	---

2. Kiinteistö- ja paikkatietotoimisto

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Turvataan kaupungin kasvun ja elinvoiman kehittymisen edellyttämä riittävä tonttivaranto kysynnän ja maapoliittisen ohjelman mukaisesti.	Aktiivista maanhankintaa päivitetyn maapoliittisen ohjelman mukaisilla kasvualueilla monipuolista täydennysrakentamista, asumista ja yritystoimintaa varten.	Tavoitteen saavuttamisen edellyttämä vuotuinen maanhankinta ja eteneminen vuosittain hyväksyttävän kaavoituskatsauksen mukaisesti.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.
Puretaan rästissä olevat tonttijaot ja lohkomiset ”vanhan Loviisan” alueella.	Tehdään omana työnä. Työn tekemiseen ei saada lisäresursseja, joten toteutetaan oman työn ohella. Työn loppuunsaattaminen edellyttää, että kaupungingeodeetin tai kiinteistöinsinöörin paikka on saatu täytettyä.	Työt ovat käynnissä. Hakemukselliset tonttijaot on tehty ja lohkomiset ovat käynnissä. Aloitetaan hakemuksettomien tonttijakojen laskenta kaupungin omalla kustannuksella.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.
Aloitetaan yleisten alueiden (lähinnä katujen) muodostaminen ”vanhan Loviisan” alueella.	Maanmittauslaitos tekee lunnastustoimitukset (katualueet, puistoalueet ym. yleiset alueet). Kaupunki tekee lohkomistoimitukset. Työn loppuunsaattaminen edellyttää, että kaupungingeodeetin tai kiinteistöinsinöörin paikka on saatu täytettyä.	Toimitukset vireille muissa osissa kaupunkia ja työn alla Alakaupungin ja Köpbacka-Haravankylän osalta.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.
Jatketaan yleisten alueiden (lähinnä katujen) muodostamista Liljendalin, Pernajan ja Ruotsinpyhtään asemakaava-alueilla.	Maanmittauslaitos tekee toimitukset. Kaupunki vastaa kaavalaskennasta. Työn loppuunsaattaminen edellyttää, että paikkatietosuunnittelijan ja kaupungingeodeetin tai kiinteistöinsinöörin paikat on täytetty.	Isnäsin ja Tesjoen kadut on laskettu ja odottavat Maanmittauslaitoksen toimenpiteitä. Liljendal, Pernajan kirkonkylä ja Koskenkylä ovat valmistuneet. Ruotsinpyhtään kirkonkylä ja Ahvenkoski lasketaan ja annetaan Maanmittauslaitokselle.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.
Siirtyminen N2000- korkeusjärjestelmään toteutetaan ennakoidusti ja hallitusti.	Toteutetaan hyväksytyn suunnitelman ja aikataulun mukaisesti. Suunnitelma ja laskenta ovat valmistuneet vuonna 2017. Edellyttää erillismäärärahaa mittauksen toteuttamiseen, teknisiin töihin sekä poikkeuksellisen laajaan eri intressitahojen ja osallisten informointiin. Edellyttää kaupungin sisäistä ja ulkoista ajantasaista ja tehokasta tiedotusta.	Mittaustyöt etenevät suunnitellusti. Siirtyminen toteutetaan suunnitelman ja aikataulun mukaisesti. Paikkatietoineistot päivitetään uuteen järjestelmään.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.
Saadaan ajantasainen Loviisan opaskartta.	Kantakartan perusparannustyö tehdään omana työnä. Painetun kartan toimittaja kilpailutetaan. Työn suorittaminen edellyttää, että paikkatietosuunnittelijan paikka on voitu täyttää.	Kantakartan perusparannustyö on valmis. Uusi opaskartta on valmis.	Osavuosiraportointi tekniselle lautakunnalle.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat)
21152 Kaupunkisuunnitteluosasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	647 484	879 100	699 800	708 897	718 113
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-919 764	-888 580	-860 032	-871 212	-882 538
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate	-272 280	-9 480	-160 232	-162 315	-164 425
<i>joista sisäiset</i>					
Toimintakate ulkoinen	-272 280	-9 480	-160 232	-162 315	-164 425

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018
KAAVOITUS - JA ARKKITEHTITOIMISTO			
Tuotot	5 189	17 800	5 000
Kulut	-393 547	-394 285	-334 643
Netto	-388 358	-376 485	-329 643
Hyväksytyt asemakaavat	2 kpl. 19,32ha	3 st 9,7 ha	3 st 19,8 ha
Hyväksytyt ranta-asemakaavat	0kpl	1st, 8,2ha	1kpl
Suunnittelutarveratkaisut ja poikkeusluvut	4kpl	12kpl	12kpl
Virallisia kaavaotteita	251kpl	255kpl	250kpl
Kaavaotteisiin liittyviä asiakaskäyntejä ja -puheluita	488kpl	510kpl	500kpl

Osaston	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018
KIINTEISTÖ- JA PAIKKATIENTOIMISTO			
Tuotot	639 810	861 300	694 800
Kulut	-526 217	-494 295	-525 389
Netto	113 593	367 005	169 411
Tonttien myyntivoitto	482 637	350 000	220 000
Vuokratuotot	432 100	420 000	410 000

Vastuualueen nimi: Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuuhenkilö: yhdyskuntatekniikan päällikkö

Vastuualueen tehtävät

Rakentamis- ja ylläpito-osaston tehtävänä on edistää ja ylläpitää kaupunkiympäristön toimivuutta, viihteyttä ja turvallisuutta rakentamalla, ylläpitämällä ja parantamalla katu- ja kunnallistekniikkaa, viheralueita ja puistoja sekä rakennuttamalla toimitiloja ja huolehtia kaupungin omistamista rakennuskiinteistöistä ja niihin liittyvistä tilapalveluista.

Vastuualueen toiminnan painopisteet ovat

1. toimitilojen tehokas käyttö
2. energiaohjelman energiansäästötavoitteet
3. viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.

Toiminnan päämäärät kolmen vuoden tähtäimellä perustuvat kaupungin toiminnan tavoitteisiin ja vastualueen mahdolliseen palveluohjelmaan sekä toimivat talousarvion konkreettisten toimintatavoitteiden perustana.

Toimintaympäristön muutokset suunnittelukaudella ja käynnissä olevat hankkeet:

1. Ruotsinkielisen koulukeskuksen hanke (Lovisanejdens högstadiumin uudisrakennus ja Lovisa Gymnasiumin peruskorjaus).
2. Koskenkylän koulukeskuksen hanke (Koskenkylän koulun uudisrakennus ja Forsby skolan peruskorjaus).
3. Keskusta-alueen ja muiden taajamien katujen kunnostaminen.
4. Pienvenelaiturien ylläpidosta ja vuokraamisesta luopuminen suunnittelukaudella.
5. Yleisten alueiden hoitotasojen harmonisointi.

Riskiarvio

Rakennushankkeiden aikataulut venyvät mahdollisten valitusten johdosta.

Vuoden 2018 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Kouluhankkeiden toteutuminen.	Hanke valmistellaan yhdessä käyttäjien kanssa. Hankkeen toteuttamista valvotaan.	Käyttäjät ovat tyytyväisiä, toteutuksen valvonta onnistuu ja kustannukset ovat hallinnassa.	Osavuosisiraportointi kahdesti vuodessa. Tilapäällikkö.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Viihtyisä kaupunkikuva ja hyväkuntoinen katuverkko.	Päällystetään katuja ja jalkakäytäviä.	Asukkaat ovat tyytyväisiä.	Raportointi kerran vuodessa. Yhdyskuntatekniikan päällikkö.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Puistojen ja yleisten alueiden kunnossapitolaadusta ja kunnossapitoalueista päättäminen.	Kunnossapidossa käytetään erityyppisiin ympäristöihin soveltuvia hoito- ja kunnossapitotapoja. Kunnossapitoalueita tarkennetaan.	Asukkaat ovat tyytyväisiä ja kustannukset ovat hallinnassa.	Raportointi kerran vuodessa. Yhdyskuntatekniikan päällikkö.

TAVOITE	Toimenpide	Arviointi	Vastuu/seuranta
Talousarvion toteuman seuranta ja ennusteiden laadinta, poikkeamiin reagointi sekä johdon toimenpiteet.	Kustannusten hallinta, taloudellinen toiminta, uusien toimintatapojen etsiminen, prosessien ja palveluketjujen jatkuva parantaminen ja tehostaminen.	Pysytään talousarviossa. Talousraportointi ja sen pohjalta tehtävät tarvittavat johtamistoimenpiteet.	Osavuosiraportointi kahdesti vuodessa. Yhdyskuntatekniikan päällikkö ja tilapäällikkö.

Toimintaa varten käytettävissä olevat määrärahat (lautakuntaan nähden sitovat) 21153 Rakentamis- ja ylläpito-osasto

Vastuualueen tuloarvio ja määrärahat (ohjeellinen)

	TILINPÄÄTÖS 2016	TALOUSARVIO 2017 muutoksineen	TALOUSARVIO 2018	TALOUS- SUUNNITELMA 2019	TALOUS- SUUNNITELMA 2020
Toimintatuotot	7 246 500	7 296 505	6 943 098	7 034 573	7 126 023
<i>joista sisäiset</i>	6 322 964	6 348 475	5 821 448	5 898 342	5 975 020
Valmistus omaan käyttöön	12 573		124 124		
Toimintakulut	-11 850 195	-12 179 120	-12 113 889	-12 271 370	-12 430 897
<i>joista sisäiset</i>	-611 454	-566 747	-563 355	-570 679	-578 097
Toimintakate	-4 603 695	-4 882 615	-5 046 667	-5 236 796	-5 304 875
<i>joista sisäiset</i>	5 711 510	5 781 728	5 258 093	5 327 663	5 396 923
Toimintakate ulkoinen	-10 302 631	-10 664 343	-10 304 760	-10 564 459	-10 701 797

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

Osaston	Tilinpäätös 2016	Talousarvio 2017	Talousarvio 2018
Nettomenot/asukas	647	690	679
Kunnossapidettävät kadut, km	120	120	120
Ylläpidettävät kiinteistöt, k-m ²	n.92450	n.92000	n.92000
Pelastustoiminta, euroa/asukas	135	135	133,02

Pelastustoimi

Rakentamis- ja ylläpito-osaston talousarvioon sisältyy 2 018 465 euron varaus Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen käyttötalousmenoihin.

INVESTOINNIT

LOVIISAN KAUPUNKI, INVESTOINNIT 2018–2020, 1 000 EUROA

Yleinen hallinto ja konsernihallinto

Hanke	Kust.	TA	TAE	TS	TS	Pit. ajan suunnitelma		
	arvio	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Maanhankinta	200	100	500	200	200	200		
Asuntotuotanto, osakepääoman korotus	1 200	630	200	1 000				
Loviisan Asunnot Oy, vuokratalo-hanke keskustaan								
Laivasillan kehittäminen	1 100			1 100				
Vierasvenesataman inforakennus								
Päälaiturin kunnostus, vierasvenesatama								
Raatihuone	900			300	300	300		
talotekniikan saneeraus								
Keittiöverkon saneeraminen	1 640	1 040	600					
Tamminiemen alue								
Tamminiemi, pesutilojen uusiminen ja harmaan huvilan korjaus	300		300					
Troolisaatama, ponttoonilaituri	80	80						
alle 100 000 euron hankkeet		50	100	50		50		
Investointimenot yhteensä:	5 420	1 900	1 700	2 650	500	550	0	0
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus								
ELY-keskus 60 %	-48	-48						
Kiinteistöjen myynti	-400		400					
Investointien tulorahoitus yhteensä:	-448	-48	400					
Investointimenot netto:	4 972	1 852	1 300	2 650	500	550	0	0

Perusturvakeskus

Hanke	Kust. arvio	TA 2017	TAE 2018	TS 2019	TS 2020	Pit. ajan suunnitelma		
						2021	2022	2023
yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Pääterveysasema								
Julkisivujen korjaus	500	100			300			
Palokunnantalo (tekninen toimisto)								
Julkisivujen peruskorjaus	250							
Pääterveysasema								
Tilojen saneeraus toimistotiloiksi	800	100	700					
Palveluasuminen, päätös valtuustossa 20.5.2015								
Harmaakallion uudisrakennus 2016–2017	6 500	5 500						
Onnela palvelutalon lisärakennus 2017–2019	2 700	100	100	2 600				
alle 100 000 euron hankkeet (perusturvakeskus)	20	90						
alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)		190	100					
Investointimenot yhteensä:	12 370	6 080	900	2 600	300	0	0	0
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus Harmaankallio, ARAn tukiarvio 25 %		-1 800						
Investointien tulorahoitus yhteensä:		-1 800						
Investointimenot netto:	12 370	4 280	900	2 600	300	0	0	0

Sivistyskeskus

Hanke	Kust. arvio	TA 2017	TAE 2018	TS 2019	TS 2020	Pidemmän ajan suunnitelma		
				2021	2022	2023		
yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Jäähalli (nykyinen)	420	20	400					
2017 Nykyisen jäähalli- ja kenttien huolto- rakennusten ja alueen suunnittelu								
2018 Jäähallin uusi julkisivu, huoltotila jäänhoitokoneelle+pukukoppi/varasto (nykyinen jääkonetalli), uusi kaukalo								
Liikuntahalli uudisrakennus	8 000		100				200	7 700
2018 Hankesuunnitelma, uusi liikuntahalli								
Liikuntahalli peruskorjaus	300	225						
2017 Ilmanvaihtokoneen uusiminen								
Energiaa säästävät investoinnit	200			200				
Hembacka daghem: Ilmastointi uusittava								
Harjunteen koulu (vanha osa)	1 500					1 500		
2021 Sisätilojen laajennus-, muutos- ja peruskorjaustyöt								
	250				250			

Kirkonkylän koulu 2020 Sisätilojen ja julkisivujen peruskorjaus								
Ruotsinpyhtään kirkonkylä, lähiliikuntapaikka 2019 Urheilukentän, kaukalon ja lähiliikuntapaikan yhdistäminen	250			250				
Isnäs, lähiliikuntapaikka	250			250				
Tesjoki, lähiliikuntapaikan kunnostaminen	100					100		
Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus, 2017–2019 Lovisanejdens högstadium, uusi koulurakennus ja Lovisa Gymnasium, peruskorjaus	15 670	840	300	4 460				
2018 Hankkeen suunnittelu	300							
2019 Peruskorjaus, investointimääräraha (oma tase)	4 460							
Uudiskohteen osuus, rahoitetaan leasingrahoituksena	9 290							
Irtaimisto, leasingrahoitus	780							
Koskenkylän koulukeskus	8 300	360	250	2 420				
2018 Hankkeen suunnittelu	250							
2019 Peruskorjaus, investointimääräraha (oma tase)	2 420							
Uudiskohteen osuus, rahoitetaan leasingrahoituksena	4 880							
Irtaimisto, leasingrahoitus	390							
Päiväkoti-investoinnit 2017–2020								
Päiväkodit (hankesuunnitelma uudelle päiväkodille) Kaupunginvaltuusto päättää mahdollisista päiväkotinvestoinneista kun päiväkotiselvityksestä on tehty päätös.	5 000		150	2 400	2 450			
Kirjastohanke Seurahuoneen saneeraus: 1,7 miljoonaa euroa Uudishanke (optio): sisältää tilat kansalaisopistoille, 1 000 m2, 3 miljoonaa euroa 2018: Hankesuunnitelma uudishankkeelle 30 000 euroa	1 830	100	30	1700				
alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu+sivistyskeskus)	350	250	350	250	350	250	250	
Investointimenot yhteensä:	65 190	1 795	1 580	7 580	4 950	4 300	450	7 700
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus Suomen Metsäsäätiö, mahdollinen avustus puurakentamiseen Lähiliikuntapaikat, avustukset 30 %			-100					
				-75	-75	-30		
Investointien tulorahoitus yhteensä:		0	-100	-75	-75	-30	0	0
Investointimenot netto:	65 190	1 795	1 480	7 505	4 875	4 270	450	7 700

Tekninen keskus

Hanke	Kust.arvio	TA	TAE	TS	TS	Pitem.ajan suunnitelma		
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Harmaakallion pohjoisosa, katujen rakentaminen	600	100		500				
Muiden kaupunginosien asuinalueiden kehittäminen	400	200	200					
Ulkovalaistuksen perusparannus	200	300	200	200				
Kauppa- ja teollisuusalueiden kadut	200	100	100					
Rantatien peruskorjaus	500	600						
2017 Tullisillan ja Laivasillan väli 2018 Rantatien pohjoisosa (Laivasil- lalta pohjoiseen)			500					
Teknisen keskuksen työkone	150		150					
Jäänhoitokone	120		120					
Kevyenliikenteen tie, Koskenkylä	1 000		250	750				
Kevyenliikenteen tie MT176, Gislom– Hardom	1 200		40			580	580	
Jorvaksen liittymä	350		350					
Kauppa- ja teollisuusalueiden esira- kentaminen			300					
Tesjoen aluelämpöputkiston uusiminen	350	350						
Energiansäästöhanke								
Svartholma, laituri	120		120					
Ambulanssiasema/Koskenkylä	500		100					
2018 Määräraha infrastruktuuria ja suunnittelua varten Rakennus rahoitetaan leasingrahoi- tuksena 400 000 euroa								
alle 100 000 euron hankkeet (tilapalvelu)	100	100	170	100	100	100	100	
alle 100 000 euron hankkeet (yhdys- kuntatekniikka)	1 050	1 120	1 350	1 500	2 000	2 000	2 000	
alle 100 000 euron hankkeet (kaavoit- us)			80					
Investointimenot yhteensä:	6 840	2 870	4 030	3 050	2 100	2 680	2 680	0
Investointien tulorahoitus yhteensä:								
Investointimenot netto:	6 840	2 870	4 030	3 050	2 100	2 680	2 680	0

Suuret hankkeet

Hanke	Kust.arvio	TA	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Asuntotuotanto, osakepääoman korotus	1 200		200	1 000				
Laivasillan kehittäminen	1 100			1 100				
Keittiöverkon saneeraminen	1 640	1 040	600					
Onnela palvelutalon lisärakennus 2017–2019	2 700	100	100	2 600				
Liikuntahalli uudisrakennus	8 000		100				200	7 700
Harjunteen koulu (vanha osa)	1 500					1 500	100	1 250
Loviisan ruotsinkielinen koulu-keskus, 2017–2019	15 670							
<i>Peruskorjaukset, oma tase</i>	4 760	840	300	4 460				
<i>Uudisrakennus + irtaimisto, leasingrahoitus</i>	10 070							
Koskenkylän koulu-keskus	8 300	360	250	2 420				
<i>Peruskorjaukset, oma tase</i>	2 670							
<i>Uudisrakennus + irtaimisto, leasingrahoitus</i>	5 270							
Päiväkotinvestoinnit 2017–2020	5 000		150		2 400	2 450		
Kirjastohanke	1 830	100	30		1 700			
Kevyenliikenteen tie MT176, Gislom–Hardom	1 200		40			580	580	
Yhteensä:	46 940	2 440	1 770	11 580	4 100	4 530	880	8 950

Kaupunki yhteensä:

Hanke	Kust. arvio	TA	TAE	TS	TS	Pitem. ajan suunnitelma		
		2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investointimenot yhteensä:								
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	5 420	1 900	1 700	2 650	500	550		
Perusturvakeskus	12 370	6 080	900	2 600	300			
Sivistyskeskus	65 190	1 795	1 580	7 580	4 950	4 300	450	7 700
Tekninen keskus	6 840	2 870	4 030	3 050	2 100	2 680	2 680	
Investointimenot yhteensä:	89 820	12 645	8 210	15 880	7 850	7 530	3 130	7 700
Investointitulot yhteensä:								
Yleinen hallinto ja konsernihallinto	-448	-48	-400					
Perusturvakeskus		-1 800						
Sivistyskeskus			-100	-75	-75	-30		
Tekninen keskus								
Investointitulot yhteensä:	-448	-48	-500	-75	-75	-30		
KAUPUNKI YHTEENSÄ NETTO:	89 372	10 797	7 710	15 805	7 775	7 500	3 130	7 700

Loviisan Vesiliikelaitos 2017–2022

Hanke	Kust. arvio	TA	TS	Pitem. ajan suunnitelma				
		2017	2018	TS 2019	2020	2021	2022	2023
yli 100 000 euroa hankkeittain:								
Vanhoiden johtojen saneeraus	400	400	600	600	1 000	1 000	1 000	1 000
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	2 000	2 000	1 000					
Runkolinjat Koskenkylä– Liljendal				800				
Jätevesipuhdistamot, Vårdö saneeraus	150	150						
Rantatie	1 000							
alle 100 000 euron hankkeet	240	240	240	200	200	200	200	200
Vesiliikelaitos, menot yhteensä	3 790	2 790	1 840	1 600	1 200	1 200	1 200	1 200
Investointeihin liittyvä rahoitusosuus <i>Runkolinjat, Ely-keskuksen tuki 25 % (4 milj. euroa)</i>	-1 000							
Vesiliikelaitos, tulot yhteensä:	-1 000							
Vesiliikelaitos, investointimenot net- to:	2 790	2 790	1 840	1 600	1 200	1 200	1 200	1 200

HENKILÖSTÖSUUNNITELMAT

HENKILÖSTÖ

Henkilöstösuunnittelu 2018–2020

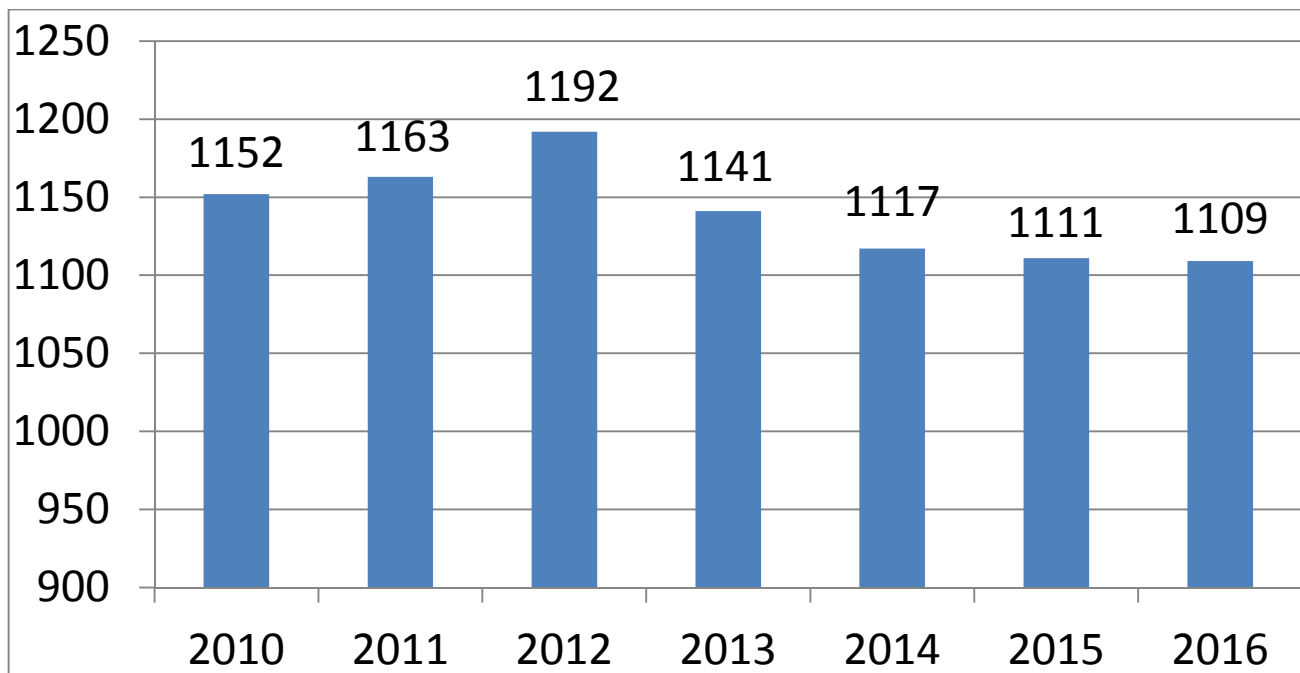
Loviisan kaupungin sekä vakinaisen että määräaikaisen henkilöstön kokonaismäärä vaikiinnutetaan tasolle, joka on tasapainossa kaupungille annettujen tehtävien ja käytettävissä olevien määrärahojen kanssa. Palvelutuotannossa keskitytään kaupunkilaisten kannalta tärkeimpiin palveluihin. Henkilöstösuunnittelussa keskeinen tavoite on, että kaupungin henkilöstömäärä supistuu hallitusti vuodelle 2018 asetetun miljoonan euron säästötavoitteen mukaisesti.

Palvelutarpeen kasvuun vastataan pääasiassa tuottavuutta nostamalla. Tuottavuuskasvua haetaan organisaation toimintatapojen ja johtamisen kehittämisestä sekä työhyvinvoinnin ja osaamisen vahvistamisesta.

Henkilöstömäärän hallittu supistaminen edellyttää toimintojen uudelleenjärjestelyä, palvelumallien muuttamista ja toimintojen kokoamista. Organisaatiouudistus on kesken ja valmistuu tämän vuoden aikana. Talousarvion valmistelutyö aloitetaan nykyisen organisaation pohjalta.

Rekrytointitarpeesta suurin osa syntyy eläkepoistuman ja muun henkilöstön vaihtuvuuden kautta. Uusien toimintatapojen ja palvelumallien rakentaminen edellyttää uudistuvaa henkilökuntaa, ja siihen kannustetaan ensisijaisesti kouluttautumismahdollisuuksia lisäämällä. Virkojen ja tehtävien täyttö perustuu täyttölupamenettelyyn ja siihen liittyvät tarkemmat määräykset annetaan talousarvion täytäntöönpanoa koskevassa ohjeistuksessa.

Vuosina 2018–2020 Loviisan kaupungin ja Vesiliikelaitoksen henkilökunnasta saavuttaa vanhuuseläkkeen alarajan 124 henkilöä. Kevan ennusteen mukaan eläkepoistuma vuosina 2018–2020 on yhteensä 114 henkilöä. Eläkkeelle voi kuitenkin jäädä joustavasti 63–68 vuoden ikäisenä, minkä vuoksi vuosittaista eläkepoistumaa on vaikea ennakoida.

Loviisan kaupungin henkilöstö ilman vesiliikelaitosta (vakinaiset ja määräaikaiset, pl. sivutoimiset) vuosina 2010–2016 (31.12. tilanteen mukaan)

YLEINEN HALLINTO JA KONSERNIHALLINTO/ ALLMÄNNA FÖRVALTNINGEN OCH KONCERN- FÖRVALTNINGEN	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2016</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2017</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2018</i>	<i>Muutos / Förändring 2017-2018</i>
HALLINNON TUKIPALVELUT FÖRVALTNINGENS STÖDTJÄNSTER				
Kaupunginjohtaja/Stadsdirektören	1,0	1,0	1,0	0,0
Kaupunginkanslia/Stadskansliet	10,0	10,0	10,0	0,0
Viestintäyksikkö/Kommunikationsenheten	6,6	7,1	6,7	-0,4
Tietohallinto/Dataförvaltningen	6,0	6,0	6,0	0,0
Henkilöstöyksikkö/Personalenheten	7,8	7,8	7,8	0,0
Kaupunginhallitus ja hallintopalvelut, yhteensä/ Stadsstyrelsen och förvaltningstjänster, sammanlagt	31,4	31,9	31,5	-0,4
TALOUSPALVELUT/EKONOMITJÄNSTER				
Taloussosasto/Ekonomiavdelningen	9,4	10,0	8,0	-2,0
Ruokahuolto/Kostservice	25,5	25,0	40,8	15,8
Siivouspalvelut/Städservice	40,0	36,7	34,8	-1,9
Talouspalvelut, yhteensä/ Ekonomitjänster, sammanlagt	74,9	71,7	83,6	11,9
KEHITTÄMISPALVELUT/ UTVECKLINGSTJÄNSTER				
Kehittäminen/Utveckling	1,6	1,6	1,6	0,0
Työllisyyspalvelut/Sysselsättningstjänster	9,0	9,0	9,0	0,0
Matkailu/Turism	2,0	2,0	2,0	0,0
Maaseutuasiat/Landsbygdsärenden	55,1	55,1	55,1	0,0
Kehittämispalvelut, yhteensä/ Utvecklingstjänster, sammanlagt	67,7	67,7	67,7	0,0
Yleinen- ja konsernihallinto, yhteensä/ Allmänna- och koncernförvaltningen, sammanlagt	174,0	171,3	182,8	11,5

PERUSTURVAKESKUS/ GRUNDTRYGGHETSCENTRALEN	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2016</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2017</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2018</i>	<i>Muutos / Förändring 2017-2018</i>
Yleishallinto/Allmän förvaltning				
Yleishallinto/Allmän förvaltning	9,0	9,0	9,0	0,0
Lasten ja nuorten palvelut/ Tjänster för barn och ungdom				
Johto/Ledning	1,6	1,6	1,3	-0,3
Peruspalvelut/Bastjänster	11,7	11,7	11,7	0,0
Erityispalvelut/Specialtjänster	24,2	23,2	17,5	-5,7
Lasten ja nuorten palvelut, yhteensä/ Tjänster för barn och ungdom, Sammanlagt	37,5	36,5	30,5	-6,0
Työikäisten palvelut/Tjänster för vuxna				
Johto, hoitotarvikevarasto ja lääkekeskus/ Ledning, centralagret och läkemedelscentralen	7,7	6,5	6,5	0,0
Sairaanhoito/Sjukvård	74,8	74,4	76,9	2,5
Aikuissosiaalityö/Socialarbete för vuxna	11,2	12,5	9,0	-3,5
Hammashoito/Tandvård	17,0	17,0	17,0	0,0
Työikäisten palvelut, yhteensä/ Tjänster för vuxna, totalt	110,7	110,4	109,4	-1,0
Senioripalvelut/Tjänster för seniorer				
Johto/Ledning	2,0	2,0	2,0	0,0
Avohoito/Öppen vård	72,5	76,5	77,5	1,0
Hoiva-asuminen/ Omsorgsboende	44,7	44,7	93,5	48,8
Laitushoito/Anstaltsvård	51,3	52,3	0,0	-52,3
Senioripalvelut, yhteensä / Tjänster för seniorer, sammanlagt	170,5	175,5	173,0	-2,5
Perusturvakeskus, yhteensä/ Grundtrygghetscentralen, sammanlagt	327,7	331,4	321,9	-9,5

SIVISTYSKESKUS/BILDNINGSCENTRALEN	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2016</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2017</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2018</i>	<i>Muutos / Förändring 2017-2018</i>
Hallinto ja kehittäminen/ Förvaltning och utveckling				
Johto/Ledning	5,6	1,9	2,9	1,0
Asiakas- ja toimistopalvelut/ Kund- och kanslitjänster	3,8	0,8	0,0	-0,8
Hallinto ja kehittäminen, yhteensä/ Förvaltning och utveckling, sammanlagt	9,4	2,7	2,9	0,2
Päivähoito ja varhaiskasvatus/ Dagvård och småbarnsfostran				
Päivähoito ja varhaiskasvatus, yhteensä / Dagvård och småbarnsfostran, sammanlagt	122,7	124,8	126,5	1,7
Koulutus/ Utbildning	<i>lv/lå 2016-17</i>	<i>lv/lå 2017-18</i>	<i>lv/lå 2018-19</i>	<i>Muutos / Förändring</i>
Koulutus, yhteensä/ Utbildning, sammanlagt	202,1	207,0	219,1	12,1
Lukio ja ammatillinen koulutus/ Gymnasier och yrkesutbildning	<i>lv/lå 2016-17</i>	<i>lv/lå 2017-18</i>	<i>lv/lå 2018-19</i>	<i>Muutos / Förändring</i>
Lukiot ja ammatillinen koulutus, yhteensä/ Gymnasier och yrkesutbildning, sammanlagt	16,4	16,6	15,7	-0,9
Vapaa sivistystyö/ Fritt bildningsarbete	<i>lv/lå 2016-17</i>	<i>lv/lå 2017-18</i>	<i>lv/lå 2018-19</i>	<i>Muutos / Förändring</i>
Vapaa sivistystyö, yhteensä/ Fritt bildningsarbete, sammanlagt	7,6	7,2	7,2	0,0
Vapaa-aikatoimi/ Fritidsväsendet				
Vapaa-aikatoimi/Fritidsväsendet	10,3	10,2	10,0	-0,2
Vahtimestarit/Vaktmästeriet	3,9	3,9	3,9	0,0
Vapaa-aikatoimi, yhteensä/ Fritidsväsendet, sammanlagt	14,2	14,1	13,9	-0,2
Kirjasto- ja kulttuuritoimi Biblioteks- och kulturväsendet				
Kirjasto- ja kulttuuritoimi, yhteensä/ Biblioteks- och kulturväsendet, sammanlagt	16,4	17,1	17,0	-0,1
Sivistyskeskus, yhteensä/ Bildningscentralen, sammanlagt	388,8	389,5	402,3	12,8

	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2016</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2017</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2018</i>	<i>Muutos / Förändring 2017-2018</i>
TEKNINEN KESKUS/TEKNISKA CENTRALEN				
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning				
Hallinto-, talous- ja asiakaspalvelu, yhteensä/ Förvaltnings- och ekonomitjänster och kundbetjäning, sammanlagt	7,0	6,0	6,0	0,0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu/ Byggnadstillsyn och miljövård				
Rakennusvalvonta/Byggnadstillsyn	5,0	4,5	5,0	0,5
Ympäristönsuojelu/Miljövård	3,0	4,0	3,0	-1,0
Rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, yhteensä/ Byggnadstillsyn och miljövården, sammanlagt	8,0	8,5	8,0	-0,5
Kaupunkisuunnitteluosasto/ Stadsplaneringsavdelningen				
Kaavoitus- ja arkkitehtuuri/ Planläggning och arkitektur	4,0	3,0	3,0	0,0
Kiinteistö- ja paikkatieto/Fastighets- och GIS-byrå	7,0	6,6	8,0	1,4
Kaupunkisuunnitteluosasto, yhteensä/ Stadsplaneringsavdelningen, sammanlagt	11,0	9,6	11,0	1,4
Rakentaminen ja ylläpito/Byggande och underhåll				
Tilapalvelu/Lokalservice	22,0	20,8	21,3	0,6
Yhdyskuntateknikka/Samhällsteknik	28,0	26,3	27,2	0,9
Rakentaminen ja ylläpito, yhteensä/ Byggande och underhåll, sammanlagt	50,0	47,0	48,5	1,5
Tekninen keskus, yhteensä/ Tekniska centralen, sammanlagt	76,0	71,1	73,5	2,4

YHTEENVETO/SAMMANDRAG

	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2016</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2017</i>	<i>Henkilö- työvuodet / År- sverken 2018</i>	<i>Muutos / Förändring 2017-2018</i>
Yleinen- ja konsernihallinto, yhteensä / Allmänna och koncernförvaltningen, sammanlagt	174,0	171,3	182,8	11,5
Perusturvakeskus, yhteensä / Grundtrygghetscen- tralen, sammanlagt	327,7	331,4	321,9	-9,5
Sivistyskeskus, yhteensä / Bildningscentralen, sammanlagt	387,9	389,5	402,3	12,8
Tekninen keskus, yhteensä / Tekniska centralen, sammanlagt	76,0	71,1	73,5	2,4
Koko kaupunki, yhteensä / Hela staden, sammanlagt	965,6	963,3	980,5	17,2

LIITTEET

LOVIISAN VESILIIKELAITOS

TALOUSARVIO 2018

TALOUSSUUNNITELMA 2019–2020

Liitteinä

- investointiohjelma v. 2018
- rahoituslaskelma

PÄÄTÖS (käsitelty johtokunnan kokouksessa 12.10.2017)

Loviisan Vesiliikelaitos

Vastuuhenkilö: Vesiliikelaitoksen johtaja

Loviisan kaupungin omistama Loviisan Vesiliikelaitos – Affärsverket Lovisa Vatten toimii kaupunginhallituksen alaisena kuntalain 410/2015 luvussa 9 tarkoitettuna kunnallisena liikelaitoksena. Laitoksen tehtävänä on huolehtia toiminta-alueellaan vesi- ja viemärlaitostoiminnasta kaupunginvaltuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on määritellyt, että tilikauden 2018 tuloksen on oltava vähintään + 50 000€, taseen alijäämä tulee kattaa suunnitelmakauden aikana, investointien yhteismäärä on sitova ja rahoitusosan sitovana tavoitteena on laitokselle myönnettävien lainojen enimmäismäärä.

Tämä tarkoittaa sitä, että laitos toimittaa vettä kuluttajille ja johtaa kiinteistöjen tuottamat jätevedet puhdistuslaitoksille puhdistettavaksi lupaehtojen mukaan. Loviisan Vesiliikelaitoksen toiminnan täytyy olla taloudellisesti kannattavaa, jotta laitos pystyy selviytymään kaikista velvoitteistaan. Loviisan Vesiliikelaitos kerää seuraavia maksuja kuluttajilta peittäääkseen kaikki käyttö- ja pääomakustannuksensa: vesimaksu, jätevesimaksu, perusmaksu, liittymismaksu ja vastaanottomaksu lietteen vastaanotosta. Asiakaspohja ei ole kasvanut ennustetulla tavalla vaan veden ja jäteveden laskutettavat määrät ovat pysyneet viime vuodet lähes ennallaan. Vuodelle 2015 tariffeja ja maksuja korotettiin 10 prosenttia. Vuosille 2016 ja 2017 ei ole tehty hintatarkistuksia. Mahdollisen hinnantarkistuksen ajankohta vuodelle 2018 on vuoden 2017 tilinpäätöstietojen selvittyä.

Loviisan Vesiliikelaitos koostuu neljästä yksiköstä:

- 1 Hallinto**
- 2 Vesi**
- 3 Jätevesi**
- 4 Hulevesi**

Nämä toimintayksiköt on jaettu useampaan kustannuspaikkaan (projekti).

1 HALLINTO

TOIMINTA

- Johtokunta
- Hallintohenkilöstö

TAVOITTEET

Toimivan hallinnon ja hyvän imagon edelleen rakentaminen Loviisan Vesiliikelaitokselle. Kehittää aktiivisesti toimintaa omalla toiminta-alueellaan ja tehdä jatkuvaa yhteistyötä kaupungin alueen vesiosuuskuntien kanssa kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan. Yhteistyötä kaupungin teknisen toimen kanssa pyritään parantamaan entisestään.

Johtokunta koostuu viidestä varsinaisesta jäsenestä ja yhtä monesta varajäsenestä. Hallintohenkilöstöön kuuluu vesiliikelaitoksen johtaja, taloussihteeri ja toimistosihteeri.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2018–2020

Tärkeänä painopistealueena on vuotovesien määrän vähentäminen sekä vesi- että varsinkin jätevesiverkostoissa. Uusien siirtolinjojen rakentaminen ja vanhojen verkostojen saneeraus edesauttaa vuotovesiongelmassa. Verkostoihin liittyneiden kiinteistöjen hulevesiviemäröinnin erottaminen jätevesiviemäreistä on ensiarvoista tavoitteeseen pääsemiseksi.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2018

Pernajan alueen siirtolinjahankkeen eteenpäin vieminen tehtyjen päätösten mukaisesti. Vanhojen käytöstä poistettujen ja poistettavien puhdistamojen purkutöiden suunnittelu ja toteutus.

	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT	276	285	285	285
TULOT				
NETTO	276	285	285	285

2 VESI

TOIMINTA

Veden hankinta, käsittely, jakelu ja myynti Loviisan Vesiliikelaitoksen asiakkaille vuoden 2018 alussa hintaan 1,79 €/m³ + alv (24 %) sekä veden toimittaminen myös alueen vesiosuuskunnille sopimusten mukaan. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia taksakorjauksia mikäli tilanne niin vaatii.

TAVOITTEET

Jakaa vettä, joka täyttää juomaveden laatuvaatimukset kaikille asiakkaille toiminta-alueella sekä osuuskunnille.

Henkilöstö koostuu käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta. He työskentelevät puoliksi viemärlaitoksen lukuun.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2018–2020

Pernajan alueen kolme erillistä vesiverkostoa Kirkonkylä, Koskenkylä ja Isnäs yhdistetään Loviisan muuhun vesiverkostoon. Koskenkylän ja Liljendalin välinen vesisiirtolinja suunnitellaan ja toteutetaan. Olemassa olevaa vanhaa vesijohtoverkostoa saneerataan ja valmistaudutaan kaupungin mahdollisiin päätöksiin uusista asuinalueista.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2018

Runkolinjojen rakentaminen Pernajassa jatkuu välillä Pernajan kirkonkylä – Koskenkylä.

Loviisan Vesiliikelaitos toimittaa asiakkailleen vettä n. 950 000 m³, josta n. 580 000 m³ ostetaan Loviisanseudun Vesi Oy:ltä ja loput pumpataan omista vedenottamoista, joista viisi on jatkuvassa käytössä ja viisi varalla.

	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT (ei korkoja, ei poistoja)	1 092	1 002	1 002	1 002
TULOT	1 758	1 761	1 761	1 761
NETTO	736	759	759	759

3 JÄTEVESI

TOIMINTA

Jäteveden siirtäminen asiakkailta ja käsittely Loviisan vesiliikelaitoksen ympäristölupien mukaisesti vuoden 2018 alussa hintaan 2,51 €/m³ + alv (24 %) liikelaitoksen taksan mukaan sekä myös jäteveden vastaanotto, siirtäminen ja käsittely alueen osuuskunnilta sopimusten mukaan. Lisäksi vastaanotetaan sakokaivolietettä Vårdön puhdistamolla. Taksojen tarkastelua tulee suorittaa jatkuvasti ja tehdä tarvittavia taksakorjauksia jos tilanne niin vaatii.

Henkilöstö koostuu puhdistamonhoitajasta sekä käyttöpäälliköstä, vesihuoltosuunnittelijasta ja käyttöhenkilökunnasta, jotka työskentelevät puoliksi vesilaitoksen lukuun.

TAVOITTEET

Loviisan Vesiliikelaitoksen jätevesitoiminnan tehtävänä on käsitellä kaupungin alueen jätevedet kussakin puhdistamossa ympäristölupien mukaisesti.

PAINOPISTEALUE, TALOUSSUUNNITELMA 2018–2020

Pernajan alueen erillisten viemäriverkostojen yhdistäminen siirtoviemärillä Loviisan Vårdön puhdistamolle saatetaan päätökseen.

Valmistaudutaan kaupungin päätöksiin uusien asuinalueiden rakentamiseksi.

PAINOPISTEALUE, TALOUSARVIO 2018

Toiminnassa oleva puhdistamo Koskenkylässä suljetaan ja puretaan. Vanhaa viemäriverkostoa saneerataan mahdollisuuksien mukaan ja vuotovesien määrää yritetään vähentää käytössä olevin keinoin.

Loviisan Vesiliikelaitoksen puhdistamoille vastaanotetaan ja käsitellään jätevettä n.1 700 000m³, josta Vårdön puhdistamolla n.1 580 000 m³, Koskenkylässä n. 50 000 m³, ja Liljendalissa n. 70 000 m³. Arvio perustuu vuosien 2010 – 2016 toteumiin.

	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
MENOT (ei korkoja, ei poistoja)	1 285	1 272	1 272	1 272
TULOT	2 038	2 068	2 068	2 068
NETTO	753	796	796	796

4 HULEVESI

Kaupungin ja vesiliikelaitoksen välille tultaneen tekemään vuoden 2018 aikana sopimus, jossa sovitaan huleveden käsittelystä vesiliikelaitoksen toiminta-alueilla ja siitä aiheutuvien kustannusten korvauksista. Sopimus tulee perustumaan hulevesisuunnitelmaan, jossa otetaan kantaa koko Loviisan kaupungin hulevedenkäsittelyyn sekä siitä aiheutuvien kustannusten kattamiseen.

Sopimuksen mukaisen toiminnan mukainen eriytetty talousarvio tullaan tekemään siinä vaiheessa kun hulevesisopimus vesiliikelaitoksen ja kaupungin välillä tehdään ja rajapinnat kaupungin ja vesiliikelaitoksen välillä täsmentyvät.

Huleveden kustannukset tullaan kattamaan kaupungilta veloitettavalla hulevesimaksulla, mikä aiheuttaa jäteveden kustannuspaikalle kustannushelpotusta ja sitä kautta jätevesimaksujen pienentämisen tarvetta.

LOVIISAN VESILIIKELAITOS YHTEENSÄ

	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Tuotot yhteensä	3 796	3 828	3 850	3 900
Kulut yhteensä	2 422	2 559	2 650	2 650
Henkilöstökulut	840	859	860	860
Palvelujen ostot	623	714	720	720
Aineet ja tarvikkeet	897	895	900	900
Muut toimintakulut	63	91	100	100
Lainojen korot	128	55	140	140
Poistot	1 060	1 060	1 100	1 200
Satunnaiset kulut	-200	-100		
Varausten purku	+ 20	+ 20	+ 20	+ 20
Yli-/alijäämä	63	74	50	0

INVESTOINNIT VUOSINA 2018–2020

VESILAITOS	2018	2019	2020
Vanhojen johtojen saneeraus	300 000	300 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	
Asuntoalueet	50 000	50 000	100 000
Teollisuusalueet	10 000	20 000	
Runkolinja Koskenkylä-Liljendal		800 000	
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	500 000		
Yhteensä	870 000	1 180 000	600 000

Pernajan siirtolinjojen rakentaminen toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan. Vanhojen valurautaputkistojen saneerausta jatketaan.

Mitään suuria uudiskohteita alue- ja tonttiliittymissä ei ole huomioitu, vaan niiden rahoitus on hoidettava erikseen.

VIEMÄRILAITOS	2018	2019	2020
Vanhojen johtojen saneeraus	300 000	300 000	500 000
Tonttiliittymät	10 000	10 000	
Asuntoalueet	50 000	50 000	100 000
Teollisuusalueet	20 000	20 000	
Jätevedenpuhdistamot	20 000		
Jätevedenpumppaamot	20 000	20 000	
Sadevesiviemärit	50 000	20 000	
Runkolinjat Pernaja–Loviisa	500 000		
Yhteensä	970 000	420 000	600 000

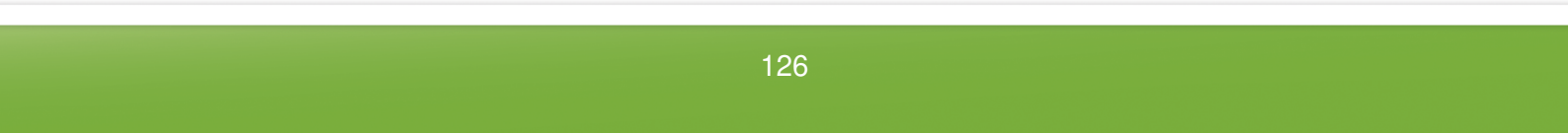
Pernajan siirtolinjojen rakentaminen toteutetaan vesihuollon kehittämissuunnitelman mukaan. Vanhojen betoniputkistojen saneerausta jatketaan.

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN TULOSLASKELMA

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Liikevaihto	3 751 398	3 796 000	3 828 352	3 850 000	3 900 000
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-906 625	-897 000	-894 600	-900 000	-900 000
Palvelujen ostot	-701 711	-623 000	-714 422	-720 000	-720 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-620 120	-645 000	-681 550	-683 000	-683 000
Henkilöstösivukulut	-182 430	-195 000	-177 395	-177 000	-177 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-980 160	-1 060 000	-1 060 000	-1 100 000	-1 200 000
Liiketoiminnan muut kulut	-149 307	-63 000	-90 835	-100 000	-100 000
Liikelylijäämä (-alijäämä)	211 045	313 000	209 550	170 000	120 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 415	-69 700	-56 000	-140 000	-140 000
Korkotuotot	1 581		2 000		
Muut rahoitustuotot	6 707		4 000		
Muille maksetut korkokulut	-22 916	-55 000	-55 000	-140 000	-140 000
Muut rahoituskulut	-6 787	-14 700	-7 000		
Ylijäämä ennen sat. eriä ja varauksia	189 630	243 300	153 550	30 000	-20 000
Satunnaiset erät		-200 000	-100 000		
Poistoeron muutos	-20 273	20 000	20 000	20 000	20 000
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	79 695	63 300	73 550	50 000	0

LOVIISAN VESILIIKELAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA

	TP 2016	TA 2017	TA 2018	TS 2019	TS 2020
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä	211 045	313 000	209 500	170 000	120 000
Poistot ja arvonalentumiset	980 160	1 060 000	1 060 000	1 100 000	1 200 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-21 415	-69 700	-56 000	-140 000	-140 000
Satunnaiset erät	-130 207	-200 000	-100 000		
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-4 215 400	-2 790 000	-1 840 000	-1 600 000	-1 200 000
Rah.osuudet inv.menoihin	417 813				
Toiminnan ja inv. rahavirta					
Pitkäaik. lainojen lisäys	4 000 000	3 000 000	1 800 000	1 000 000	1 000 000
Pitkäaik. lainojen vähenys	-300 000	-700 000	-500 000	-700 000	-700 000
Vaikutus maksuvalmiuteen	941 996	613 300	573 500	-170 000	280 000

Liite 2,

Ryhmätyön tulokset

Strateginen tavoite	RYHMÄ 1	RYHMÄ 2	RYHMÄ 3	RYHMÄ 4	RYHMÄ 5
1.Monipuolistamme elinkeinopohjaa ja edistämme yrittäjyyttä.	Yhden luukun periaate (E,D,B) (Kilpailutuskäytäntöjen tarkistaminen) Yritysvaikutusarvioinnin käyttöönotto kaupungin hankinnoissa Lisää kotimaisia ja ulkomaisia matkailijoita	Tukea kasvua olevissa yrityksissä ☑ työllisyyttä Myydä Loviisaa uusille yrityksille (PK) Palvelulupauksen toteuttaminen Posintran roolin selkeyttäminen	Markkinointisuunnitelma Yrittäjämönteisen imagon luominen mönteisen palvelukokemuksen kautta , nykyiset/tulevat yritykset Laadukkaan vuokra-asumisen saatavuus ☑ yhteys kiinteistövälittäjiin Selkeä edunvalvontasuunnitelma	Väylät kunnossa: syvyys 11m, raideliikenne	Työpaikkojen määrä kasvaa 300
2. Tarjoamme korkeatasoista varhaiskasvatusta ja koulutusta kahdella kielellä niin keskuksissa.	Ändamålsenlig utrymman Gruppstörlekarna mänskliga Minska sjukfrånvaro	Päiväkotiverkkoselvitys → suunnitelma Oppilasmäärän kasvu Resursser för kvalitativ verksamhet Koulumatka infra /kuljetukset	Päiväkotiverkko kunnetaan Kaksikielisyyden mahdollisuuksien/mallien kehittäminen	Oppilasmäärä kasvaa X oppilasta (edellyttää muutovoittoa)	Positiv inflyttning -> ökat antal barn och ungdomar +0,5%/år
3. Päätöksentekoon ihmisläheistä, yrittäjäystävällistä, osallistavaa, joustavaa ja nopeaa.	Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien lisääminen Yhden luukun periaate	Digitaaliset palvelut Yhteistyö = Operatiivinen – strateginen johtaminen Palveluasenteen korostaminen (Valtuustokauden itsearviointi 1 vuoden jälkeen – kehitys)	Viestintäsuunnitelman päivittäminen. -Sisäinen ja ulkoinen viestintä -Positiivinen mielikuva - Kansalaisvuoropuhelu	Avoimuuden lisääminen päätöksenteossa -Kuntalaisraadit / kyläraadit Päätöksentekoa delegoidaan siinä missä nopeutta vaaditaan	Servicelöffe/ Palvelulupaus Genomfört till 100 % inom 4 år
4.Edistämme hyvinvointia ja viihtyvyyttä monipuolista kulttuuri- ja vapaa-aikatarjontaa yhteisöllisyyttä painottaen.	Yhä useampi kolmannen sektorin toimija osallistuu Katsoa uusin silmin Loviisan viihtyisyyttä	Tukea yhdistyksiä /seuroja Satsningar på tonåringar, deras välmående Ennaltaehkäisevä toiminta Kylän kehittäminen – suunnitelmien päivittäminen ☑ seuranta	Kylän kaupunki” Kylän aktivointi Asukasillat tms., kaupungin johtoa paikalle	Matalan kynnyksen rahoitusta lähiyhteisöjen hankkeisiin	Mäta behovet av K& F-tjänster och sträva till att få behov och utbud i ”balans” (utkast)
5.Pidämme taloutemme tasapainossa ja väestökehityksen positiivisena.	Hyvä tonttitarjonta kaikkialla Loviisassa. Tillräckligt med dagvård platser	Henkilökunnan hyvinvointi → Sairauspoissaolot laskee Vuokra-asuminen, rakentaminen kova raha as. Kohdennettua ja tehostettua markkinointia. Veroprosentti pysyy kilpailukykyisenä.	Selkeät toimintasuunnitelmat selvitysten sijaan/jälkeen. Liikenneyhteydet.	Asukasmäärän kasvu +300 asukasta /vuosi Vuokra-asuntotuotanto kasvaa 38 asuntoa /vuosi	Vi täcker 60 % av investeringarna med årsbidraget Vi har en befolkningsökning på +0,5 % /år 200 nya hyresbostäder, varav 40 i stadens regi